

František Dancák

Dal nám príklad

Homiletické príklady

13

„Dal som vám príklad...“

Jn 13, 15

Prešov 2005

PaedDr. František Dancák
Dal nám príklad
Homiletické príklady 13

Jazyková korektúra
PhDr. Valéria Juríčková

Návrh obálky a grafická úprava
ThLic. Juraj Gradoš

Vydané vlastným nákladom autora. Namiesto rukopisu.

Vydala PETRA, n. o., Prešov

ISBN 80-XXXXX-XX-X

Obsah

Úvodom

BOH – existencia, nebeský Otec, vlastnosti (29)

BOHATSTVO – pominuteľnosť, lakomstvo (10)

BOLESŤ – choroba, utrpenie (8)

CIRKEV – jednota (6)

ČNOSŤ – čistota srdca (5)

DUCH Svätý (4)

DUŠA – jej cena, nesmrteľnosť, starosť o ňu (2)

EUCCHARISTIA – sväté prijímanie (5)

HRIECH – zlo, následky (9)

CHRÁM – Boží dom, návšteva (3)

JEŽIŠ KRISTUS – Boží Syn, Vykupiteľ (29)

KŇAZ – duchovný, dôstojnosť (4)

KRÁĽOVSTVO NEBESKÉ – nebo, večný život (4)

KRESSŤAN – kresťania, povinnosti (7)

KRÍŽ svätý (3)

KRST svätý (3)

LÁSKA k Bohu (7)

LÁSKA k blížnemu – aj k nepriateľom (11)

MANŽELSTVO – vzájomná láska (9)

MODLITBA – rozhovor s Bohom, potreba, význam (5)

NESÚDME (2)

POKORA – poníženosť (6)

POSLEDNÝ súd – koniec sveta (4)

PANNA MÁRIA – Matka Božia, ochrana, úcta k nej (17)

POKRYTECTVO (2)

ODPÚŠŤAJME (4)

RODIČIA – ich povinnosti; úcta k nim (11)

SKUTKY – ich význam, potreba (26)

SLOVO Božie – Sväté písmo, Biblia (2)

SMRŤ – náhla, nečakaná; úcta k mŕtvym (18)

SPOVEĎ – pokánie, obrátenie (7)

SVÄTÍ – svätosť života (4)

VIERA V BOHA – potreba viery; aj nevera; obrátenia (21)

ŽIVOT – problémy, ťažkosti, radosti (11)

Zoznam použitej literatúry

Úvodom

Táto zbierka príkladov je 13. dodatkom k predchádzajúcej zbierke, ktorá pozostáva zo siedmich základných častí (I.-VII.). Keďže časom sa príklady nachádzajú vždy nové a nové, zostavil som z nich ďalšiu samostatnú, ktorá predchádzajúce dopĺňa. Táto časť obsahuje 300 príkladov. Použitá literatúra je v skratke uvedená za každým z nich.

František Dancák

BOH – existencia, nebeský Otec, vlastnosti...

1. Kto je Boh?

Malé dievčatko, plné zvedavosti, si prezerá izbu. Príde k stolu. Pod sklom je fotografia staršej ženy. Vychovávateľky, ktorá je s ňou, sa pýta:

- Teta, prosím vás, kto je to?
- To je moja mamička, hovorí vychovávateľka.
- Mamička? A čo je to mamička?

Vedeli by sme dať odpoveď tomuto dievčatku, keď je vychovávané v detskom domove? Ako by sme jej mohli povedať, čo je to mamina dľaň, oči, ruky, srdce...?

Kto je boh, prišiel nám sprostredkovať náš Brat, Ježiš Kristus. Prišiel na túto zem, aby nám vysvetlil, doprial skúsenosť, kto je Boh.

Posila v Slove C

2. Kto je Boh?

Šestnásťročného Tomáša Akvinského, neskoršieho geniálneho filozofa a teológa, sa vraj ktosi opýtal, na čo toľko myslí vo chvíľach ticha a utiahnutosti. Chlapec odpovedal: „Stále si lámam hlavu nad tým, kto je Boh?“

Túto otázku si v živote položí každý normálne vyvinutý človek a rád by ju dajako vysvetlil.

Ozveny Slova I

3. Mat' správnu predstavu o Bohu

RNDr. Jiří Mrázek, CSc., pracovník ČAV, ktorého sme videli na televíznych obrazovkách, keď robieval odborné výklady ku kozmickým letom kozmonautom a ktorý zomrel na rakovinu ako 55-ročný, povedal pred smrťou:

„Prosím, povedzte ľuďom, nech vedia, že veľká, neznáma sila, ktorú som tušil na dne ľudského poznania, nebola pre mňa nikdy nejakou fyzikálnou veličinou, ale bola pre mňa vždy Osobou. Prišiel som až k hranici, kde sa končí prírodovedecký výskum a kde sa musí uplatniť viera, ak chcem ísť ďalej. Áno, až tam som prišiel, kde veda prechádza do viery. Povedzte to všetkým ľuďom, ktorí ma poznali. Tridsať rokov som sa modlil krížovú cestu, aby ma Ježiš posilnil na ceste k Bohu.

Za správnu predstavu o Bohu sa nemusí hanbiť ani vedec našich čias... Je vždy príjemná, príťažlivá...

Kázne J. Vrableca IV.

4. Mat' správnu predstavu o Bohu

Istý človek chodil roky peší do mesta na trh. Naraz sa všetko zmenilo. Našetril si a kúpil si bicykel. Ráno na ňom odišiel do mesta. Na trhu bicykle nechal stát' a vydal sa predávať. Keď výrobky predal, prešiel sa po trhu, a tak ako vždy, vydal sa na cestu domov – peší. Na bicykel úplne zabudol. Prišiel domov, a tu sa ho pýtali, kde ma bicykle. Až teraz sa chytil za hlavu a utekal do mesta. Cestou sa modlil a už ani nedúfal, že bicykel nájde. Ale aké bolo jeho prekvapenie, keď sa pozrel a bicykle stál na pôvodnom mieste. Zázrak! Jasal a radoval sa. Cestou naspäť šiel okolo kostola, preto si povedal: „Bože, musím sa ti poďakovať.“ Vošiel dnu, modlil sa, a keď vyšiel von, bicykel už pred kostolom nebol. Niekoľko ho ukradol.

Kde sa stala chyba? Prečo to Boh dopustil? Či Boh nie je niekto, kto si z nás robí „dobrý deň“?

Zamyslíme sa, čo je na tomto príbehu zlé. Ten človek mal zlú predstavu o Bohu. Myslel si, že Boh nemá čo robiť, iba dávať pozor na jeho bicykel.

Podobnú predstavu o Bohu máme neraz aj my. Že Boh nemá čo robiť, iba dávať pozor na jeho bicykel.

Podobnú predstavu o Bohu máme neraz aj my. Že Boh je niekto, kto nám hľadá stratené veci... pofúka odreté koleno...

Hom. směrnice 1993

5. V pokore pred Božou veľkosťou

V spisoch svätorečenia sv. Tomáša Akvinského sa hovorí, že na sviatok sv. Mikuláša sa z chrámu vrátil k svojej práci, ale bolo na ňom vidieť veľkú zmenu. No nik od neho nedostal vysvetlenie. Teologickú summu, svoje najväčšie dielo, na ktorom toľko pracoval a s takou horlivosťou, odsunul nabok bez toho, žeby dokončil čo i len kapitolu z predchádzajúceho dňa. Na naliehanie svojho spolupracovníka, aby sa dal do práce, odpovedal vždy rovnako: nemôžem. Všetko, čo som doteraz napísal, je v porovnaní s tým, čo som videl, plevou.

Tomáš musel mať iste nejaký mimoriadny zážitok, ktorým prišiel do styku s nadprirodzeným svetom.

Ozvena Slova 1

6. Pravá sloboda v Bohu

Keď štrnásťročná Terézia Lisieux stála pred mrežami kláštornej hovorne, ktosi povedal: „Za týmito mrežami sa končí sloboda.“ Terézia sa pohotove spýtala: „Na ktorej strane?“

Ozvena Slova 1

7. Láska k Stvoriteľovi

„Vo všetkých veciach hľadaj Boha“, radil už v 16. storočí sv. Ignác z Loyoly. A kto jeho radu poslúchne, tomu je ľahko milovať Stvoriteľa.

Hom. směrnice 1990

8. Budme vd'ační nebeskému Otcovi

V Argentíne sa stala táto udalosť:

Bola zima. Otec sa chcel prejsť so svojimi dvoma synčekmi. Zastihla ich silná fujavica a mráz. Stratili smer cesty. Vtedy si uvedomoval otec, čo im hrozí. Chlapci začali plakať. Keď už boli skrehnutí, otec vyzliekol kabát, dvoch chlapcov obliekol do kabáta, vlačil ich do snehu a ešte sám si na nich ľahol. O niekoľko hodín, keď prišli hľadajúci ľudia, otca našli úplne zmraznutého, ale chlapci žili.

Po niekoľkých rokoch, keď mladší z nich sa stal inžinierom a zabudol na svojho otca, starší ho zobral na tieto miesta a povedal: „Za všetko, čím si, vd'ačíš obeti nášho otca. A ty si na to zabudol?“

Za všetko, čím sme ako Božie deti, vd'ačíme prikrývajúcej Božej láske...

Posila v Slove C

9. Boh je láskavý a zhovievavý

Francúzsky básnik Jean Richepin (1849-1926) napísal báseň s názvom *Modlitba popierača Boha*. V krátkosti jej obsah:

Básnik vstúpil do chrámu a kľaknúc si modlil sa. V modlitbe hovorí: Ak jestvuješ Bože, zošli blesk a zabi ma, aby som za svoju neveru náležite bol potrestaný. A keď má trafi blesk, posledným dychom zvolám: Skutočne jestvuješ a bolo to drzé odo mňa, keď som ťa popieral. Ale hľa, blesk neprichádza, môžem vstať a odísť z tvojho domu. Jedným, slovom: neexistuješ!

Takto sa rúhal básnik. Čo sa stalo s básnikom po napísaní, nevieme. Ale o niekoľko rokov noviny priniesli správu, že tento bohorúhač vstúpil v Alžírsku do najprísnejšej rehole trapistov a až do svojej smrti robil pokánie za svoje rúhanie a ďakoval Pánu Bohu za nekonečnú trezlivosť, ktorú s ním mal.

Keby Pán Boh nebol tak podivuhodne láskavý a zhovievavý, bol by v tej chvíli zabitý bleskom. A ten človek by bol večne zatratený. Ale Boh pozval toho človeka svojou láskou k pokániu. Nezabil – ale pozval. Keby tak zabil, bol by dokázal, že jestvuje. Ale i keď ho pozval do kláštora, dokázal, že jestvuje. Pritom však spasil toho básnika.

Kázne J. Vrableca I.

10. K Bohu, pretože je dobrý

Páter Scherer píše o tom, ako v Alexandrii vystúpila na námestí istá kresťanská žena a mala v jednej ruke horiacu fakľu a v druhej vedro vody. Ľudia sa jej pýtali, čo to má znamenať. Ona sa postavila na vyvýšené miesto a zhromaždenému davu ohnivými slovami hovorila: „S touto horiacou fakľou by som chcela nebo spáliť a s týmto vedrom vody by som chcela peklo uhasiť, aby sme sa my kresťania nevinuli k Bohu kvôli nebeskej odmene, alebo zo strachu pred večným zatratením, ale jedine a len preto, že on je nekonečne dobrý a nekonečne láskavý, náš nebeský Otec, ktorý nás jedine svojou dobrotou a láskavosťou k sebe priťahuje.

Ľudia sa nad tým zamysleli, a pretože ju poznali ako čestnú a dobrú kresťanku, povzbudili sa jej slovami.

Kázne J. Vrableca IV.

11. Dôvera v Boha

Pred rokmi isté talianske noviny priniesli správu, ktorá dojala celú krajinu.

V osamelom rodinnom dome vypukol požiar. Obyvateľom sa v poslednom okamihu podarilo vybehnúť von. A kým sa bezmocne prizerali ako plamene pohlcujú ich príbytok, uvedomili si, že chýba päťročný chlapček. Tento ostal v dome. Otec sa chcel za ním rozbehnúť, ale do domu sa už nedalo vstúpiť. Zúfalí volali na neho. Vtom sa otvorilo hore okno. Otec na neho skríkol: „Skoč!“

Malý chlapec, ktorý mal pred sebou iba plamene a dym, kričal: „Otec, nevidím ťa!“ „Ale ja ťa vidím. Len skoč!“ A chlapec skočil. Padol otcovi priamo do náručia.

Tento úžasný príbeh je brilantným príkladom starostlivej otcovskej lásky.

Lk 11, 13.

Ozvena Slova 3

12. Mat' skutočnú dôveru v Boha

Výstižný príklad takejto dôvery v Boha opisuje sv. František Saleský v knihe *Teotimus*.

Istý lekár mal operovať vlastnú dcéru. Pred chirurgickým zákrokom prišiel k lôžku chorej a opýtal sa: „Dcérika moja, máš strach?“ A ona odpovedala: „Nie, otecko. Viem, že si veľmi múdry a že ma máš veľmi rád. Preto som úplne pokojná.“

Keď je v srdci skutočná dôvera v Boha, tam sa na ňom nevynucujú záruky, nekladú sa podmienky, nepožadujú dôkazy.

Ozvena Slova 1

13. Ochotne plňme Božiu vôľu

Don Bosko na jednej zo svojich ciest objavil Michala Magoneho, generála uličníkov a vyslobodil ho z pochybného pouličného života a snád' aj zachránil pred väzením. Ponúkol mu domov, vzdelanie, dobrých kamarátov a radostný život s Ježišom. A on neodmietol. Raz ho Don Bosko našiel pri okne ako plače. Keď sa ho spýtal, čo sa s ním robí, dostal od tohto 13-ročného chlapca zaujímavú odpoveď: „Keď pozorujem Mesiac na oblohe ako poslušne plní Božiu vôľu a neúnavne znova a znova vychádza a svieti ľuďom, je mi ľúto, že som toho dobrého Boha doteraz toľko zarmucoval svojou neposlušnosťou, keď som viedol hriešny život.“

Hom. smernice 1992

14. S radosťou slúžte Pánovi

Rakúsky hudobný skladateľ Joseph Haydn (1732-1809) bol veľkým príkladom skutočnej viery. Raz sa ho opýtali, prečo jeho chrámová hudba je priveľmi živá a nabáda k veselosti. Odpovedal: „Nemôžem si pomôcť, ale pri myšlienke často na Boha sa mi srdce rozbúcha od radosti.“

„S radosťou slúžte Pánovi“ (Ž 99, 2) bolo heslom sv. Jána Boska. Svojim chlapcom a vychovávateľom veľmi často: „Sta allegro!“ (Buď radostný).

Ozvena Slova 3

15. Že sa nezmieril

Dvaja bratia žili v nepriateľstve. V dobe prenasledovania boli zajatí, mučení, uväznení a odsúdení na smrť. Vo väzení povedal jeden: Bratku, musíme sa zmieriť, nesmieme sa hnevať, lebo zajtra musíme zomrieť a predstúpiť pre Pána. Ale druhý sa nechcel zmieriť...

Na druhý deň s'ali najprv prvého brata. Keď prišiel rad na druhého, tento sa zriekol Krista a bol ušetrený. „Prečo si to neurobil včera a nevyhol sa ranám a mučeniu?“, pýtal sa kat. „Prestúpil som prikázania svojho Pána a nezmieril som sa s bratom, preto ma Boh opustil a nedal mi svoju pomoc a zbavený jeho pomoci zriekol som sa aj Krista“ (456).

Otečník, Brusel 1963

16. Ako rýchlo sa dostaneme k Bohu

Starogrécky bájkár Ezop (6. stor. pred Kr.) stretol raz pútnika, ktorý sa ho spýtal:

- Za aký čas sa dostanem do Eluzy?

Ezop odvetil:

- Chod' ďalej!

- To viem, že musím ísť ďalej, keď sa tam chcem dostať. Ale ako dlho bude trvať cesta?

Ezop odpovedal:

- Chod' ďalej!

- Si smiešny, povedal pútnik nahnevane a pokračoval v ceste. Vtedy za ním Ezop zakričal:

- O tri hodiny budeš v Eluzy!

Pútnik sa otočil a povedal:

- Prečo si taký bláznivý, že mi to vravíš až teraz?

Ezop odvetil:

- Najprv som musel vidieť, ako rýchlo kráčaš!

Za ako dlho sa dostanem do Božej prítomnosti? Podľa toho, akým mám horúci krok k Bohu. Tak ako viem ísť vo svojej modlitbe k Bohu, ako sa teším na sv. prijímanie... Človek nie je ťažký len svojimi kilami, ale človek je ťažký ťarchou vzťahu.

Posila v Slove C

17. Svet premeníš len s Bohom

Pred niekoľkými rokmi Kremel' pozval biskupov z Balkánu na návštevu Ruska. V Moskve sa ich spýtali, či si želajú vidieť aj Leninovo múzeum. Biskupi súhlasili. Keď vstúpili do komunistického svätynce, videli, ako okolo Leninovho sarkofágu defilujú nekonečné davy. Akonáhle však ľudia spoznali biskupov, zabudli na Lenina i jeho komunizmus, vrhli sa k biskupom, objímali ich a bozkali, ako je to zvykom vo východnej cirkvi.

Lenin chcel zmeniť svet. Náboženstvo nazval ópium ľudstva. Boha poprel. Ale ako vidieť, za tých sedemdesiat rokov sa mu nepodarilo zmeniť svet, a nezmenil ani dušu ruského človeka.

Kat. týdeník 1992, 25

18. Boh raz príde na všetko

Na jar v roku 1986 priletelo do tel Avivu lietadlo zo Spojených štátov a na palube viezlo Georga Demjanuka. Bol obžalovaný, že má na svedomí viac ako deväťtisíc občanov židovského pôvodu, ktorí boli zlikvidovaní v koncentračnom tábore v Terezine. Bránil sa, že nie je tou osobou, že to urobil niekto druhý. Obžaloba dokázala, že to bol on.

Je to strašné postavenie človeka. Keby si G. Demjanuk uvedomoval, že o štyridsať rokov bude pred súdom židovskej vlády, dokázal by nejakého žida upáliť v Terezine? Čo je strašné na človeku? Domnieva sa, že nikto mu na napáchané zlo nepríde. Boh raz príde na všetko.

Posila v Slove C

19. Boh nás pozná

U P. P. Rubensa (1577-1640), slávneho flámskeho maliara, si objednal boháč portrét. Rubens mu vyhovel. Lenže boháč bol úžerník. Zdalo sa mu, že obraz je drahý. Preto povedal: „Na tom obraze sa nepodobám na seba, preto vám ho nevyplatím. Nechcem ho.“

Rubens pristal. Povedal: „Áno, len prosím vás, potvrdte mi to na papieri.“ Tešil sa, že má peniaze, nemusí to kupovať. S radosťou podpísal.

O niekoľko dní mal Rubens výstavu a vyvesil ten obraz. Napísal pod neho: Portrét starého úžerníka. O dva dni neznámy človek za trojnásobnú cenu kúpil ten obraz.

Ten neznámy bol poslaný od toho boháča. To preto, že ho všetci na obraze poznali. Začali spoznávať aj to, že bol skúpy.

Nedomnievajte sa, že nás druhí nepoznajú, keď sme chamtiví, namyslení... nedomnievajte sa, že nás Boh neprehliadne...

Posila v Slove C

20. V nebi uvidíme Boha

Zo životopisu sv. Dominika vieme, že prikázal v mene Boha, aby satan ľuďom povedal, či Boh je pekný. Diabol sa najprv zdráhal a potom s hnevom povedal: „Či je boh pekný keby stĺp bol pokrytý ostrím a siahal by z hĺbky pekla až do neba a musel by som veľa a veľa trpieť, šplhal by som sa po tom stĺpe i tisíc rokov, aby som hoci len na jednu sekundu uvidel Boha. Jednu sekundu! Vrátil by som sa šťastný do pekla.“

Takto hovoril diabol. Boha však budeme môcť vidieť až v nebi a bez konca milovať.

Hom. smernice 1993

21. Božia moc je nepochopiteľná

Stalo sa to v Nórsku. Istá žena menom Augustína Langaat z malej rybárskej osady Torensen porodila v roku 1937 dieťa. Krátko po pôrode padla do chronického sna. Spala bez prestávky. Živil ju umelo. Spala a spala. Jedného dňa otvorila oči a povedala: „Och, Frederik, musí to byť iste neskoro. Prines mi dieťa.“ Augustína spala 20 rokov. To dieťa, ktoré si žiadala priniesť sedelo vedľa nej ako mladá žena.

Kto to vysvetlí? Ľudský rozum je na to malý. Ani lekár, ani žiadna ľudská moc a sila nevie vysvetliť túto vec a predsa je to skutočnosť... Božie plány sú nepochopiteľné, Božie dielo v nás vyvoláva údiv a obdiv.

Hom. smernice 1993

22. Boh je náš spojenec

Za čias proroka Eliáša panoval v Jeruzaleme kráľ Achaz. Bol to človek veľmi bezbožný, ba priam modloslužobník. Raz mu priniesli správu, že idú proti nemu nepriatelia. Vtedy prišiel prorok ku kráľovi a povedal mu, že pán boh mu bude na pomoci, ak sa odvráti od modiel a obráti sa k Bohu. Môže si žiadať si žiadať aj zázrak, ktorý isto Pán Boh urobí, aby ho presvedčil o víťazstve, ktoré dosiahne s Božou pomocou (Iz hl. 7).

Achaz ale ponuku neprijal, ale sa obrátil o pomoc na asýrskeho kráľa, ktorým poslal mnoho zlata a striebra. Prorok mu oznámil, že tí jeho spojenci, na ktorých sa obrátil, mu síce v tomto boji pomôžu, ale budú to práve oni, ktorí potom celú jeho krajinu spustošia. Tak sa aj stalo. Achazova politika, ktorú viedol proti radám proroka Izaiáša, bola veľmi nešťastná

Aj dnešný človek vo svojej pýche si myslí, že je samostatný, že Boha nepotrebuje. Keď je ale zlé, obráti sa na kadejakých spojencov, podpláca, ale neraz sú mu títo k záhube.

Porov. 2 Krn 28, 1-27; Iz 7

23. Boh nás vedie

Anglická spisovateľka Anna Landersová spomína svoj osobný zážitok takto:

Jednej noci sa mi snívalo, že som išla s milým Pánom Bohom po pobreží mora. Na nebi sa objavili scény z môjho života a zakaždým som objavila v piesku stopy nôh. Raz to boli dve páry nôh raz jedna. Keď som videla na nebi ťažké obdobie môjho života, vtedy som v piesku videla len jeden pár stôp. Preto som sa spýtala: „Pane, sľúbil si mi, že ma budeš stále sprevádzať. Prečo si nebol pri mne, keď som ťa najviac potrebovala? Prečo?“ Pán odpovedal: „Dieťa moje, tam, kde si videla len jeden pár nôh, tam som ťa niesol.“

Keď nás Boh osobne vidí a pozná nás a keď nám rozumie, tak nás aj osobne vedie cez dni a noci, cez svetlo a tmu nášho života.

DP 1991, 10

24. S Božou pomocou

Dr. Milada Horáková bola statočná žena, ktorá nespravodlivo odsúdená a popravená napriek protestom svetovej verejnosti v päťdesiatich rokoch nášho storočia. Vo svojom liste najbližším 24. júna 1950 napísala: „Vy viete, že túto preťažku chvíľu života prekonávam ako len najlepšie môžem, jedine s Božou s Božou pomocou.“ A v správe o jej poprave čítame: „Dôstojne, s hrdou vztýčenou hlavou, kráčala hore.“

Hom. směrnice 1992

25. Boh nás neopustí

V známom románe *Malomocný kráľ* sa opisuje porážka jednej križiackej výpravy. Nad horiacim bojiskom stojí sultán naplnený radosťou z víťazstva, ale aj s hlavou plnou myšlienok. Medzi iným si položí aj túto veľavravnú otázku: „Opustil boh kresťanov, alebo kresťania opustili Boha?“

Žiaľ, pravdou je to druhé. Z presvedčenia zostali iba heslá a osobné záujmy. Na boha sa zabudlo. Koniec nemohol byť iný.

Hom. směrnice 1992

26. Pochopil hľadajúcu Božiu lásku

Felix Timmermans (1886-1947) bol svetoznámy flámsky prozaik. Na jeho živote sa dá tiež vidieť to, ako si ho Pán Boh hľadal. Mal veľmi zbožnú matku. Keď ale opustil rodičovský dom a odišiel do sveta, prišla duchovná kríza, ba i kríza viery. Dostal sa k nevere. Občas sa spamätal. Bolo to vtedy, keď ochorel a bol operovaný, keď sa dozvedel o smrti svojho priateľa. Radikálna zmena sa s ním stala až vtedy, keď mal niekoľko infarktov za sebou a bol celé tri roky pripútaný k lôžku. Vtedy ho opustili priatelia, obdivovatelia a známi. Ostal v kruhu tých najbližších. A v tejto samote začal rozmýšľať, rozjímať a modliť sa. V tichosti tej samoty jasne počul klopanie Božej ruky na dvere svojho srdca. Vtedy dal dôstojnú odpoveď Pánu Bohu. To prezrádzajú jeho verše plné viery a nádeje, ktoré napísal tesne pred smrťou a vyšli až po jeho smrti.

Timmermans patril medzi tých, ktorí predsa pochopili hľadajúcu Božiu lásku a bol zachránený.

Ludové kázne

27. Boh nám opustil veľký dlh

Istý bohatý pán mal veľkého dlžníka. Dlžník náhle zomrel. Pán nenašiel po ňom nič, iba jedného dvojročného syna. Toho si vzal k sebe do kaštiľa. Chlapec rástol s boháčovým synom. Keď mal chlapec dvanásť rokov, boháč si ho zavolať k sebe, odovzdal mu list, aby ho prečítal. A chlapec v ňom s hrôzou čítal, aké dlhy zanechal po sebe jeho otec, čo stojí jeho živobytie a zaopatrenie v pánovom kaštieli. Keď list dočítal, pán sa na neho súciteľne pozrel a povedal: „Vidíš, koľko si mi dlžný? Ale neboj sa! Môj syn si ťa obľúbil ako brata a prosil ma, aby som ti všetko odpustil. Preto ten list trhám.“ A potom si prečítal druhý list. Bolo v ňom toto: „Keďže si ťa môj syn vzal za brata, prijímam ťa za svojho syna a robím ťa dedičom spolu s mojím synom. Teraz už nie si dlžníkom, ale mojím bohatým synom.“

Kto opíše radosť tohto chlapca?

Tým šťastným synom sme my všetci, každý z nás...!

Kázne J. Vrableca I.

28. Boh je verný

Evanjelický krajinský biskup Leich z Eisenachu, na základe priamych citátov z Lutherovho komentára Magnifikátu poukazuje na význam Panny Márie v kresťanskom živote takto: „Ako bezpodmienečne je nám boh naklonený, to spoznávame na Ježišovej Matke.“

Naozaj, na nej vidíme, aký postoj má Boh k nám: je verný.

Ozvena Slova 3

29. Trojjediný

Bernhard Philbert, zakladateľ modernej existenciálnej fyziky, atómový bádateľ, vo svojej príručke fyziky píše: „Vo vesmíre vidím akoby zrkadlový obraz Boha. Všetko, čo jestvuje, zvestuje mi trojjediného Boha.“

Preto jeho atómová fyzika má nadpis: Trojjediný.

Kázne J. Vrabčeka III.

BOHATSTVO – pomínavosť, márnosť

30. Nebuďme závislí na bohatstve

Sv. Filip Neri mal priateľa, ktorý bol veľmi bohatý. Raz, keď ho sv. Filip navštívil a všimol si, že boháč má na vysokej stene zavesený veľký kríž, napadla mu takáto myšlienka: Žartovne povedal bohatému priateľovi: „Skús, či dosiahneš rukou kríž a či sa ho dokážeš dotknúť.“ Domáci pán sa postavil na špičky nôh a natiahol ruku ako len vládca, ale kríž nedočiahol. Svätec mu povedal: „To treba urobiť takto“ a pritiahol pod kríž skrinku, v ktorej mal boháč uložené peniaze. „Vystúp na túto pokladnicu a dočiahneš kríž a dotkneš sa ukrižovaného Krista.“ Boháč sa spýtal: „A čo to znamená?“ Svätec mu vraví: „Nerozumieš tomu? Kto chce Krista dosiahnuť a dotknúť sa ho, ten musí svoje bohatstvo a pôžitky podložiť pod svoje nohy. Radikálne si podrobuj pod nohy všetko, čo ťa robí bohatým a požívateľným a potom sa dostaneš blízko k Ježišovi a budeš naozaj šťastný.“

Bohatstvo a pôžitky si aj my musíme podrobiť pod nohy, aby sme boli úplne slobodní a voľní pre Ježiša.

DP 1991, 7

31. V bohatstve nie je šťastie

Grécky historik Herodotos (asi 484-425 pr. Kr.) opisuje rozhovor, ktorý sa vraj odohral medzi lýdskym kráľom Kroisosom a mudrcom Solónom. Kroisos, ktorý mal veľa bohatstva, sa chválil, že je veľmi bohatý a preto aj veľmi šťastný. Solón uznal jeho bohatstvo, ale pripomenul, že nik sa nesmie pokladať za šťastného, kým nedôjde na koniec životnej púte.

Kroisos si sám musel na vlastnej koži overiť pravdivosť tohto tvrdenia. Kráľ Kýros dobyl jeho krajinu a on sám bol odsúdený na smrť upálením. Keď stál na hranici a čakalo sa už len na rozkaz, aby ju podpálili, vtedy si Kroisos spomenul na tieto Solónove slová. Zvolal: „Solón, Solón!“ Kráľ Kýros počul tieto slová a opýtal sa ho, čo to znamená. Kráľ Kroisos mu

to vysvetlil a Kýros bol tak dojatý, že ho prepustil na slobodu. Iste aj Kýros bol bohatý a mocný, a preto nevedel ako to s ním dopadne.

Lexikón gréckej civilizácie

32. V bohatstve nie je šťastie

Pavol Getty († 06.06.1979) bol považovaný za benzínového magnáta. Patril medzi najbohatších ľudí tohto sveta. Jeho majetok odhadovali na štyri bilióny dolárov. Ľudia ho považovali za šťastného, ale on sám vyhlásil pred súdom, ktorý ho rozvádzať s jeho prvou manželkou, že tomu, kto by mu vedel do jeho srdca vrátiť pokoj a šťastie, dal by celý majetok.

Ľudové kázne

33. Nedbal na peniaze

Anglický matematik a filozof Bertrand Russell, ktorý sa dožil 98 rokov, nikdy v živote nedbal na peniaze. Hovorieval: „Ani Mojžiša, ani Krista, ani Gándhího si nikdy nepredstavujem s plnými vreckami peňazí. Bolo by to absurdné...“

Keď v roku 1950 dostal Nobelovu cenu, dlhé roky používal šek na tisíc libier ako záložku do kníh.

Priateľ rodiny 1987

34. Bohatstvo a sláva neuspokojuje

Unavený starec je nespokojný so svojím prežitým životom. Málo toho v živote dokázal, preto by chcel teraz niečo urobiť, aby presvedčil seba i ľudí, že je čohosi schopný. Pustil sa na more. Sedí vo svojej rybárskej loďke a rozmýšľa. Potom sa pustí do lovenia rýb. Dlhو nič nechytí až konečne sa mu podarilo uloviť jednu väčšiu rybu. Snažil sa ju vytiahnuť, ale nevládal. Nie on ťahal rybu, ale ryba ťahala jeho loďku. Ale nevzdal sa. Bojuje, až sa mu podarilo rybu usmrtiť. Ale dostať ju na loďku nemohol, lebo už nebolo síl. Rozhodol sa preto ťahať ju za loďkou k brehu. Jeho loďka smerovala k brehu a v jej vleku chytená ryba. K loďke sa priblížili žraloky a začali rybu pomaly zožierať. Keď starec priplával ku brehu a chcel rybu vytiahnuť, vytiahol už nie rybu, ale už len kostru z ryby. Stojí sklamaný nad kostrou ryby a rozmýšľa. Koľko námahy to stalo. A výsledok tej námahy je bezcenná kostra z ryby.

Toto je krátky obsah novely *Starec a more*, ktorú napísal známy americký spisovateľ Ernest Hemingway (1899-1961). Táto kniha je vlastne jeho životopis. V nej opisuje sám seba. Tento sklamaný starec je on. V živote hľadal a stále nenachádzal. A mal všetko. Slávu, bohatstvo, majetok, že mu mnohí závideli. Ale to všetko mu pripadalo ako bezcenná kostra z ryby. Nemal šťastie, nemal pokoj v srdci. Jedného dňa vyšiel do záhrady a zastrelil sa.

E. Hemingway: Starec a more

35. Predal všetko, čo mal

52-ročný boháč, multimilionár a priemyselník Filiberto Guala v Turíne, zanechal svoje dobre prosperujúce továrne, svoje vily a exkluzívne autá a svoje bohatstvo, všetko predal a peniaze rozdal a vstúpil do najprísnejšej rehole trapistov. Turínske noviny napísali, že celé Taliansko sa chytilo za hlavu nad týmto činom. Ako sa to stalo? Božia Láska naraz vstúpila

do jeho srdca a uchvátila ho tak, že začul Božie volanie: Predaj všetko, čo máš a príď a nasleduj ma!

Takéto odmietnutie bohatstva je zvláštny Boží dar a ten sa nedostaví všetkým, pretože keby sme tak všetci urobili, život na svete by bol nemožný.

DP 1991, 7

36. Vážme si chudobného

Ruský spisovateľ L. N. Tolstoj (1838-1910) napísal poviedku *Pán a sluha*. Hovorí v nej o tom, ako sluha Nikita verne slúžil svojmu pánovi Vasiľovi Andrejevičovi. Uznanie za svoju prácu, vernosť i oddanosť nikdy nedostal. Jeho pán to považoval za samozrejmosť.

Raz v zime viezol svojho pána do ďalekého mesta na trh. Pán sedel v saniach dobre obutý a oblečený. Aby nezameškali, išli aj v noci. Prišla však veľká víchrica, sneh, a tak zastali. Pán sa uložil k spánku prikrytý dobrým kožuchom. Sluha vzal deky, ktoré mal doteraz na kolenách a poprikryval kone. Sám si vzal trochu slamy, ktorú mal pod nohami a uložil sa k spánku do snehu. Unavený a premrznutý skoro zaspal. Jeho pán ale spať nevedel. Stále premýšľal aby čo najskôr bol na mieste. Pozrel sa na sluhu, ktorý bol polozmrznutý, prezrel si ho a povedal. Ty chudák, aj tak tu zmrzneš, ale ja musím žiť. Odopol kone, sadol na ne a pustil sa do mesta bez saní a Nikitu. Po dlhom blúdení však prišiel na toto miesto, z ktorého sa pustil. Cestu vôbec nepoznal a spoznal, že sa sám odtiaľ nedostane. Ak chce zostať živý, musí žiť aj sluha. Vzal svoj kožuch a prikryl Nikitu, aby sa trochu zohrial a prebral k životu a tak mohli pokračovať v ceste.

Toto si uvedomujú mnohí bohatí, že oni môžu žiť len dovtedy, kým žijú chudobní, ktorí sa o nich starajú, ktorí na nich robia.

L. N. Tolstoj: Pán a sluha

37. Svetská sláva

Svetoznámy boxer Cassin Clay pred rokmi opitý svojím víťazstvom, vykrikoval ako nenormálny z ringu do hľadiska: „Som kráľom sveta, som kráľom sveta!“ Vtedy obecenstvo sa smialo a pískať nad touto prehnanou okázalou nadutosťou.

Hom. směrnice 1991

38. Ľudská sláva

Pred viacerými rokmi štyria anglickí Beatles diktovali módu dlhých vlasov, módu beatovej hudby. Mládež sa za nimi hrnula. Mladí ľudia, najmä dievčatá si žiadali mať, čo len jeden vlas od nich, alebo nitku z ich obleku. Ich sláva bola úžasná. Mali veľa peňazí. Uprostred tejto veľkej slávy jeden z nich, keď chcel vyjadriť svoju veľkosť, spupne zvolal: „Ja som väčší ako Ježiš Kristus.“ Viete, čo potom nasledovalo? V niektorých krajinách bojkotovali ich vystúpenia. Napokon to sami odvolali. A nielen odvolali, ale sa rozpadli. Ich sláva spľasla ako bublina.

J. Rybár: Príklady...

39. Pôžitkárstvo je sebeckosť

Pre mnohých zmyslom života je len dobre sa najesť a dobre sa vyspať. To je sebeckosť.

Isté deti hovorili o svojom otcovi toto: „Otče duchovný! Otec sa vyberie na nákup. Kúpi klobásu a zje ju za obchodom. Domov príde už najedený. Nám zostane len chlieb.“ Manželka až sa rozplakala. „Keď som to videla, až ma srdce zaboľelo.“

Taký človek sa stará len o to, aby sa mal dobre.

J. Chalupa: Posila v Slove C

BOLESTĚ – choroba, utrpenie

40. Kríž – most do neba

Stará legenda rozpráva o ľuďoch, ktorí niesli so sebou svoje kríže. Jednému z pútnikov sa zdalo, že jeho kríž je veľmi dlhý a tak z neho kúsok odpíli.

Po dlhej ceste všetci zastali nad priepasťou. Na druhom brehu bolo už vidieť ako na dlani zasľúbenú zem. Bohužiaľ, nevedol tá nijaký most. Pútnici po malej chvíli váhania položili svoje kríže ponad priepasť. Všetky kríže dĺžkou vyhovovali a stali sa mostom po ktorom prešli na druhú stranu. Len ten odrezaný bol krátky. Jeho majiteľ zostal stáť smutný a bezradný.

„Neexistuje iný most do neba než kríž“ (Abraham a Santa Clara, starý viedenský kazateľ, august. mních, †1709).

K. Wojtowicz: O kázni a dáždňikoch

41. Treba aj trpieť

Ktorýsi brat žil v spoločenstve vo veľkej poslušnosti. Mali ho radi piati bratia, ale jeden ho nemal rád. Kvôli jednému bratovi odišiel z tohto kláštora a prešiel do druhého. Tu si ho zamilovali ôsmi bratia a dvaja ho znenávideli. Odišiel teda odtiaľ a prešiel do tretieho kláštora, kde siedmi bratia mu boli naklonení a piati boli proti nemu. Utiahol sa do iného kláštora. Tu si sadol pred bránou a rozmýšľal: Ak sa budem riadiť svojimi nápadmi, na celej zemi nebude dost miesta, aby som ich vystriedal. Vytiahol papier a napísal si otázku: Odišiel si z niektorých kláštorov, pretože si nechcel znášať šomranie a ponižovanie. Tu nájdeš podobné i väčšie ťažkosti. Budeš trpieť? A napísal si aj odpoveď: V mene Ježiša Krista, Božieho Syna, budem trpieť. Zápis zvinul a uložil do opasku a vstúpil do kláštora. Keď mu bolo zle a premáhala ho malomyselnosť, vytiahol z opaska svoj zápis, prečítal a upokojil sa. Takto získal duševnú rovnováhu a útechu.

Otečník, Brusel 1963

42. Utrpenie a modlitba diet'at'a priviedli rodičov k viere

Prípad, ktorý sa stal v nedávnej minulosti na Slovensku.

Babička pripravila desaťročnú vnučku na prvé sv. prijímanie. Keď sa o tom dozvedeli jej rodičia, že ich Janka bola v kostole na prvé sv. prijímanie, veľmi zúrili. Babku vyhnali z bytu. Mama spálila katechizmus a otec Janku nemilosrdne zbil. Od tej doby Janka začala chorľavieť. Jej stav sa zhoršoval, až ju nakoniec museli dať do nemocnice. Dali ju však ďaleko od domova, aby sa ľudia o tom nedozvedeli. Janka tým veľmi trpela, ale všetko to utrpenie obetovala za svojich rodičov. K tomu sa veľmi modlila. Našla si kamarátku, ktorá pracovala na oddelení ako budúca zdravotná sestra. Tej sa zverila so svojimi starosťami.

Janka sa podrobila operácii. Nádor na hlave sa nebezpečne zväčšoval. Z nemocnice napísala list svojej kamarátke, v ktorom o. i. napísala: „Som veľmi šťastná. Konečne boli pri našej. Otec a mama. Nevedeli sa so mnou dorozumieť, lebo po operácii som úplne stratila sluch. Otec vytiahol obrázok Ukrižovaného a napísal na neho: Janka, ty si náš záchranca. Ty

si nás priviedla k Ježišovi... A ďalej dodáva: Som šťastná, že Ježiš otvoril duchovné oči aj mojím rodičom a že boh ich prijal. Teraz môžem pokojne zomrieť.“

Kamarátka, ktorá sa po prázdninách vrátila na oddelenie, Janku už nenašla. Jej dobité telo už pochovali.

Ludové kázne

43. Chorých je stále dost'

Nie je to dávno, keď v jednej obci v rámci drobných prevádzkarní istý bylinkár otvoril svoju „ordináciu“. Za krátky čas prijímal denne až sto chorých a pred jeho prevádzkarnou parkovali autá z celej republiky.

Dnes už bylinkár neordinuje, ale keby znova začal, všetko by sa opakovalo. Chorých je stále dost' a tí hľadajú pomoc, kde sa dá.

Aj za Ježišových čias bolo často počuť zúfale volanie o pomoc. Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!

Hom. smernice 1988, 6

44. Bud' pochválený...

Spisovateľ J. Š. Baar píše (1869-1925) v jednej zo svojich poviedok opisuje príbeh chodského vidienčana, ktorému lekári zistili nádor v krku. Jediná cesta bola nebezpečná operácia. Keď bol pacient na operačnom stole, riekol chirurg pacientovi: „Ešte máte možnosť prehovoriť. Až sa po operácii prebudíte, už hovoriť nebudete. Povedzte ešte niečo.“ Pacient chvíľu premýšľal a potom povedal poslednú vetu: „Bud' pochválený Ježiš Kristus!“ V tejto chvíli, povedal jeden z lekárov, mal som pocit, že medzi nás NIEKTO vstúpil.

KNč 1987, 18

45. Skrze bolesť

„Bolesť je výkon“, povedal legendárny lekár Hippokrates (460-380 pr. Kr.), zosobňujúci klasickú dobu antickej medicíny. Mal pritom na mysli ľudské telo, ktoré sa vďaka bolesti prepracúva k zdraviu.

Zaujímavá myšlienka! Naplno je však platná iba v duchovnej oblasti. Pre tých, ktorí milujú Boha.

Ozvena Slova 2

46. Trpieť s Pánom

Aby naše bremeno bolo ľahké a sladké, musí byť prijaté s láskou. Len láska nadľahčí a zjasní všetky bolesti. Človek, ktorý takto dokáže trpieť, dosahuje vnútornú silu a rovnováhu. Jeho trpezlivosť je svätá a má nesmiernu tvoriacu silu v Božom pláne. Preto aj pápež Ján Pavol II. hovorí chorým: „Vo vás je moja sila.“

Utrpenie teda nemáme prežívať v bezútešnosti. Máme denne bojovať o pevný vnútorný postoj: S tebou a pre teba, Pane!

Hom. smernice 1990, 1

47. S ťarchou k Ukrižovanému

V 17. storočí žil v Anglicku žil v Anglicku náboženský spisovateľ menom John Bunyan. Tento muž bol dlhé roky zavretý vo väzení pre svoju vieru. Stáva sa to v každej dobe. Popri

Božom slove sú väznice tým najstabilnejším, čím ľudstvo disponuje. A tam, vo väzení, napísal Bunyan nádhernú knihu, ktorá je ešte aj dnes aktuálna. Zobrazuje v nej život kresťana ako nebezpečnú dobrodružnú púť. Začína sa takto:

Nejaký človek žije v Meste márnosti. Zrazu začína byť nespokojný a hovorí voľačo v tom zmysle: „Niečo tu nesedí. Nemám pokoj. Som nešťastný. Musím odtiaľto vyjsť.“ Rozpráva sa so svojou ženou. Tá mu vysvetľuje: „Si nervózny. Potrebuješ poriadny oddych.“ Ale nič mu nepomáha. Nepokoj zostáva. Jedného dňa si uvedomí: „Nič nepomáha. Musím vyjsť z tohto mesta.“ A tak uteká. Keď vychádza, zisťuje, že má na chrbte bremeno. Chce ho zložiť, ale nevie ako. Čím ďalej putuje, tým je ťažšie. Doteraz to veru ani tak necítil. Bolo mu samozrejmé. Ale ako sa vzdďaluje od tohto mesta, stále sa mu to bremeno zväčšuje. Nakoniec už skoro ani nevládze ísť ďalej. Ťažko vystupuje cestičkou do kopca. Už ďalej tú ťarchu ani nevládze uniesť. Vychádza spoza zákruť a pred ním sa vynára obraz kríža. Skoro v bezvedomí padá pod kríž, pevne sa ho chytí a vzhliadne k nemu. V tom okamihu cíti ako sa bremeno uvoľňuje a s rachotom padá do priepasti.

Je to nádherný obraz toho, čo môže človek zažiť pri kríži Ježiša Krista.

W. Busch: Ježiš náš osud

CIRKEV

48. Ani pekelné brány ju nepremôžu

V 15. storočí turecký sultán sa vyhrážal pápežovi Piovi II., že príde do Ríma a Baziliku sv. Petra premení na mešitu. Pápež mu vtedy odpovedal: „Loďka sv. Petra sa chveje, ale nepotopí sa.“

Hom. smernice 1991, 219

49. Len Kristova Cirkev

Carlo Carretto sa v knihe *Hľadal som a našiel* sa takto vyslovil o Cirkvi: „Nie, nemôžem sa oslobodiť od Cirkvi... Kam by som vôbec išiel? A založiť si vlastnú? Nemohol by som založiť ju bez chýb. Niesla by pečať mojich osobných chýb. A keby sa mi aj podarilo založiť ju, bola by to moja cirkev, nie Kristova.“

Kto do Cirkvi nepatrí, neuvidí ju v jej pravej podstate. Čo Cirkev skutočne je, možno zistiť len zvnútra, vierou.

Ozvena Slova2

50. Dokonalá cirkev neexistuje

Istý človek hľadal dokonalú cirkev. Metodistickému kazateľovi Spurgeonovi povedal, že sa nemôže rozhodnúť vstúpiť do nejakej cirkvi, nakoľko žiadna nedosahuje ideál dokonalosti. Spurgeon mu na to odpovedal: „To je pravda, že dokonalá cirkev nejestvuje. Keď chcete na takú cirkev čakať, musíte čakať, kým neprídete do neba. Keby ste aj takú cirkev našli, tá by vás neprijala, lebo vy tiež nie ste dokonalý. A keby vás prijala, stala by sa nedokonalou.“

J. Rybár: Príklady...

51. Cirkev – to nie sú múry chrámu

Krátko po druhej svetovej vojne, keď sa odstraňovali trosky po náletoch, na Námestí sv. Petra v Ríme sa zhromaždilo niekoľko tisíc mladých ľudí, ku ktorým prehovoril pápež Pius XII. Rukou ukázal na baziliku, ktorá je skvostom Cirkvi a povedal: „Keby ste niekedy videli ruiny z tohto krásneho chrámu, na ktorý sme my kresťania hrdí, zapamätajte si, že to nebude koniec Cirkvi, ale iba zrúcanina krásneho chrámu. Pretože Cirkev, to ste vy, všetci spolu a každý z vás osobitne.“

Cirkev môže prísť v kataklizmách o chrámy, ale Cirkev sa tým nezničí, pretože Ježiš bude žiť v našom živote, pretože naše telá zostanú chrámom Svätého Ducha.

Hom. smernice 1991, 186

52. Ako môžem pomôcť Cirkvi?

Pápež Ján Pavol I. krátko pred svojou smrťou povedal tieto slová: „Snažme sa vylepšovať Cirkev tým, že sa sami budeme stavať lepšími.“

Áno, každý z nás by si mal položiť otázku, čo môže konkrétne ponúknuť Cirkvi ako svoj kresťanský prínos.

Hom. smernice 1991, 247

53. Boh sám si volá svojich spolupracovníkov

Malenkov, spolupracovník Stalina i ničenia kresťanstva, zomrel ako veriaci kresťan, člen rady pravoslávnej cirkvi.

Boh si sám volí svojich spolupracovníkov... Aj apoštol Pavol bol najprv veľkým prenasledovateľom Cirkvi. Ale po osvietení vstal zo zeme ako nový človek, budúci apoštol národov.

Hom. smernice 1991, 67

ČNOSTĚ – čistota srdca

54. Hodnota dobrých duší

Ruský spisovateľ, publicista a politický činiteľ A. I. Solženycyn (*1918) hovorí o volaní komunistu v stalinskom väzení: „Potrebovali by sme zasa v Rusku chrámy a ľudí, ktorých čistý život by tieto chrámy oživil, urobil ich miestami duše.“

Rod. spoločenstvo 1994, 3

55. Boha uvidia len čistí srdcom

V roku 1962 obletel kozmonaut J. A. Gagarin (1934-1968) zemeguľu (za 108 min.). Tento tzv. „triumf ľudstva“ oslavoval rozhlas i televízia hudbou, spevom i slovami. Po návrate z vesmíru cestoval Gagarin z jedného mesta do druhého a všade hovoril: „Boha som tam hore nevidel.“ Podobne hovoril aj druhý ruský kozmonaut Titov... Medzi správy sa ale dostala tiež informácia o dvadsaťročnom dievčati z Götterborgu, ktoré Gagarinovi napísalo list. Bol krátky a obsahoval tento text: „Drahý kozmonaut Gagarin, dozvedám sa, že ste leteli v kozmickom priestore, a ako hovoríte, Boha ste tam nevideli. Pane, rada by som sa vás spýtala, či máte čisté srdce.“

Toto dievča zrejme dobre poznalo Kristove slová z jeho *Reči na vrchu*: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha“ (Mt 5, 8).

56. Boha pochopia len čistí srdcom

K sv. farárovi v Arse (Ján Vianney) prišiel inteligentný muž, že si chce s ním pohovoriť, pretože má ťažkosti s vierou v Boha. Svätec mu vraví: „Tu je spovednica, kľaknite si!“ „Nie, otče, pochopte ma. Ja som sa neprišiel spovedať, ale debatovať o viere.“ Ale svätec znova: „Kľaknite si!“ „Dobre, otče, ale ja nie som pripravený.“ „Ja vám pomôžem.“ A spovedal sa. Dlho sa spovedal. Dostal rozhrešenie. A potom mu svätec povedal, že teraz si môžu sadnúť a prebrať si všetky ťažkosti. A hosť plný pokoja a duševnej radosti hovorí: „Je to zvláštne a čudné. Ja už nemám žiadne ťažkosti s Ježišovým posolstvom. Svätec na to: „Preto, že už máte čisté srdce.“

Cesta za Ježišom si vyžaduje viac čisté srdce, než múdre rozumovanie.

Kázne J. Vrabčeka II.

57. Láska a dobro

Dominik Pecka vo svojom poslednom odkaze hovorí všetkým: „Žite životom lásky, dobrotu, radosti a krásy, aby ste na konci života nestali s prázdnyimi rukami.“

To je vlastne Božie prikázanie v praxi: láska a dobro.

Hom. směrnic 1992, 7

58. Naša predstava o mravnosti

V Sienkiewiczovom románe *Púšťou a pralesom* je i táto epizóda:

Staš učí čierneho chlapca Kaliho katechizmus. Preberajú práve siedme Božie prikázanie: Nepokradneš. A Kali uvažuje: Keď Kalimu niekto ukradnúť kravu, hriech; keď Kali ukradnúť kravu, dobrý skutok!

Keď mi niekto niečo ukradne, vtedy ho treba zavrieť, ale keď ja niečo ukradnem, oklamem, podvádzam, odvádzam lajdácku prácu a beriem za ňu plat – čo komu do toho?

Takúto predstavu o mravnosti majú mnohí ľudia.

Hom. směrnic 1991, 108

DUCH Svätý

59. Sila pôsobenia Svätého Ducha

Ako príklad možno uviesť hoci len polhodinovú manifestáciu veriacich 25. marca 1988 v Bratislave. Účastníci stáli na Hviezdoslavovom námestí pokojne so sviečkami, modlili sa a spievali. Nik nevytrhával dlažbu, nerozbíjal okná, neprevracal autá, nestaval barikády, nehádzal kamene do príslušníkov bezpečnosti ani im nekládol fyzický odpor, keď tichý, ale rozhodný postoj manifestujúcich potláčali. Tu sa u veriacich výrazne prejavila sila pôsobenia Svätého Ducha, ktorá zvíťazila nad vášňami.

T. Klas: Chceme niest' pečat' Ducha

60. Svätý Duch nám dáva silu

Rusku spisovateľ V. M. Šukšin (1929-1974) napísal knihu pod názvom *Strecha nad hlavou* (1971). Píše v nej, ako predseda kolchozu chce postaviť novú ošipáreň, ale nemôže zohnať tehlu. Dostane nápad: zbúra kostol, ktorý stojí v dedine a ktorý podľa neho už nikto nepotrebuje. Ľuďom sa to nepáči, šomrú, ale predsa svoj plán chce uskutočniť.

Jedného dňa pri kostole sú traktory, laná a čakajú len na povel. V tom priletí miestny učiteľ, postaví sa pod múry a kričí, prečo to ľudia dovoľia zbúrať, veď je to pamiatka zo 17. storočia. Predseda na neho kričí, aby radšej šiel k svojim deťom, ale on neodišiel za žiadnu cenu. Tu prišiel silný, zavalitý predseda, vzal učiteľa na chrbát a odniesol ho. Učiteľ však nahlas kričí: „Ľudia, čo tu stojíte ako stádo! Postavte sa pod múry, veď vás nepozabíjajú. Nebojte sa!“ Ale nikto sa nepostavil, aj keď väčšina s učiteľom súhlasila. Vieru ešte mali, ale nemali odvahu postaviť sa za vec svojej viery. Chýbala im sila a svetlo Svätého Ducha.

Aj apoštoli pred zostúpením Svätého Ducha nemali ešte odvahu. Báli sa židov, zatvárali dvere, aby boli bezpeční. Ale po zostúpení Svätého Ducha sú naplnení odvahou, aby mohli splniť svoje poslanie, ktoré im Ježiš Kristus určil: Idte a učte...

Ludové kázne

61. Otvoriť sa Svätému Duchu

Slávnym hrdinom v boji proti Turkom bol albánsky vojvodca a národný hrdina Skanderbeg (vl. m. Kastrioti Gjergj – 1405-1468). Takou silou mával mečom, že pod jeho údermi padali hlavy nepriateľom jedna za druhou. Sultán Mohamed mu preto raz odkázal, že by rád videl jeho meč. Skanderbeg teda poslal svoj meč sultánovi. Ale ani sultán, ani jeden z jeho vojakov nevedel s týmto mečom narábať. Poslal teda meč s odkazom, že to nemôže byť ten meč, ktorým v bojoch tak silno máva. Skanderbeg odpovedal sultánovi: „Poslal som vám meč, ale neposlal som vám svoje ramená!“

Jedinou zbraňou pre súčasného kresťana je Svätý Duch, ktorý môže cez nás pôsobiť iba vtedy, ak sa mu celí otvoríme. V opačnom prípade z neho robíme mŕtvu silu, čím sa podobáme tomu sultánovi, ktorý síce vlastnil meč, ale bez Skanderbegových ramien.

DP 1991, 7

62. Posilnená Svätým Duchom

Spisovateľka Gertrud von le Fort v románe *Posledná na popraviske*, ktorý vo filmovom spracovaní *Obeta mníšky*, je hlavnou hrdinkou dievča Blanka. Hľadala správny smer života. Usúdila, že najlepšie by bolo pre ňu slúžiť Bohu ako rehoľná sestra v karmelitánskom kláštore. Bola ale veľmi bojazlivá.

Za prenasledovania obsadili nepriatelia kláštor a uzamkli ho. Blanka utiekla. Stála medzi zástupom a pozerala sa na popraviske, kde jej spolusestry jedna za druhou kráčajú na popravu, pričom spievajú pieseň k Svätému Duchu. Hymna znie stále slabšie. Smrťou každej sestry je pieseň o jeden hlas slabšia. A pre posledný verš už niet sestry. Všetky zahynuli. Pieseň je nedospievaná. Tu zaznie zo zástupu hlas sestry Blanky. Spieva nahlas a bez strachu. Posilnená Svätým Duchom vystupuje na popraviske posledná a umiera.

Kázne J. Vrableca II.

DUŠA – jej cena, nesmrteľnosť, starosť o ňu

63. Duša – najdrahšie, čo má človek

Pri ceste stojí ženička, ktorá stopuje auto. Vodič zastaví. „Nezobrali by ste ma, Viete, zmeškala som autobus a chcela by som ísť do kostola“, hovorí vodičovi. Vodič ju vzal a ona celá šťastná povie: „Pomodlím sa aj za vás. Viete, ja sa modlím za manžela, za svojich rodičov, za svoje deti a teraz sa pomodlím aj za vás.“ „A keď sa modlíte za svoje deti, čo im tak najviac od Pána Boha prosíte“, pýta sa vodič. „Nuž prosím, aby boli zdravé, aby sa im dobre vodilo, aby ich nestihlo nejaké nešťastie.“ „A už ste sa za nich pomodlili, aby sa vedeli chrániť smrteľného hriechu ako svojho najväčšieho nepriateľa?“ opýtal sa vodič. A tu nastalo úplné ticho. Mnohovravná žena naraz stíchla. Iste preto, že na tento úmysel sa ešte nikdy nemodlila. Asi nevedela, že to, čo má človek najdrahšie, je jeho duša. A že najväčšie nešťastie, ktoré človeka môže postihnúť, je zatratenie jeho duše.

Ludové kázne

64. Čo osoží človekovi...

Do tzv. *Krvavej veže* bol uväznený sv. Tomáš Morus (1478-1535), vtedajší ministerský predseda anglickej vlády a učenec svetového mena. Bol uväznený za to, že nechcel podpísať prísahu, ktorou by kráľ uznal za najvyššiu hlavu Katolíckej cirkvi v Anglicku. Je odhodlaný aj zomrieť. Vlastná dcéra mu píše dojemný list, manželka prichádza ho prehovoriť, aby si zachránil život. A on jej hovorí: „Koľko rokov života by som získal, keby som zradil svoju vieru?“ A ona odpovedala: „Asi dvadsať rokov.“ On na to: „Iba toľko?“ A preto nezradil svoju vieru za pár rokov pozemského života. A odoprel to aj na popravisku. Preto mu kráľ povedal: „Tak umri, blázon!“ A umrel pod sekerou kata za večný život v Bohu.

Kázne J. Vrabčeka IV.

EUCCHARISTIA – sväté prijímanie

65. Eucharistia – najcennejšia vec

Kedysi v Prahe mestská rada vydala obežník, podľa ktorého mali byť spísané všetky pamiatky v každom chráme a zoznam týchto pamiatok mal byť vyvesený pri vchode do chrámu. Takto chceli vyjsť v ústrety návštevníkom, ktorí sa zaujímali o historické a umelecké pamiatky. Jeden kňaz, ktorý dobre poznal ľudí i ich záujmy, na prvé miesto v zozname napísal: Najväčší poklad v našom chráme je Eucharistický Kristus! A až potom písal radom ostatné pamiatky.

A veru, je to veľká pravda.

Ludové kázne

66. Sväté prijímanie – veľké vyznamenanie

Zo života slávneho francúzskeho hudobného skladateľa Kamila Beléka (Camille Bellaigue) poznáme túto krásnu udalosť:

Ako malý chlapec bol na prvom sv. prijímaní. Keď vychádzal s otcom z kostola, stretli slávneho umelca Karola Gunoda (Charles Gounod). Ten sa s nimi poznal, zastavil sa pri nich a rozhovor sa samozrejme točil okolo chlapcovho prvého sv. prijímania. Keď sa potom lúčili, otec prosil umelca, aby syna požehnal. Gunod však odpovedal: „Nie, nie! Dnes on má v srdci Pána Ježiša...“ Len čo to dopovedal, kľakol si, a tam na ulici pred očami mnohých divákov, vyzval Gunod chlapca, aby ho požehnal. Ten to nakoniec – v rozpakoch, ale rád – aj urobil.

Svätým prijímaním sa naozaj stávame živými svätostánkami. Je užitočné myslieť na to, lebo nosiť v srdci Pána Boha je veľké vyznamenanie, ale aj veľká zodpovednosť.

DP 1992, 4

67. Úcta pred Eucharistiou

Sv. Julián Eymard založil rehoľu Eucharistiánov. V tejto reholi je najsvätejšia Eucharistia vyložená vo dne i v noci a ustavične sa pred ňou z rehole niekto modlí.

Hom. smernice 1992, 139

68. Sila Eucharistie

Pápež Pius X. r. 1912 povedal ukrajinskému gr. kat. biskupovi Nikitovi Budkovi tieto slová: „Váš národ nemôže zahynúť, pretože má dve istoty: váš národ miluje Eucharistického Krista a prečistú Pannu Máriu. S touto zárukou národ nemôže zahynúť.“

Že je to tak, udalosti posledných dní to potvrdzujú.

Christ. holos 1992, 41

69. Eucharistia a Božie slovo

Tomáš Kempenský v *Nasledovaní Krista* sa takto vyznal:

„Uznávam, že kým žijem v žalári tohto tela, potrebujem dve veci; totiž pokrm a svetlo. Preto dal si mi slabému svoje sväté Telo na posilnenie tela i duše; tvoje slovo je svetlo pre moje nohy (Ž 119, 105). Bez týchto dvoch (darov) by som nemohol dobre žiť; lebo Božie slovo je svetlo mojej duše a tvoja Sviatosť je chlieb života“ (IV., 11, 21-23).

Nasledovanie Krista

HRIECH – zlo, následky

70. Hriech je ako ťažký balvan

Krátko po vojne v jednej nemocnici umieral bývalý esesák. Zvíjal sa na lôžku a veľmi kričal: „Chcem sa rozprávať so židom! Dovedte mi nejakého žida!“

Vyhoveli mu. V nemocnici pracoval jeden židovský lekár. Prišiel k umierajúcemu a povedal: „Ja som žid. Čo si želáte?“

Esesák začal hovoriť:

„Vo vojne sme v jednej dedine zahnali všetkých židov do jednej stodoly. Poliali sme ju benzínom, zapálili a dnu hodili niekoľko granátov. Jeden zo židov však vytrhol dosku na stodole, prepchal cez dieru ženu a dieťa. Potom vyšiel sám a začali utekať do lesa. Chceli sa zachrániť. Zabil som ich dávkou zo samopalu. Doteraz mám túto scénu pred očami. Ľutujem to.“

Esesák uprel oči na lekára. Túžobne čakal slovo odpustenia. Lekár sa na chvíľu na neho pozeral, potom sa obrátil a odišiel Neodpustil. Viete si predstaviť, ako ťažko umieral ten bývalý vojak? Nenašiel nikoho, kto by z neho vzal ťažké bremeno.

Každý hriech je ťažké bremeno, ktoré nás ťaží. Niekedy aj ten najmenší hriech ťaží ako veľký balvan.

Rok v Nižnom Žipove I.

71. Všetci sme v moci hriechu

Jedna rozprávka hovorí o tom, ako zlý čarodejník poslal raz do sveta svojich učňov, aby mu doniesli všetky najhoršie veci, ktoré nájdú. Učni sa vrátili a doniesli závišť, lakomstvo, pýchu, nenávisť, sebeckosť, pomstychtivosť a mnoho iných zlých vášní. Čarodejník zmiešal všetko dokopy a vykúzlil z tejto zmiešaniny najhorších ľudských vlastností krásne zrkadlo. Malo však jednu zvláštnu vlastnosť. Všetko sa v ňom odzrkadľovalo trochu inak. Dobré veci sa zmenšovali až na hranicu viditeľnosti a naopak tie zlé sa zväčšovali do veľmi veľkej miery.

Zlý čarodejník bol so svojou prácou spokojný. Prikázal učňom, aby zrkadlo vyniesli až ku hviezdám a potom, z veľkej výšky ho pustili na zem. Keď zrkadlo dopadlo na zem, rozbilo sa na milióny ľahučkých, takmer neviditeľných čriepkov, ktoré začali víriť vo vzduchu. Každému človekovi, ktorému sa dostal čo i len najmenší čriepok do oka, zmenil sa pohľad na svet i na blízkeho. Nedokázal už vidieť dobro okolo seba. Vo svete a v ľuďoch videl len tie zlé stránky a to ešte vo zväčšenej miere.

Toto rozprávanie nám chce povedať, že všetci sme v moci hriechu. Niet človeka bez hriechu. Pádom prarodičov Adama a Evy prišiel na svet hriech. Akoby sa v tú chvíľu rozbilo čarodejníkov zrkadlo a zasiahlo každého človeka.

Rok v Nižnom Žipove I.

72. Pred hriechom sa treba varovať

Sv. Ján Bosko, ktorý sa venoval výchove mládeže, chcel ich poučiť, ako sa majú správať voči zlým ľuďom a chrániť sa pred hriechom. Povedal im nasledujúcu anekdotu.

Do mesta prišli na trh dedinčania. Prezerali si stánky s rôznym tovarom. V jednom bolo plných malých krabičiek. A obchodník nahlas vyvolával: „V týchto krabičkách je prostriedok proti konskému kopnutiu.“ A keďže sa to na dedine často stáva a je to veľmi bolestivé, záujem bol o to mimoriadne. Na obale však bolo napísané, že otvoriť možno až doma.

Jeden z nich si krabičku kúpil. Keď prišiel domov a krabičku otvoril, bol v nej niekoľko metrov dlhý červený špagát a lístok s nápisom: „Ak chceš, aby ťa kôň nekopol, drž sa od neho na vzdialenosť tohto špagátu.“

A sv. Ján Bosko toto rozprávanie zakončil slovami: „Ak sa chcete vyhnúť hriechu, držte sa ďaleko od zlých ľudí a ďaleko od príležitosti k hriechu.“

Hom. smernice 1991, 183

73. Bát sa len hriechu

Do istej dediny prišiel biskup na vizitáciu. Dedinka ho milo privítala a za všetkých ho pozdravilo malé dievčatko. Keď skončilo, podal jej biskup ruku a povedal: „Nebála si sa?“ Dievčatko odpovedalo: „Nie, ja sa ničoho nebojím!“ „Akože“, hovorí biskup – „daj si pozor. Skutočne sa ničoho nebojíš, Snáď predsa len niečoho?“

Po krátkom premýšľaní dievčatko odpovedalo: „Áno, niečoho sa predsa len bojím – je to hriech!“ Biskupovi vstúpili slzy do očí, s pohnutím požehnal dieťa a povedal prítomným: „Kiež by ste všetci tak zmýšľali ako toto dieťa!“

Akú zbožnú a múdru matku malo toto dieťa!

Diecézny hlas 1993, 14

74. Nenávid'me hriech

O otcovi Rubiovi, apoštolovi Madridu, ktorý bol vyhlásený za blahoslaveného 6. októbra 1985, sa hovorí, že „dával pociťovať dobrotu Dobrého pastiera osobám, ktoré sa obracali na neho za dlhé hodiny, ktoré strávil v spovednici.“

Treba nám nenávidieť hriech, ale milovať hriešnika...

Rozhlasujte zo striech B

75. Každý hriech je klam

Collot z Herbois bol veľkým francúzskym revolucionárom. V r. 1793 v meste Lyon dal zavraždiť viac ako 600 nevinných ľudí. Čoskoro sa však všetko obrátilo. O dva roky bol súdený a odsúdený do vyhnanstva. Svoj trest odpykal v Guayane. Keď už veľa trpel, vtedy si spomenul na Pána Boha a prosil o pomoc. Vojak, ktorý ho strážil a poznal ho, povedal mu: „Ako to, že ty, ktorý si sa tak rúhal Pánu Bohu, teraz sa k nemu utiekaš?“ On odpovedal: „Priateľu, vtedy moje ústa klamali moje srdce.“ A potom znova volal o pomoc. V r. 1797 zomrel.

Každý hriech je klam, lebo pochádza od otca lži a ten môže len klamať.

Ludové kázne

76. Zhubné následky hriechu

Nesmierne zhubné následky pomsty vyjadruje tento vtip:

Keď mi dáš facku, ja ti dám dve. Ty mi dáš tri a ja ti dám štyri, atď. Máme robotu na celý život, kým sa obaja nezničíme.“

Príklady pre kazateľov... 31

77. Hnev

Istý človek sa veľmi vážne pohádal so svojím známym. Dlho nosil v sebe hnev a nenávisť. Napokon sa rozhodol, že ho zabije. Ukryl sa v lese za strom pri ceste, ktorou sa jeho známy každý večer vracal z práce. Keď sa priblížil na dostrel, vytiahol revolver, natiahol, namieril a stlačil spúšť. Revolver sa však zasekol a nevystrelil. Známy prešiel a ani netušil, že mu vlastne išlo o život. Odišiel aj útočník. Keď ho zlosť prešla, upokojil sa a pomyslel si, že sa vlastne nič nestalo. „Ved' som ho nezabil, a ani ma nikto nevidel.“

Tu cítime, že tento postoj je klamlivý. Ved' čo chýbalo, aby ho zastrelil? Keď si tu pripomenieme slová sv. Jána, že každý, kto sa hnevá na svojho brata je vrah, potom tento človek veľmi vážne porušil Božie prikázanie: Nezabiješ!

Rok v Nižnom Žipove I.

78. Trpela za hriechy matky

Doña Mercedes, matka Laury Vicuni sa ako vdova dostala pre tragické životné podmienky do hriechneho pomeru so statkárom Manuelom Morom. Jej dospievajúca dcéra zbadala tento hriechny pomer a chcela mame pomôcť. Preto ponúkla Ježišovi svoj život za jej obrátenie. O dva roky Laura naozaj veľmi ochorela. Keď sa blížila jej posledná hodina a matka sedela pri jej posteli, zvolala:

„Dcéra moja, opúšťaj ma, Nechávaš ma tu samú?“

„Áno, mamička. Ja som o to prosila Ježiša. Sú tomu už dva roky, čo som ponúkla svoj život za tvoje obrátenie. Teraz ale zomieram. Necháš ma odísť bez radosti z tvojho pokánia?“

Nastalo hlboké ticho. Dcéra čakala, čo povie mama a mama rozmýšľala, čo má povedať, by čo má robiť. Naraz matka premožená výčitkami i ľútosťou, povedala:

„Teda ja som príčinou tvojho trápenia i tvojej smrti? Ach, Laura moja, ty dcéra moja. Sľubujem ti, že ráno pôjdem do chrámu, vyspovedám sa a zanechám doterajší život.“

Matka a dcéra sa úprimne objali. Laura sa rána už nedočkala, ale matka svoj sľub splnila. Odišla od statkára i keď nevedela či nájde niekde prácu.

Za hriechy matky trpela dcéra... Koľko i dnes nevinných trpí. A trpia za hriechy. Keby nebolo hriechov, nebolo by ani utrpenia.

M. L. Beccalossiová: Dievča spod Ánd

CHRÁM – Boží dom, návšteva

79. Chrám – naša pevnosť

Vo filme *Pokánie* je i takáto veta: „K čomu je cesta, ak nevedie do kostola?“

My by sme tieto slová mohli aj takto pozmeniť: K čomu je sídlisko, mesto, bez kostola, Dá sa v ňom žiť? Kam vedú cesty ľudí v tomto meste?

Chrám, kostol, castellum, hrad, pevnosť... V minulosti naše chrámy boli naozaj skutočnou pevnosťou, útočiskom, kde sme mohli počúvať Božie slovo.

Hom. smernice 1990, 6

80. Boh – nielen v chráme

Martin Buber, rabín, prekvapil raz svojich hostí, učených mužov, takouto otázkou: „Kde býva Boh?“ Všetci sa zasmiali a jeden z nich povedal: „Ako len môžeš položiť takúto otázku. Svet je predsa plný Božej slávy.“ Rabín však zodpovedal otázku sám: „Boh býva tam, kam ho pozvali, aby vstúpil.“

Preto katolíci nazývajú kostol Božím domom. Ale predsa si tu uvedomiť: ten, ktorý žije v tom ožom dome, neprišiel tu preto, aby obýval dajakú budovu. Tieto slová nadobúdajú svoj plný a vlastný význam vo vzťahu k Eucharistii.

Ozvena Slova 2

81. Radi prichádzajme do chrámu

Do istého amerického chrámu z času na čas prichádzal černocho, pokrľakol si, zložil ruky, pozdvihol na okamih oči k svätostánku a potom rýchlo odišiel. „Kto je to“, pýtali sa mnohí.

Raz ho kňaz čakal pri vchode a opýtal sa ho, kde sa tak vždy ponáhl'a, prečo v chráme neostane dlhšie. Ten mu odpovedal: „Otče, pani, u ktorej slúžim, robí všetko možné, aby mi zabránila prísť do chrámu. Využívam okamihy medzi jednou a druhou prácou, bežím sem, idem k svätostánku a poviem vo svojom srdci: Ježiš, tu je Jozef. A hneď odídem.“

Čo keby sme my tak občas, aj cez týždeň nasledovali príklad tohto černocho a zaskočili do chrámu, predstavili sa Pánovi, pozdravili, ostali tam chvíľu, raz kratšie, raz dlhšie, - ale vždy s takou vierou ako on. Kto vie, čo by to prinieslo do nášho života?!

Ozvena Slova 2

JEŽIŠ KRISTUS – Boží Syn, Vykupiteľ...

82. Boh nám dal veľký dar – svojho Syna

V chladnej miestnosti sedel starší človek, ktorý si podopieral bradu a smutne sa pozeral pod vianočný stromček. Kňaz vošiel do miestnosti a pozdravil ho:

„Dobry večer!“

„Aký dobrý“, odpovedal.

„Prečo ste taký smutný, teraz, na Vianoce?“

„Práve prežívam svoju nevďačnosť. Spomínam si, koľkokrát som spod stromčeka vyberal všelijaké dobroty s takou samozrejmou! Otec a mama nám deťom pripravili orechy, ústnu harmoniku, pančuchy alebo rukavice. A ja som to tak samozrejme bral! Moja samozrejmá bola až nevďačnosťou. Neuvedomil som si to. Až teraz to prežívam. Aj ja som otcom, mám syna a dcéru. Aj oni vyťahovali spod stromčeka darčeky a tak isto samozrejme. Už nie pančuchy, ale drahšie veci! Pritom neukážu ani trochu tepla a láskavej vďačnosti.“

Takto spomínal a nedal sa potešiť.

Na Vianoce aj nám treba pochopiť dobrotivého Boha. Pod vianočný stromček nám nedáva sveter, topánky, tranzistor... Nebeský Otec dáva do jasličiek to, čo má najhodnotnejšie: svojho Syna... Koľkokrát prijímame tento dar ako samozrejmú! Až to hraničí so samozrejmou!

Hom. smernice 1994, 41

83. Ježiš – náš Záchranca

Gary Cooper, známy filmový herec z Hollywoodu, ktorého filmová kariéra trvala tridsaťpäť rokov, na adresu E. Hemingwaya, toho veľkého spisovateľa, ktorý v živote veľa hľadal a našiel (skončil samovraždou r. 1961), povedal toto: „Povedzte Hemingwayovi, že aj ja som hľadal a našiel som Krista a som dokonale šťastným človekom.“

Tento veľký herec len preto mohol takto vyhlásiť, že je dokonale šťastný, lebo do jeho životnej lodičky vstúpil Kristus. Sám sa priznáva, že aj on hľadal, ale aj našiel Krista. Našiel tú ruku, ktorá ho zachránila ako topiaceho Petra. A on tú ruku chytil.

(Porov. príklad č. 34).

Ludové kázne

84. Ježiš – Spasiteľ sveta

V Priene v Malej Ázii je na kamennej doske tento nápis: „Deň jeho narodenia dal zemi novú tvár. Pre všetkých ľudí zažiarilo v tento deň nové svetlo. Pre spásu sveta bol obdarovaný mnohými schopnosťami. Bol poslaný na svet ako spasiteľ. Jeho narodenie prinieslo svetu blahozvesť, ktorá bude hlásaná v jeho mene. Od jeho narodenia začína nový letopočet ľudstva.“

Tento nápis bol vytesaný na česť cisára Augusta, 9 rokov pred Kristovým narodením. Ale táto nádej, že cisár Augustus bude spasiteľom sveta, sa nesplnila. Až s týmto malým Dieťaťom – Ježišom Kristom, prichádza na svet spása. Záchrana pre každého, kto za ním šiel, kto za ním ide, kto za ním pôjde.

Hom. smernice 1992, 35

85. Nad Betlehemom zažiarila „Humanitas“

Ruský filozof N. A. Berďajev (1874-1948) napísal, že nad Betlehemom zažiarila „Humanitas“, človečenstvo Boha. Boh sa stal človekom, pretože človek často prestáva byť človekom. Ježiš Kristus sa „poľudštil“, lebo, bohužiaľ, kresťania zabúdajú na svoje ľudstvo.

Hom. smernice 1993, 28

86. Obetoval sa za nás

Perzský kráľ Xerxés, jeden z kráľov 27. dynastie Egypta (486-465 pr. Kr.) bojoval v Grécku. Tu bol so svojou armádou porazený a musel sa vrátiť do vlasti. Z Európy do Ázie sa vracal po Stredozemnom mori. Lod' bola veľmi preťažená. Strhla sa búrka a hrozila katastrofa. Xerxés si dal zavolať kapitána lode a spýtal sa ho, či je ešte nejaká nádej na záchranu. Ten mu povedal, že bola by, ale muselo by to odľahčiť loď. Tu kráľ prehovoril k svojim Peržanom. Vraj ak im záleží na živote ich kráľa, musia sa zrieknuť vlastných životov, ináč sa všetci potopia a s nimi aj ich kráľ. Vojaci s úctou padli pred kráľom na zem a potom po jednom skákali do mora. Tak bol Xerxés zachránený. Poddaní museli obetovať svoje životy, aby ich kráľ mohol žiť.

Čosi úplne iného sa odohralo v Jeruzaleme na Golgote. Tu obetoval svoj život kráľ kráľov, aby mohli žiť poddaní. Tu sa obetoval sám Boží syn, aby mohli žiť ľudia.

Iz 53, 6-7.

Ludové kázne

87. Iba Krista ukrižovaného

K pustovníkovi bl. Štefanovi prišli traja ctihodní mnísi a prosili ho, aby im rozprával o tom, čo je najdôležitejšie v duchovnom živote. On však ticho sedel a mlčal. I povedali mu: „Prečo nám nerozprávaš, My sme prišli zďaleka, aby sme od teba počuli dobrú náuku, lebo všade sa hovorí o tvojej svätosti.“ Starec nato odpovedal: „Poviem vám celkom krátku náuku: Ja vo dne i v noci nemám nič iné pred očami, iba Pána Ježiša ako visí pribitý na kríži.“

A potom sa znova odmlčal. A tí traja prekvapení touto krátkou náukou, sa hlboko zamysleli a dlhú chvíľu mlčali. Napokon s vďakou sa úctivo poklonili svätému starcovi a v tichosti odišli.

V službe slova C

88. Kristus zomrel za nás

Za čias Napoleona existovala možnosť tzv. „replacement“. Vo vojne sa mohol človek vyplatiť a vziať si do vojny za seba náhradníka. Stalo sa, že jeden z náhradníkov padol v Španielsku. Ten, kto sa vyplatil, bol znovu povolaný. A vtedy sa bránil: „Môj náhradník už za mňa padol.“

Toto prirovnanie môžeme použiť o Kristovi. Svätý človek padol v bitke na Golgote... Ale nový človek, oslávený Ježiš, žije... I my budeme žiť. To je najväčšia nádej a radosť.

Hom. smernice 1993, 157

89. Pochopme Kristovu odpúšťajúcu lásku

Gertrud vo le Fort v knihe *Pilátova žena* uvádza scénu, keď Pilátova žena ide do spoločnosti kresťanov a je spoznaná. Nechcú ju preto vpustiť. Ona ale hovorí: „Nehľadala som tu Božiu spravodlivosť, ale len Kristovo zľutovanie – to, ktoré nie je z tohto sveta. Avšak vy ste ho poznali práve tak málo, ako ho poznal môj manžel.“

Hom. smernice 1992, 113

90. Myšlienka na Krista ho zachránila

Nemecký spisovateľ J. W. Goethe (1749-1832) vo svojom diele *Faust* predstavuje učenca, ktorý túži po úspechoch, po bohatstve, po sláve, po bezhraničných rozkošiach. Diabol

mu to i prisľúbil, ak mu upíše svoju dušu. Stalo sa. Diabol ho však oklamal. Skľúčený a zúfalý učenec sa roky trápil v hmlách neistoty a bludov. Zrazu začuje nedeľné zvonenie. Myšlienka na Krista ho zachráni. Privedie ho k návratu: k pokániu, k pravde.

Máme však aj my odvahu otvoriť si uši, keď sa k nám priblíži hlahol nedeľných zvonov?

KN 1994, 4

91. S Kristom k novému životu

Biskup Villiam Temple na túto tému hovorí toto:

„Nikto nemôže odo mňa žiadať, aby som napísal *Hamleta* alebo *Kráľa Leara* alebo podobnú divadelnú hru. Takéto diela dokázal napísať iba W. Shakespeare, ale ja nie. A podobne nikto nemôže odo mňa žiadať, aby som žil tu na zemi Ježišov život. Taký život dokázal žiť iba Ježiš, ale ja nie. Keby však do mňa vstúpil Shakespearov génius, potom by som bol schopný napísať podobnú hru. A rovnako, keď vstúpi do mňa Ježišov svätý duch, potom budem žiť život podobný Ježišovmu životu.“

Mnohé príklady z našich čias svedčia, že je to tak.

Kázne J. Vrableca III.

92. Nezabudnúť na Ježiša

Daniel Dalohoun, študent z Afriky, ktorý k nám prišiel študovať medicínu, veriaci, sa vyznal: „Keď sme odchádzali, rodičia nám povedali: Môžete na všetko zabudnúť, len na Ježiša nie...“

Krásne!

STV – Prameň 22.11.1992

93. Stále kráčajme za Ježišom

Anglický spisovateľ a dramatik Oscar Wilde (1856-1900) sa vyznal, že každý z nás aspoň raz v živote ide s potešujúcim a s posilňujúcim Kristom. Povedal to na sklonku svojho života, keď sa kajal.

Lepšie je však ísť s Kristom každý deň!

KN 1994, 4

94. Prijat' Ježiša – znamená zmeniť život

Za jedným vzdelaným židovským rabínom pribehol jeho žiak a hovorí: „Rabbi, ľudia hovoria, že prišiel Mesiáš.“ Rabín otvoril okno, chvíľu pozoroval ulicu, potom si pokojne sadol a povedal: „Nevidím, že by sa bolo niečo zmenilo.“

Veľkonočné posolstvo žiada aj našu odpoveď. Ľiada viditeľné znaky na tých, ktorí ho prijali.

Rok v Nižnom Žipove I.

95. Kto má Syna, má život!

Wilhelm Busch začal raz svoje prednášky o Kristovi takto:

V Biblii je slovo, ktoré chcem povedať hneď na začiatku. Znie takto: „Kto má Syna, má život.“ Možno ste sa niekedy niečo učili o Ježišovi – ale ho nemáte. „Kto má Syna“, počujete: „ma!“, „ten má život“ – tu i vo večnosti. „Kto nemá Božieho Syna, nemá život.“ Hovorí to

Božie slovo! Poznáte príslovie: „Kto má, má!“ Tak isto to myslí to biblické slovo. Rád by som vás prehovoril – a to vo vašom vlastnom záujme! – aby ste prijali Ježiša a dali mu svoj život. Lebo: bez neho je to predsa len biedny život.

W. Busch: Ježiš náš osud

96. Ježiš – náš život

K veľkému anglickému kazateľovi Charlesovi Spurgeonovi prišiel raz po jednej kázni mladý muž a povedal: „Pán kazateľ, máte pravdu, tiež musím nájsť toho muža z Golgoty a stať sa Božím dieťaťom. Jedného dňa sa obrátim.“

„Jedného dňa?“ opýtal sa Spurgeon.

„Áno, neskôr.“

„Neskôr? Prečo nie dnes?“

Tu vysvetľuje ten mladý muž trochu neisto:

„Rád by som bol spasený a preto a raz aj obrátim k Ježišovi. Ale predtým by som rád ešte niečo mal zo života.“

Vtedy sa Spurgeon hlasno rozosmial a povedal:

„Mladý muž, ste veľmi nenáročný. Aby som mal niečo zo života, to by mne nestačilo. Ja nechcem niečo zo života, ale život. A v mojej Biblii je napísané (a našiel to miesto): Ježiš hovorí. Ja som prišiel, aby mali život a mali ho hojnejšie.“

W. Busch: Ježiš náš osud

97. Nezniesväcujme Božie meno

Bol rok 1909 a boli Vianoce. V sicílskom meste Messina noviny *Il telefono* priniesli bohorúhavú báseň, v ktorej sa básnik posmieval z malého Ježiška, ktorého narodenie oslavujeme na Vianoce. Bol tam aj takýto verš: „Ak môžeš maličký Ježišku, tak zatras s nami trošičku.“ Bolo to 25. decembra, keď obyvatelia tohto mesta dostali do rúk noviny a čítali tie bohorúhavé reči.

O dva dni neskôršie, v noci z 27. na 28. decembra prišlo zemetrasenie, ktoré za pol minúty urobilo z tohto mesta veľké zbúranisko. V troskách mesta vtedy zahynulo viac ako šesťdesiat tisíc ľudí. Básnik nezahynul, ale pri pohľade na mesto a pri spomienke na svoju báseň sa zbláznil.

Misionár 1994, 1

98. V Kristovi – odpoveď na naše problémy

Istý muž pozval na návštevu kňaza. Chcel sa mu po náhodnom zoznámení pochváliť, čo všetko má. Keď kňaz vstúpil do jeho bytu, bol doslova šokovaný. V knižnici tohto muža bolo viac ako 500 exemplárov Svätého písma zo všetkých strán sveta, vrátane našich vydaní, ktoré sú zvlášť výrazné po novembri 1989. Po opadnutí úžasu kňaza sa rozvinila debata. Dotyčný muž sa zveruje so svojím životom, ktorý napriek veľkej finančnej istote nemá príjemný. Má mnoho problémov a aj bolesť, lebo je nevyliciteľná, hoci nie smrteľná. Sám priznáva, že sa stáva apatickým a už ho nič nebaví. Kňaz reaguje otázkou: „Akú posilu máte v svojom živote?“ odpoveď: „Nijakú.“ A kňaz sa s počudovaním pýta: „Veď tu máte Sväté písmo.“ Do chvíľky ticha zaznieva: „To mám, ale len ako zberateľ. Ani raz som ho neprečítal. Ja mám svoj názor na Písmo, že je to kniha, pohľad ľudstva po literárnej a umeleckej rovine.“

Kňaz argumentuje a presviedča, ale márne. Keď odchádza, hosťiteľ mu s úsmevom žartovne hovorí: „Dobre, skúsím si niektoré otvoriť a prečítať.“

Kňaz odchádza a rozmyšľa: „Môžu byť ľudia tak blízko k prameňu poznania a spásy, úľavy, a predsa tak ďaleko? Prečo toľko trpia, majú liek a žijú v bolesti a tme.“

Chodíme pravidelne na bohoslužby, a aj my máme bolesť a utrpenie. A ak sa sťažujeme, tak potom Ježiša nepoznáme. Nepoznáme ho z Písma. Nevieme, prečo trpíme. Nevieme, kto je schopný nám pomôcť... začnime a čítajme. Máme možnosť i čas.

Lk 24, 25-26.

DP 1993, 1

99. Poznať Ježiša a žiť podľa jeho učenia

Do farnosti prišiel mladý kňaz. Bol plný horlivosti a preto si zaumienil, že upevni vieru vo farnosti tým, že v kázniach preberie celé učenie Cirkvi o Bohu. A tak začal o podstate Božej existencie, o Božích vlastnostiach...

Po jednej z týchto kázní stretol sa so staršou ženou z farnosti, matkou štyroch dobre vychovaných detí a tá mu povedala: „Otcie, to vaše učené rozprávanie by zo mňa kresťanku neurobilo. Náš starý pán farár nás našťastie vychovával jednoducho. Učil nás poznávať Pána Ježiša, učil nás dôverovať, že jeho Otec je tiež náš nebeský Otec. A čo je hlavné, učil nás každodenne žiť v Ježišovom duchu.“

Viac viery, to znamená lepšie poznať Pána Ježiša, lepšie žiť podľa jeho evanjelia. Naša viera, to je odpoveď na pôsobenie Kristovho ducha v nás.

Hom. smernice 1992, 292

100. Boh s nami počíta

Kňaz Július Chalupa spomína:

Bol som pri jednej babke. Úplne jej vypovedala psychika. Má hlavu a neslúži jej. Hovorí: „Deti, ktosi nám priniesol hrozienka! To musíme vrátiť!“ – a vyhadzuje hrozienka von. Deti s bolesťou rozprávajú: „Mamička nám stratila rozum.“

Raz neudržíme vlastný život. Je tu však Ježiš Kristus, ktorý hovorí: Prišiel som vám hlásať blahozvesť. Nebojte sa! Keď vás opustia oči, keď vás opustia ruky, keď vás opustia tí najbližší, nebojte sa, ste synmi a dcérami v Bohu...

Posla v Slove C

101. Ježiš je vždy s nami

Edith Steinová, konvertitka zo židovstva, pred svojím odvlečením do koncentračného tábora v Osvienčime povedala: „Som pripravená na všetko, čokoľvek príde. Ježiš bude vždy s nami. Sme v Božích rukách.“

Edith Steinová, ktorú poznáme aj ako sestru Teréziu Benediktu, karmelitánku, r. 1987 vyhlásil pápež Ján Pavol II. za blahoslavenú.

DP 1993, 1

102. Ja som s vami

Biskup Ignác z Antiochie, učeník biskupa Polykarpa, ktorý bol žiakom apoštola Jána, sa obrátil týmito slovami na veriaticich v Ríme: „Nechajte, aby som sa stal pokrmom šeliem. Som Božou pšenitou. Musím byť zomletý zubami šeliem, aby som sa stal čistým chlebom Krista.“

A stal sa ním. Stal sa korisťou divých zvierat. Ten, kto si vie živo predstaviť scénu vyhladovaných levo a tigrov, ako sa vrhajú na mučeníkov, tuší, čo muselo pre Ignáca znamenať byť s Kristom.

103. Ja som s vami

Tomáš Morus, svojej dcére, keď ho raz navštívila v Toweri vo väzení, povedal: „Bohu vďaka, Meg, nevidím žiaden dôvod, prečo by som sa tu nemal cítiť tak dobre ako vo vlastnom dome. Zdá sa mi, že Boh zo mňa robí svoje nežne milované dieťa, berie si ma do lona a kolíše ma v náručí.“

Hľa, aké city vie vyvolať prítomnosť toho, ktorý svojich uistil: ja som s vami!

Ozvena Slova 3

104. Nebál sa, lebo poznal Ježiša

Wilhelm Busch uvádza starý list mladého vojaka, kresťana, ktorý padol v Rusku počas druhej svetovej vojny. V liste je napísané približne toto:

Okolo nás je strašné! Keď Rusi strieľajú z kaľuší, vtedy prichádza na nás všetkých panika. A tá zima! A ten sneh! Strašné! Nemám však vôbec strach. Keby som aj mal padnúť, bude to nádherné: potom budem jedným skokom v sláve. Tam končia boje – budem vidieť tvárou v tvár svojho Pána a obkľúči ma jeho sláva. Nemám vôbec nič proti tomu, keby som tu aj padol.

Padol krátko po tom. Nebál sa ani smrti, lebo poznal Ježiša, ktorý dáva istú nádej večného života.

W. Busch: Ježiš náš osud

105. Kristus – to najdrahšie

V poviedke Vladimíra Solovieva *Antikrist* sa diabol, inkarnovaný do osoby cisára, ktorý výbojmi a politikou zjednotil pod svoju nadvládu celý svet, sa takto pýta kresťanov: Povedzte, vy čudáci, čo vás ešte drží v tom vašom kresťanstve, čo vám je v ňom také drahé, Tu povstal starý mních Ján a pohnutým hlasom povedal: „Veľký vládca! To najdrahšie, čo máme v kresťanstve, je Kristus sám. On sám je všetkým, čo od neho prichádza...“

Dt 4, 7.

Ozvena Slova 2

106. Čo spôsobilo narodenie Ježiša Krista

Nemecký básnik a teológ Karl von Gerok, ktorý zomrel v Stuttgarte r. 1890, napísal: „Čo by bola zem bez Dieťaťa z Betlehema? Len neplodným poľom plným trnia a hložia. Čo by boli dejiny bez narodenia Krista, Len tma, len nočné tiene bez svetla, bez centra útechy.“

Áno, čím by bol svet, čím by bol náš život, Alebo, čo všetko spôsobilo narodenie betlehemskeho Dieťaťa?!

Hom. směrnice 1994, 54

107. Aby sa aj v nás narodil

V televízii bol raz predvianočný program. Niektorí poprední herci hovorili o Vianociach. Medzi nimi aj Rudolf Hrušínský. Ten stručne a jasne povedal, čo želá k Vianociam: „Aby rieka bola zasa riekou, strom zostal stromom a človek človekom...“

Aby sa tak stalo, musí človek prijať vykúpenie, prijať Vykupiteľa, dovoliť mu, aby sa narodil v jeho srdci.

108. Také veci robí láska

Istý teológ hovorí, že mladý študent prišiel za starým učiteľom. A ako všetci mladí ľudia, ktorí všetko rozoberajú a chcú to pochopiť po novom, aj on začal pred svojím učiteľom filozofovať o tajomstve Božieho zjavenia, prečo, k čomu, či to Boh tak musel, či to neišlo inakšie. A ten učiteľ mu na to hovorí: „Viete, mladý muž, také veci robí láska!“ A keď študent pokračoval ďalej, prečo sa Kristus narodil v maštální, odpovedal mu starý profesor opäť: „Áno, také veci robí láska.“

Jn 3, 13.

Hom. směrnic 1991, 1

109. Čie narodeniny oslavujeme na Vianoce?

Jeden obrázkový časopis priniesol takýto obrázok:

Malý Ježiško stojí a pozerá na stromček, ktorý je ovešaný kadečím, na haldu balíkov, ktoré sú pod stromčekom a na stôl, ktorý sa prehýna pod ťarchou jedál. A nad ním je otázka: A to čie narodeniny vy oslavujete?

Túto otázku by si na Vianoce mohol položiť ne jeden z nás...

Ludové kázne

110. Posolstvo Vianoc zblízuje

V Ardenach, pohorí na nemecko-belgických hraniciach, počas druhej svetovej vojny trávila Vianoce matka so svojím synom, chlapcom. Boli hlboko v horách, ale v diaľke bolo počuť streľbu. Práve, keď chystala štedrovečernú večeru – pravdaže, pre vojnové pomery skromnú – zaklopali na dvere traja zablúdení, unavení americkí vojaci. Teda nepriatelia. Jeden z nich vážne zranený. Matka ich prijala a náležite musela rozšíriť aj chystanú večeru. Príjemne rozvoniavala, ešte ani nebola hotová, keď po zatmení niekto búcha na dvere. V zlom tušení matka otvorí a tam po zuby ozbrojená nemecká hliadka. Aj ich prítetivo pozve dnu, ale predtým povie. „Dnes je Štedrý večer. Ja tu už mám hostí. Všetci ste akoby moji synovia. Preto odložte zbrane!“

Po chvíli, - zdala sa večnosťou – prevrapený nemecký dôstojník odovzdáva zbraň a po ňom aj ostatní traja. Rozpačito vstupujú dnu. Stretnutie s Američanmi je spočiatku poznačené nervozitou. Ale štedrovečerná večera v skromných pomeroch, teplo domova, vytvorí medzinárodné zblíženie, medzi Nemcami a Američanmi. V nemčine a angličtine znie spoločne *Tichá noc*. Nad ránom, keď sa rozchádzajú, priateľsky si podajú ruky – hoci v uniformách nepriatelia. Ba Nemci poradili Američanom, kde sa dostanú k svojim. Po odchode chlapec dojata povie unavenej matke. Mama, to boli krásne Vianoce!

DP 1993, 10

KŇAZ – duchovný; dôstojnosť

111. Kto je kňaz

Mohamedánsky maurský kráľ Abulet, ktorý vládol okolo r. 1230 v južnom Španielsku, dal si raz predviesť kresťanských zajatcov, medzi ktorými bol aj kňaz menom Perez. Kráľ sa

spýtal všetkých zajatcov, do akého remesla sa rozumejú, lebo im chcel pridelit' zodpovednú prácu. Keď prišiel rad na kňaza Pereza, ten odpovedal: „Ja som kňaz pravého Boha a mám moc, akú nemá nijaký vladár. Môžem totiž urobiť, aby sám všemohúci Boh na moje slová zostúpil na zem.“ Kráľ sa iba zasmial nad tými slovami, ale potom predsa len zatúžil vidieť ten úžasný zázrak. Zvedavosť mu nedala pokoja. Na kňazovu žiadosť dal pripraviť všetky potrebné veci v opustenom kresťanskom chráme. Keď po slovách premenenia kňaz pozdvihol Eucharistiu, vtedy kráľ na svoj veľký úžas uvidel v kňazových rukách krásne Dieťa – malého Ježiša, z ktorého na všetky strany vychádzali lúče.

Tento zázrak tak zapôsobil na kráľa, že spolu so svojimi dvoranmi požiadal o sviatosť krstu. Potom už tento kráľ až do smrti viedol nábožný život a zomrel na sviatok svätého kríža, na výročie, kedy sa udial tento mimoriadny zázrak.

DP 1994, 3

112. Potreba kňaza

Známy francúzsky spisovateľ Albert Camus (1913-1960) napísal divadelnú hru pod názvom *Stav obliehania*. Opisuje v nej stredoveké mesto, v ktorom sa objavila nákazlivá choroba a tak tam bola nariadená karanténa. Tí, ktorí chceli mesto opustiť, museli tak urobiť do dvoch hodín, pretože potom už nikto nemohol z mesta odísť, ani doň vojsť.

Mesto opúšťajú úradníci a advokáti, a nikomu to nie je ľúto. Odchádzajú aj obchodníci a remeselníci, a zasa nič, nikým to ani nepohne. Odchádza mešťanosta, a nikomu nevypadne slza z očí. A nikto neplače ani vtedy, keď odchádza lekár, hoci bol v situácii, aká bola v meste, veľmi potrebný.

Krátko pred uplynutím dvojhodinovej lehoty vypukol v meste plač. Ešte niekto odchádza. Je to kňaz. Ľudia ho zastavujú, kľakajú si pred ním na kolená a volajú: „Neopúšťaj nás, otec, sme tvoje deti. Nenechávaj nás samých. Keď odídeš, bude to, akoby Boh odišiel z nášho mesta...“ Kňaz však nepočúva, uteká, mizne za obzorom. A medzi chorými vzniká zúfalstvo. Počuť volanie: „Kresťania, sme sami!“

Takto končí divadelná hra, ktorú napísal neveriaci človek. Chcel ukázať kňaza ako zlyhajúceho človeka, ako zbabelca, a nechtiac poukázal na to, ako ľudia kňaza veľmi potrebujú.

KN 04.07.1993

113. Najprv trpel

P. Lacordaire, dominikán, pred svojimi slávnymi konferenciami v Notre Dame v Períži, ktorými obracal Francúzsko po revolúcii k Bohu, sa nechal priviazať na tri hodiny na kríž. Jeho kázne potom boli strhujúce.

Fermentum 1994, 1

114. Aby sa stal kňazom

Pater Werenfried hovorí o tom, ako kázal v jednom kostole v Nemecku (v Koblenzi). Po ôsmej kázni prešiel po chráme, aby pozbieral peniaze na pomoc trpiacej cirkvi. V jednom košíčku našiel obálku s kľúčom od auta Volkswagen a list. V liste sa dočítal, že pod dojomom jeho prvej kázne, darca daruje svoje auto. Vraj jeho otec je bohatý, a auto mu dal len na to, aby sa zabával. Žiadal pri tom, aby ho nevyhľadal, len aby sa za neho modlil za dar Božej milosti, aby sa raz mohol stať kňazom.

Slov. hlasy z Ríma 1992, 9

KRÁĽOVSTVO nebeské – nebo, večný život

115. Večnosť – ohromné slovo

Johann Sebastian Bach (1685-1750), nemecký hudobný skladateľ, jednej svojej skladbe dal názov *Večnosť, ty ohromné slovo!* A má pravdu. Večnosť je naozaj ohromné slovo.

Posila v Slove C

116. Za dobrý život – večná spása

Cisár Napoleon jedného dňa konal vojenskú prehliadku svojej armády, keď sa zastavil pred jedným nízkym dôstojníkom čo do hodnosti, ktorého tvár však bola pokrytá jazvami. Pozorne sa na neho pozrel a opýtal sa: „Bol si v bitke pod Ulmom?“ „Áno, bol!“ „Bojoval si pri Asterlitz?“ „Bojoval!“ „Pri Jene?“ „Tiež!“ „Pri Smolensku?“ „Áno!“ „Pri Dražd'anoch?“ „Bojoval!“ „Dobre, si mojím kapitánom“, povedal Napoleon a odovzdal mu patričné hodnostné označenie.

Aká bude naša radosť, keď sa raz ocitneme pred spravodlivým Bohom a budeme mu môcť smelo odpovedať na jeho otázky: Zúčastňoval si sa v nedeľu a prikázané sviatky na Službe Božej? Spovedal si sa často a dobre?... Ak áno, potom budeme počuť: Poďte požehnaní môjho Otca... A vtedy nám udelí odmenu – večnú spásu.

Hom. smernice 1993, 311

117. Ani oko nevidelo

Rozpráva sa, že keď mal prvý francúzsky kráľ Ľudovít byť pokrstený, keď vošiel do chrámu, ktorý bol nádherne vyzdobený, bol veľmi okúzlený jeho krásou. Zvolal: „Zaiste toto je to nebo, o ktorom som počul.“ „A veru nie“, odpovedal mu biskup. „Toto je iba predsieň.“ „Predsieň? A čo potom bude to, čo Pán Ježiš predpovedal a prisľúbil apoštolom?“

Hom. smernice 1993, 194

118. Nebo si treba získať

V knihe *Plná slávy* od anglického spisovateľa B. Marschala hovorí kanonik Dulfy toto: „Nemyslíme si, že sa raz prebudíme a budeme v nebi!“

Nebo – to nie je niečo, čo sa dáva zadarmo. Musíme byť ochotní niečo za neho zaplatiť.

Hom. smernice 1992, 260

KREŠŤAN – kresťania, povinnosti

119. Hodnota dokonalého kresťana

Nemecký básnik Heinrich Heine, vl. m. Haary Heine (1797-1856), keď raz stál pred antverpským dómom, poznamenal: „takéto chrámy mohla postaviť len viera.“ Ale čo je antverpský dóm v porovnaní s katedrálou vyformovanej a vymodelovanej osobnosti svätca, dokonalého kresťana?!

120. Byť kresťanom je ťažké

Teresio Bosco pod titulom *Sestra tulákov* opisuje apoštolský život anglického mladého dievčaťa Sally Trenchovej po r. 1956 v Londýne. Žilo medzi tulákmi, ktorí bývali v telesnej i duševnej skaze po pivničných brlohoch a staniach. Radila, živila, pomáhala, dvíhala. Raz jej jeden z chlapcov povedal: „Sally, ja ťa obdivujem. Nechvastáš sa, že si kresťanka... Pred niekoľkými týždňami som sa s jedným stretol. Povedal mi, že má v sebe Krista. No keď jeden z kamarátov nechcel ísť doniesť uhlie, začal mu nadávať, že je lenivá sviňa, a napokon ho vyhodil na ulicu. Je ten človek kresťan?“ Sally odpovedala: „Nejdem sa o tom vysloviť. Ale to, čo viem z vlastnej skúsenosti je, že byť ozajstným kresťanom je najťažšia úloha, aká len jestvuje a trvá po celý život!“

Kázne J. Vrablca III.

121. Všetci sme povolání

Istý františkán rozprával o dvoch študentoch z Nitry. Išli okolo chrámu. Jeden bol tajný františkán, druhý rozpustilý mládenec. Naraz mu františkán povie: Čo keby sme zaskočili na jeden Otčenáš? V mládencovi sa azda zobudili spomienky na detstvo a privolil. A stalo sa čosi neslýchané. Po jednom Otčenáši en sveták vstal úplne zmenený – ako voľakedy Šavol, ktorého Boh pred bránami Damašku zrazil z koňa. Stal sa kňazom.

Ozvena slova 3

122. Žiť podľa evanjelia

V seminári bol jeden bohoslovec. Veľmi dobrý chlapec. Ochoťne pomohol každému. A tak sa po čase stalo, že ho tak povediac mnohí využívali. Keď bolo treba niečo urobiť, Janko to urobí... Mnohým sa to nepáčilo, že sa Janko dá takto využívať. A tak mu raz v užšom kruhu povedali: „Janko, ty sa nesmieš dať takto využívať. Odmietni to, čo si môžu sami urobiť!“ A Janko vtedy povedal: „Ja viem, že ma niekedy využívajú. Ale ja to nerobím pre nich, ale pre Ježiša Krista. Vždy si pomyslím na jeho slová: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších, mne ste to urobili.“

Tieto Jankove slová mali veľký účinok na jeho priateľov. Od toho času bolo viac takých „bláznov“, ktorí sa na prvý pohľad dali využívať.

Rok v Nižnom Žipove I.

123. Buďme jednotní

V triede bola rušná prestávka. Chlapci vyvádžali. Hádzali do seba kriedou, špongiou i loptou. Jeden stihol letiacej lopte uhnúť a tak lopta letela ďalej a rozbila sklo v okne. Keď učiteľ vyšetroval, kto to rozbil, všetci svorne mlčali a vinníka nepreznadili. Učiteľ povedal: „Keď sa nikto nepriznal, tak sa na zasklenie okna poskladáte všetci. Ale chcem vám povedať, že sa mi páči, ako spolu držíte.“

Aj nám sa páči, ak vidíme súdržnosť, jednotu medzi ľuďmi. Je to dôležitá vec... Aj Ježiš vo svojej modlitbe pred svojím ukrižovaním prosil nebeského Otca: Aby všetci jedno boli... (porov. Jn 17, 11-23).

Rok v Nižnom Žipove I.

124. Byť horlivý za jednotu kresťanov

Pravidlá Spoločenstvá v Taizé hovoria: „Nikdy sa nesmieš zmieriť s pohoršením rozdelenia tých kresťanov, ktorí sú tak ochotní vyznávať lásku ku svojim (kresťanským) bratom, a napriek tomu ostať rozdelení. Nech ťa stravuje horlivosť za jednotu Kristovho tela.“

Starosť o obnovenie jednoty je povinnosťou celej Cirkvi. Týka sa tak veriacich ako aj pastierov, každého podľa vlastných schopností.

DP 1993, 1

125. Čo by na to povedali u nás?

Ak si hosť vo švajčiarskej reštaurácii objedná kávu, dostane k nej vrecúško s cukrom, na ktorom je vo francúzštine a nemčine vytlačený krátky citát zo Svätého písma. Jedna agentúra neďaleko Bernu si dala zhotoviť dva milióny takýchto vrecúšok.

Ktovie, ako by u nás reagovali na takýto počin v našej verejnosti. Asi tak, že klerikáli dvíhajú hlavy a treba ich zahnať späť do chrámov.

Slovo 1993, 17

KRÍŽ svätý

126. Svätý kríž – naša útecha

Po strašnej katastrofe spôsobenej atómovou bombou v Nagasaki, šiel dr. Takaši Nagai, lekár rádiologickej kliniky v Nagasaki, na miesto, kde stál jeho rodinný dom. Sám ušiel smrti, avšak manželka mu ostala pod zrúcaninami. Prehrabujúc sa popolom, našiel len niekoľko spálených kostí. Hľadal ďalej a našiel kríž zo svojho domáceho oltára. Drevený kríž síce zhorel, ale bronzová soška ukrižovaného ostala nedotknutá. Sám o tom neskoršie napísal v knihe *Zvony Nagasaki*, kde o. i. píše: „O všetko som prišiel, len tento kríž som opäť našiel.“

Tento kríž mu bol útechou i silou v zármutku.

T. Nagai. Zvony Nagasaki

127. Svätý kríž – znak vykúpenia

Na vrchole Matterhornu v alpských horách je pripevnený veľký bronzový kríž, ktorého dotknutie je túžbou každého horolezca. Taliansky horolezec Walter Bonatti po výstupe na Matterhorn povedal:

„Hľadal som niekde nad sebou očami kríž. Kríž, ktorý bude znamenať koniec mojej kalvárie. Zrazu – asi 50 metrov predo mnou, objavil sa. Žiaril ako rozžeravený. Lietadlá, ktoré ma sprevádzali po celý čas výstupu a ohlušovali ma svojím hrmotom, odrazu sa vzdialili. Akoby nechceli rušiť veľkosť tejto chvíle. Najväčšej chvíle v mojom živote. S poslednými silami som vystúpil na vrchol. Objal som kríž, pritisol sa k nemu celým telom – a potom som sa rozplakal.“

Slovenka 1966, 38

128. Kríž do každého kresťanského domu

V meste Boas v USA učiteľ rozdal deťom lístky, na ktorých bol nakreslený dom. Na obrázku chýbalo niekoľko drobností. „Pozrite sa dobre na tento dom“, povedal, „a dokreslite, čo tam chýba.“

Deti si chvíľu prezerali obrázok, potom vzali ceruzky a dali sa do práce. Jeden chlapec namaľoval bleskozvod, druhý komín, tretí moderné rolety do okien, cez ktoré bolo vidieť rádio a chladničku. Jedno dievča namaľovalo kríž na stenu.

Iste, v dome sú potrebné televízory, chladničky, záclony a mnoho iných vecí, ale bez kríža by to nebol kresťanský dom. Kríž naznačuje, že v tejto rodine je Ježiš Kristus a že táto rodina chce žiť podľa jeho evanjelia.

Hom. smernice 1992, 63

KRST svätý

129. Krst je začiatok

Thomas Marten, americký konvertita, kedysi povedal: „Zo svojej skúsenosti môžem povedať, že krst bol pre mňa nie záverom, ale počiatkom môjho obrátenia. Bol som pokrstený pred 12 rokmi. Hľadal som v krste to, čo v ňom hľadá väčšina ľudí: vieru, pravdu a pokoj v duši. Našiel som to v prvý deň, ale neprestal som ho hľadať a toto hľadanie stále pokračuje.“

Kresťanom sa nestávame automaticky, ale musíme svoje synovstvo rozvíjať, rásť v ňom...

Hom. smernice 1992, 57

130. Spomienka na krst

Tihamér Tóth spomína svojho známeho, ktorý sa ospravedlnil, že nemá čas, lebo práve je výročie jeho krstu. V tú hodinu, keď bol pokrstený, chce ísť do chrámu, aby sa poďakoval Pánu Bohu za veľkú milosť, ktorej sa mu dostalo vo svätom krste. Tak si tento človek vážil svätý krst.

A čo my? Každý rok si spomíname na svoje narodeniny, na narodeniny svojich rodičov, deti. Ale ako často si spomíname na deň, keď sme boli zrodení pre večný život?

Ludové kázne

131. Krstom patríme Kristovi

Po druhej svetovej vojne v zničených mestách Európy chodili malé deti s nápisom na prsiach: „Kto má poznať?“

Aj my sme boli ako malé deti uprostred sveta zboreného hriechom. Krst nám dáva účasť na Ježišovej smrti a vzkriesení. Patríme Kristovi. Ty si môj milovaný syn, dcéra...

Hom. smernice 1993, 157

LÁSKA k Bohu

132. Človek je stvorený pre Boha

Miliardár Eastman, majiteľ továrne na fotografické prístroje značky *Kodak*, mal všetkého viac ako dosť. Nič mu z materiálnych vecí nechýbalo a predsa spáchal samovraždu. Prečo? Lebo človek nie je len žalúdok. Človek je oveľa viac. On je korunou tvorstva a všetko

čo bolo stvorené, bolo stvorené, aby mu slúžilo, aby sa z toho tešil, - bol stvorený pre Boha. Ak stratí spred svojich očí tento cieľ, blúdi a je nešťastný, a to aj vtedy, keď má miliardy.

Ludové kázne

133. Koho miluješ viac?

V r. 1771 prišiel do kapucínskeho kláštora inteligentný mládenec s prosbou o prijatie do rehole. Po rozhovore s predstaveným bol prijatý. Vrátil sa domov, aby si vybavil „formality“ a rozlúčil sa s rodinou. Lenže rodičia a priatelia vyvinuli na neho taký tlak proti vstupu do kláštora, že nakoniec odišiel do Paríža študovať právo. O niekoľko rokov sa stal advokátom a postavil sa na čelo Veľkej francúzskej revolúcie, ktorá strhla nielen monarchiu, ale chcel zničiť aj Cirkev. Tento mladík sa volal Maximilien Marie Isidore de Robespierre (1758-1794). Po prevrate bol uväznený a popravený na gilotíne.

Hom. smernice 1993, 252

134. Ľudská odpoveď na Božiu lásku

V americkom filme *Ježiš, Superhviezda* je scéna, ako Kristus pomaly zomiera na kríži na Kalvárii. V pozadí je kríž s umierajúcim Spasiteľom, v popredí tanečnica tančí rozpuštilý kankán.

Je to obraz ľudstva v minulosti i prítomnosti. Božia láska a ľudská odpoveď.

„Bože, jak ľuto tvoje tilo bjut, a ľudije vse svoje veličajut“ (Bolestný ruženec).

Hom. smernice 1991, 113

135. Kto miluje, je z Boha

Raz sa mulah, mohamedánsky duchovný, prizeral, ako istá sestrička z rádu Matky Terézie umývala malomocného, ktorý bol sama rana. Mulah sa na ňu dlho pozeral a potom sa obrátil na „misionára lásky“, člena mužskej kongregácie Matky Terézie a povedal: „Už dávno som uveril, že Ježiš Kristus je prorokom. Ale až dnes som uveril, že Ježiš Kristus je Bohom, lebo je schopný naplniť onú sestru láskou, že s takou dobrotou a jemnosťou vykonáva túto prácu.“

„Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska“ (1 Jn 4, 8). Kto videl skutočný prejav lásky, ten urobil prvý krok na ceste k poznaniu Boha.

Ozvena Slova 1

136. Pokladnica, z ktorej budeme čerpať vo večnosti

Istá rehoľnica sa takto vyslovila:

„Srdce skutočnej rehoľníčky sa podobá kostolnej pokladnici. Tu na zemi sa do nej celý život hádže, ale otvára sa až v nebi.“

Oplatí sa zamyslieť nad týmito slovami. Ide o pokladnicu, ktorú nik nevykradne a hodnota vkladov závisí nie od mennej výšky, ale od čistoty úmyslu a stupňa lásky.

Ozvena Slova 2

176. K Bohu nás má pútať láska

Na vrchu Massico neďaleko Cassina žil v najväčšej prísnosti pustovník menom Martin. Aby niekedy pri pokušeníach neklesol, dal si urobiť reťaz a prikovať sa k svojej diere. Mohol sa len toľko pohybovať, ako ďaleko siahala reťaz.

O Martinovej prísnosti počul aj sv. Benedikt, ktorý býval na hore Monte Cassino. Poslal k Martinovi niekoľko mníchov s odkazom: Keď si Boží sluha, ku Kristovi a k Bohu ťa nemá pútať reťaz, ale láska.

J. Rybár: Múdrosti pre každodenný život

138. Nebráňte deťom prichádzať k Bohu

Malé dievčatko, druháčka, sa žaluje, že otec ju chcel dať na náboženstvo, ale mama nechcela. Vraj, nemohla by byť iskričkou, ako sa tomu dávnejšie hovorilo. Dievčatko však iskričkou nechcelo byť, stále prosilo mamičku, aby ju pustila na náboženstvo. A tak ju matka jedného dňa poriadne zbila.

Slepca pri Jerichu, ktorý kričal na Ježiša aby ho uzdravil, okrikovali ľudia, aby mlčal, aby nevolal na Krista. Keby bol poslúchol, nebol by získal zrak (Mt 10, 46-52).

Aké je strašné, keď vlastná matka bráni svojmu dieťaťu ísť za Kristom, ktorý deti tak veľmi miluje, že dal príkaz: „*Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo*“ (Lk 18, 16).

Ludové kázne

LÁSKA k blížnemu – aj k nepriateľom

139. V blížnom vidieť Krista

Sv. Jozef Cottolengo, zakladateľ *Malého domu Božej prozreteľnosti*, sám horel láskou k Eucharistii a viedol k nej všetkých, s ktorými sa stretol. V ošetrovaných pacientoch sa vždy snažil vidieť samého Ježiša Krista.

DP 1992, 4

140. V blížnom vidieť Krista

Sv. Ján Bosko medzi prvé výchovné smernice pre vychovávateľov uviedol aj toto: „Ku každému mladíkovi, ktorého nám Pán Boh posielal, pozerajte ako na dvanásťročného Ježiša, ktorého nám zveruje nebeský Otec.“

Nečudo, že sa im tak dobre darilo. Kristova láska robí divy. Aj keď jej nositeľmi sú slabí ľudia.

DP 1992, 4

141. V blížnom vidieť Krista

Isté mladé dievča prišlo do Indie k *Misionárkam lásky*, aby sa stalo ich spolupracovníčkou. Podľa regúl, nové pracovníčky hneď po svojom príchode musia ísť do Domu zomierajúcich. Matka Terézia sa jednému dievčaťu pokúsila vysvetliť: „Videla si pri svätej liturgii kňaza s akou láskou a opatrnosťou sa dotýkal Krista v Eucharistii? Rob tak isto, keď pôjdeš do Domu zomierajúcich, lebo to je ten istý Kristus, ktorého tam nájdeš v utrápených telách našich chudobných.“

Sestra šla. Po troch hodinách sa vrátila späť s takým úsmevom, aký ešte Matka Terézia nikdy nevidela. Povedala: „Matka, tri hodiny som sa dotýkala Kristovho tela.“

S trpiacim Kristom dnes

142. Bez lásky sme chudobní

Na adresu nemeckej mládeže na kongrese nemeckých katolíkov vo Freiburgu v r. 1978 povedala Matka Terézia toto: „Vy ste chudobnejší a biednejší ako umierajúci na uliciach Kalkaty.“ A zdôvodnila to tromi slovami: „Lebo nemáte lásky.“

Veru, najbiednejší je človek, ktorý nemá lásku, ktorý nie je schopný milovať a byť milovaný.

Ozvena Slova 1

143. Láska je kľúčom

Pri archeologických vykopávkach pri meste Badanvoiler bola nájdená ozdoba z rímskej doby. Mala formu kľúča. Akúkoľvek hodnotu by mala táto ozdoba, na tom by nebolo nič zvláštneho. Zvláštny bol nápis na tejto ozdobke: *Si me amas* (Ak ma miluješ). „Ak ma miluješ, rád ti otvorím svoje vnútro, svoje srdce.“

J. Rybár: Príklady...

144. Bez lásky

V istej dráme sa líči ako diabol vyhl'adá Pána Boha a sľubuje, že sa polepší, prosí ho, aby mu odpustil. Sľubuje, že bude horlivý v náboženstve, že bude horlivo ohlasovať úctu k Pánu Bohu. Sľubuje, že bude poslušný, iniciatívny. Ďalej sľubuje, že v jeho konaniach a rečiach bude mať pred očami len dobro celku. Diabol sľub dodržal, ale ostal diablom, rozkladným živlom, pod krásnymi heslami ničil, rozkladal. Všetko robil bez lásky.

J. Rybár. Príklady...

145. Svet neobstojí bez lásky

Pred pár rokmi vyšla v českom preklade súčasného svetoznámeho fyzika Von Wiszeckera pod názvom *Dejiny prírody*. Keď vedec začal študovať, nevedel si predstaviť vedecký obraz sveta v zhode s náboženstvom. Teraz je na vrchole vedy a nevie si predstaviť obraz sveta bez náboženstva. Boh je láska, a Wiszecker je presvedčený, že dnešný svet neobstojí bez lásky, bez kladného vzťahu človeka k človekovi.

J. Rybár. Príklady...

146. Milujme sa navzájom

Nemecký básnik Christian Morgenstern (1871-1914), v predtuche toho, čo príde, vzdychol si vo svojom Denníku: „Jedného dňa prenikne ľuďi strašný bôľ, keď spoznajú, že sa nemilovali tak, ako sa mohli milovať.“

Kresťanský hlas 1990, 7

147. Majme súcit

Počas druhej svetovej vojny Nemci obsadili istú nórsku dedinu. Zdemolovali ju, lebo obyvatelia sa bránili. Keď odchádzali, z ruín bolo počuť výstrely. Po krátkom hľadaní zistili,

že strieľa maloletý chlapec. Chceli ho zastreliť. Veliteľ mal doma práve takého chlapca, preto so zastrelením nesúhlasil. Veliteľ mal jedno oko zdravé, jedno sklenené. Obrátil sa na chlapca a povedal mu: „Keď uhádneš, ktoré oko je sklenené a ktoré oko je zdravé, budeš slobodný.“ Chlapec uhádol. „Ako si to uhádol?“ pýta sa veliteľ. „Lebo v živom oku je súcit, sklenené oko nemalo súcit“, znela odpoveď. Hmota nemá súcit, hmota zabíja na rozkaz. Beda ľuďstvu, ak ľudia nebudú mať súcit jeden k druhému.

J. Rybár: Príklady...

148. Miluj ma v mojich bratoch

Pred pár rokmi urobila rozruch kniha slávnej francúzskej herečky Gabriely Bossicovej. Bola umelkyňou svetového formátu a bola umelkyňou aj v duševnom živote. Za jej života vedeli jej kolegovia len toľko, že bola praktickou katolíčkou, ktorá žila podľa viery. Ale jedno im bolo záhadné, že nijaké životné stresy, nijaké problémy, ťažkosti ju nedokázali vyviešť z rovnováhy. Bola vždy pokojná. Po smrti našli vyriešenie tejto záhady. V starostlivo uzamknutej zásuvke našli desať hrubých zošitov, v ktorých zachycovala svoj duchovný život, svoje modlitby, city, rozhovory.

Rukopisy do tlače pripravil známy francúzsky spisovateľ, člen francúzskej akadémie vied aj vatikánsky denník *Observatore Romane*. Zo zápiskov sa dozvedáme, že Gabriela chcela vstúpiť do kláštora, ale v duši jej Ježiš povedal: „Ostaň tam, kde si. Len rob vždy dobre a miluj blízkých.“ Gabriela ostala vo svete. Nasledovala heslo Pána Ježiša: „Miluj ma v mojich bratoch. Preukazuj im to, čo by si chcela urobiť pre mňa samého.“ To ju robilo šťastnou a požehnaním pre okolie.

J. Rybár: Príklady...

149. Láska lieči a prináša pokoj

V júni 1993 vysielala televízia reláciu FAMILYFEST '93 – priamy prenos satelitného kongresu rodín všetkých svetadielov za účasti významných svetových osobností. Hovoril tam aj Svätý Otec. Bolo tam mnoho svedectiev o sile lásky, ktorá prináša pokoj. Veľmi zaujímavé bolo svedectvo z miesta bojov z Juhoslávie.

Raz priviedli Chorváti Srba, ktorý zavraždil muža, otca rodiny. Priviedli ho k žene, vdove, a boli pritom i synovia. Nech rozhodne, čo s ním. Matka sa na neho pozrela a povedala: „Veď je to človek. Pusťte ho.“ Synovia dva mesiace bojovali sami so sebou. Nemohli prekonať nenávisť a zlo. Najradšej by sa pomstili a tiež ho zabili. Až konečne prijali rozhodnutie matky a tiež odpustili. Do ich srdce sa vrátil pokoj. To je totiž jediný liek ako prekonať nenávisť a rozbroje medzi ľuďmi.

Len láska lieči a vracia pokoj do duše.

Hom. směrnice 1993, 340

MANŽELSTVO – vzájomná láska

150. Stálosť manželského zväzku

Dve mladé rodiny s deťmi sa navzájom navštevujú. Rodičia pijú kávu, kým deti sa hrajú v kuchyni. Naraz z kuchyne počuť krik a buchot dverami. Dospelí vbehnú: „Čo sa stalo?“ „Nič, hráme sa na otca a mamu – a to sa potichu nedá.“ Matka plače, otec reve a búcha dverami.

Neznie to ako výsmech, keď na prvých stránkach Svätého písma čítame: „*Nie je dobre byť človeku samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude podobná*“ (Gn 2, 18).

Hom. smernice 1991, 209

151. Mat' rád aj po rokoch

Ochorela manželka a odviezli ju do nemocnice. Na druhý deň prišiel za ňou manžel a vraví: „Pod' domov, je mi bez teba smutno.“ – „Predstavte si, čo mi povedal môj manžel“, zdôverila sa kňazovi, „ešte aj po toľkých rokoch manželstvá má ma rád.“

DP 1991, 10

152. Spolu sa lepšie kráča

Jeden kňaz rozprával, ako v detstve chodil skoro ráno – ešte za tmy – miništrovať do chrámu. Nebál sa, pretože vtedy ešte nikto nebol vonku. Lenže raz v tme počul za sebou kroky. Pridal do kroku, a ten druhý tiež. Zrejme chlapca miništranta poznal, pretože zvolal: „Ty, počkaj, pôjdeme spolu.“ Šli až ku chrámu a páčilo sa im, že v dvojici sa im lepšie kráča. Potom chlapec odbočil ku chrámu a ten človek šiel ďalej svojou cestou.

Toto rozprávanie je obraz manželstva. „Ty, počkaj, pôjdeme spolu, aby sme sa nebáli; v dvojici sa ide lepšie!“

Hom. smernice 1992, 60

153. Existuje šťastná rodina?

Britský dramatik G. Bernard Shaw (1856-1950), keď sa ho opýtali, či existuje ideálna rodina, povedal: „Áno. Ale to by musel byť muž hluchý a žena slepá!“

To je recept Shawa. A recept Svätej rodiny: Hľadajte Ježiša!

Posila v Slove C

154. Láska v manželstve dokáže vyriešiť každý problém

Dôležitosť takejto nezištnej lásky nám azda dobre vykreslí jedna starogrécka báj.

Aténčania museli každých deväť rokov obetovať sedem mladých chlapcov a sedem dievčat Minotaurovi. Bola to obluda: človek s býčou hlavou. Minotaurus bol strážcom Labyrintu. Bola to stavba plná neprehľadných chodbičiek. Kto raz do Labyrintu vošiel, cestu naspäť už nikdy nenašiel.

Théseus sa odhodlal zabiť Minotaura, ktorý sa dobrovoľne prihlásil medzi obetovaných chlapcov, aby tak oslobodil atéňčanov od krutej dane. Ariadna, dcéra knósskeho kráľa sa do Thésea zamilovala. Darovala mu niť. Keď Théseus vošiel do Labyrintu, od vchodu začal odvíjať darovanú niť. Zabil Minotaura a za pomoci nite našiel východ z bludiska. Bola to Ariadnina láska, ktorá našla spôsob ako pomôcť Théseovi.

Vzájomná manželka láska, napodobňujúca lásku Ježiša Krista, je takou Ariadninou niťou, ktorá dokáže manželstvo i rodinu vyviešť z každého problému, či poblúdenia.

Rok v Nižnom Žipove I.

155. K porozumeniu stačí niekedy tak málo

Angela z Veľkej Británie spomína:

- Pred tromi rokmi sa naše manželstvo dostalo do ťažkostí. Všetci nás poznali ako šťastný manželský pár. Takto sme sa javili na verejnosti. Ale v súkromí sme nedokázali spolu

komunikovať. Problémom nebol ani alkohol, ani nedostatok peňazí. To všetko bolo v poriadku. Len jednoducho sme sa nemali o čom rozprávať. Veľmi ma to trápilo. Často som tento problém spomínala manželovi. Ale on reagoval stále rovnako: „Nechaj ma na pokoji. Stále to isté. Si ako pokazený gramofón.“

Rozprávala som sa o tomto probléme s priateľkou. Poradila mi: „Skús ho milovať vždy ako prvá. A nič za to nečakaj.“

- Ale to sa predsa takto nedá. Aj on musí chcieť, - odpovedala som.

- Angela, skús to!

- Skúsila som. Hneď ráno som sa pevne rozhodla, že náš problém už pred manželom nikdy nespomeniem. A zároveň som uvažovala, kde a ako môžem náš vzťah doplniť láskou. Začala som u jedla. Predtým som varila bez toho, že by som sa spýtala a podľa možností i surovín v komore, som sa snažila uvariť želané jedlo. Pri porciovaní som sa snažila čo najlepšie jedlo upraviť na tanieri. Robila som to s myšlienkou, že je určené pre Ježiša. Reagovala som na každú manželovu pripomienku. Pokúšala som sa vžiť do jeho pracovných problémov, hoci ma veľmi nezaujímali. A mnoho iných drobných prejavov lásky.

Fungovalo to, vďaka Bohu. Naše manželstvo sa neuzdravilo cez noc. Ale časom sme mali stále viac a viac tém na rozhovor. Náš spoločný život sa stal krajší. Dokonca je teraz krajší, než bol v prvých týždňoch nášho manželstva.

Vzájomná darujúca láska môže vyriešiť ne jeden problém rodiny.

Rok v Nižnom Žipove I.

156. Sú aj šťastné manželstvá

Wilhelm Busch, známy evanjelický teológ, spomína:

Keď som bol celkom malým chlapcom, mali sme ísť so sestrou k príbuzným do Stuttgartu na svadbu. Bola to prvá svadba, na ktorej som bol a všetko bolo veľmi zaujímavé. Do chrámu sa šlo na kočiach a potom bola v hoteli veľká hostina. Na konci boli rôzne príhovory. Jeden z nich som si zapamätal. Jeden starý pán, ktorý chcel byť veľmi vtipný, sa postavil a povedal:

„Hovorí sa, že v nebi sú pripravené dve stoličky, ktoré sú určené manželom, ktorí ani sekundu neľutovali, že sa zobrali.“

A v zapätí pokračoval:

„Ale tie stoličky sú dodnes prázdne.“

V tom momente ho prerušil môj otec. Cez celú spoločnosť zavolať na moju matku, ktorá sedela na druhom konci stola:

„Mami, tie stoličky dostaneme my!“

Bol som malý a veľmi som nerozumel zmyslu týchto slov. Do môjho srdca však vstúpila radosť, pretože som cítil celé to zázračné teplo takého rodičovského domova.

W. Busch: Ježiš náš osud

157. Manželstvo bral veľmi vážne

Prvý prezident Československej republiky T. G. Masaryk (1850-1937) pozeral sa na manželstvo veľmi vážne a medzi iným napísal: „Žena nežije len pre muža a muž pre ženu, ale obaja majú hľadať Božie zákony a naplňovať ich.“

K. Čapek: Hovory: Miss Garrique

158. Chrániť sa v nebezpečí

Pekným a nasledovania hodným príkladom nám poslúži Sväté písmo:

Michol, manželka kráľa Dávida, ochránila svojmu mužovi pred Šaulom tak, že ho spustila cez okno a na jeho lôžko položila sochu.

1 Sam 19, 10-13

MODLITBA – rozhovor s Bohom, potreba, význam

159. Modlitba – stretnutie s Bohom

„Vieš niečo o Bohu?“ pýtala sa istá neveriaca jednej kresťanky. A tá odpovedala: „Viem toho málo, poznám však spôsob ako s ním prísť do styku.“ „Ako?“ „Kľakni si a modli sa so mnou a stretnieš sa s Bohom.“

Naozaj, pri modlitbe spoznáme Boha, - podobne ako človeka pri rozhovore.

Ozvena Slova 1

160. Úžitok dobrej modlitby

Sv. Terézia z Avily si raz post'ažovala:

„Ľudia hľadajú pomoc kdekoľvek. Keby len pochopili, aká sila je v jednom Otčenáši, ktorý nie je len odhovorený, ale naozaj pomodlený, premodlený!“

Terézia vedela, o čom hovorí. Veď koľko chorôb za svojho života musela prekonať.

Hom. smernice 1992, 253

161. Prostredníctvom modlitieb a sviatostí

K jednému kňazovi prišiel raz otec s takouto prosbou:

- Mám šestnásťročného syna. Už som z neho šedivý. Je lenivý, bezočivý a tvrdohlavý. Vôbec neposlúcha. Čo mám robiť? Už som všetko vyskúšal.

- A čo ste skúšali? – spýtal sa kňaz.

- Vynadal som mu a zatvoril som ho.

- Iba to?

- Aj som ho zbil.

- Iba to?

- A čo som mal ešte urobiť?

- Dobrý človeče, modlili ste sa s ním? Boli ste s ním na spovedi? Prikľakli ste s ním k eucharistickému stolu? Dali ste zaň odslúžiť sv. liturgiu? Toto je viac ako všetky výčitky a tresty.

DP 1991, 9

162. Modlitba – sila v ťažkostiach

Pred niekoľkými rokmi sa veľmi písalo o tragédii 14-ročného dievčaťa. Na konci roku nepostúpilo do vyššieho ročníka, ale nepovedala o tom rodičom, pretože sa ich bála. V septembri začala normálne odchádzať z domova, akoby išlo do školy. Chodila však po meste, alebo šla do parku či k rieke. Popoludní sa doma správalo, akoby sa učila. Keď však prišiel november a bolo stále chladnejšie, bolo jej stále ťažšie. Čo urobiť, Pretože nepoznalo nikoho, kto by – podľa nej – mohol jej pomôcť, skočilo do rieky.

Smutný príbeh. Zdá sa, že mala prísnych rodičov, ktorí sa neinformovali ako jej ide v škole a aké má problémy. Ale predovšetkým, nenaučili ju, že v takom prípade sa treba utiekať k Bohu modlitbou.

Hom. směrnice 1991, 220

163. Modli sa a pracuj

K sv. Sylvanovi, pustovníkovi, prišiel raz jeden jeho dobre známy. Keď ho našiel na poli poctivo pracovať s ostatnými pustovníkmi, veľmi sa nad tým pohoršil. Myslel si, že ich nájde modliť sa a on ich našiel pri práci. A vyjadril to aj nahlas, že pre trochu chleba toľká práca a vraj to všetko len pre hriešne telo. Lepšie by bolo, keby sa modlili.

Sylvan odviezol návštevníka do jednej izby, ukázal mu kľakadlo, na ktorom sa môže modliť. Ponúkol mu aj peknú náboženskú knihu, ktorú môže čítať a sám odišiel do práce.

Prišiel obed, pustovníci si zajedli, ale na hosťa nikto nemyslel. Hodiny sa míňali a žalúdok hosťa sa ozýval viac a viac. Prišiel teda za Sylvanom a opýtal sa ho, či pustovníci nejedia cez deň. Jeho odpoveď bola: „Jedia, ale teba sa neodvážili ponúknuť jedlom, keďže máš také vznešené názory, keď si sa tak pohrdlivo vyjadril o práci, o jedle i o ľudskom tele.“

Dostal tak praktické poučenie, na ktoré v živote iste nezabudol.

Nestačí iba modliť sa, ale tiež aj pracovať na chlieb.

Ludové kázne

NESÚDME

164. Pomsta patrí Bohu

Keď pred časom vyšla na západe kniha spisovateľa iránskeho pôvodu S. Rusdieho *Satanské verše*, najvyšší štátny iránsky predstavený Chomejní vyriekol ortiel smrti. Od tejto doby sa musel spisovateľ skrývať, pretože každý pravoverný moslim by považoval za česť, keby mohol tento rozsudok vykonať.

Pomsta ale patrí Bohu (Sir 27, 30; 28, 7).

Hom. směrnice 1990, 6

165. Nezatracujme iných

Po 18 rokoch prišla do chrámu žena. V mladosti bola veriaca, potom sa vydala, rozviedla a ako katolíčka úplne stroskotala, sklamala. Po ťažkých vnútorných bojoch prišla teraz do chrámu a s pevným úmyslom začať znova s bohom, zamierila priamo k spovednici a postavila sa do radu. Po chvíli počula ako sa dve ženy nad ňou pohoršovali: „Čo tá tu robí, Ako si vôbec môže dovoliť prísť medzi slušných ľudí? Že sa nehanbí?!“ A ona sa naozaj aj hanbila. Nevydržala to, odišla a už nenašla silu, aby sa niekedy do chrámu vrátila.

Áno, koľko ľudí – „márnotravných synov a dcér“ – by sa vrátilo, našlo cestu do chrámu, ale majú strach z kyslého pohľadu svojho „dobrého“ staršieho brata. Akým právom si dovoľujeme posudzovať druhých? Prečo sa nesnažíme – ako náš Spasiteľ – zachraňovať tých, ktorí to potrebujú...

Hom. směrnice 1992, 50

POKORA – poníženosť

166. Pokora

Veľmi pekne sa o pokore vyjadril slávny a pritom všetkom pokorný francúzsky filozof a náboženský mysliteľ B. Pascal (1623-1662) istému posmeškárovi: „Vraj aj mne najviac treba, aby sme sa pred Bohom a ľuďmi úprimne pokorili, lebo Boh nás bez pokory nespasí.“

KN 1989, 2

167. Boha uvidia len pokorní srdcom

K rabínovi prišiel na návštevu slávny učenec. Po zdvorilostných komplimentoch hosť predniesol svoj problém:

„Prečítal som už množstvo kníh, študujem už veľmi dlho, ale ešte nikdy som nestretol Pána Boha.“

„zdá sa, že ešte nedostatočne ohýnaš svoj chrbát“, odpovedal rabín.

K. Wojtowicz: O kázni a dáždnikoch

168. Pokora a láska zmení človeka

Učiteľka z osobitnej školy v Brazílii hovorí, že mala učiť v triede, kde bolo 37 detí. Niektoré boli podvyživené, neurotické, agresívne. Uvedomovala si, že to nebude mať ľahké. Odmietli učenie i disciplínu a preto bola malomysel'ná. Pomaly ale zisťovala, že keď sa začala riadiť vo vzťahu k deťom podľa evanjelia pokorou a láskou, tak to prinášalo výsledok.

Raz požiadala deti, aby napísali odpoveď na tému: „Akú učiteľku by si želali?“ Všetci napísali rovnako: „Aby bola úprimná, aby nás niečo naučila, aby s nami hovorila, aby sa na nás stále usmievala, aby sa nehnevla...“

„Dobre“, povedala, - „súhlasím, ale urobme dohodu.“ A pokúsila sa im vysvetliť slová zo sv. evanjelia: „Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im“ (Mt 7, 12). A povedala, že aj jej by sa páčili žiaci, ktorí by boli úprimní, učili sa a boli dobrí. A preto sa treba snažiť, aby sme boli takí, akí by mali byť druhí k nám.

Žiaci prijali jej návrh a v triede sa všetko zmenilo. Navzájom si pomáhali, boli k sebe dobrí a trieda dosahovala mimoriadne výsledky. Pokora a láska ich úplne zmenila.

Hom. směrnice 1993, 259

169. Povyšuje ponížených...

V Aktoch švajčiarskeho kláštora v St. Gallen sa spomína, že tam kedysi žil zbožný mních menom Notker. Vynikal múdrosťou. Raz ho navštívil sám cisár so svojím sprievodom, aby obdivoval jeho pohotovosť, s ktorou dokázal odpovedať na každú otázku.

To ale nedalo spať jeho nespokojnému druhovi. Stavil sa s cisárskym sprievodom, že Notkerovi položí takú otázku, na ktorú nebude môcť odpovedať.

V cele bola položená Notkerovi táto otázka:

„Čo robí Pán Boh v tejto chvíli?“

Notker bez rozmýšľania odpovedal:

„Aj teraz robí to, čo robil vždy a čo bude robiť ďalej. Povyšuje pokorných a ponízuje povýšených.“

Všetci sa vysmiali Notkerovmu druhovi a ten odišiel zahanbený. A bola to naozaj správna odpoveď.

Hom. směrnice 1990, 5

170. Vedieť si priznať pravdu

Iste ste počuli o cisárovi Nerónovi, ktorý zapálil mesto Rím a prenasledoval kresťanov. Tento krutovládca rád skladal básne a potom ich spieval alebo prednášal v divadle. Ale často spieval falošne. Keby mu to niekto povedal, dal by ho okamžite popraviť. Preto mu všetci tliekali a volali: „Bravoóó!“ – a nahlas ho chválili.

Ten – nech to bude ktokoľvek – komu nemožno povedať nič, nemôže byť dobrým človekom.

Hom. smernice 1990, 6

171. Slušnosť

Ako slušnosť prináša jednotlivcovi osoh, o tom kázal nemecký kazateľ K. M. Hofbauer. Hovoril, že vo Viedni vo vianočnom čase pred vežou Dómu sv. Štefana vo veľkom daždi v bezradnosti a úzkosti stáli dve ženy. Zbadal ich pekársky učeň. Ponúkol sa im, že im pôjde po taxík. Hneď sa s ním aj vrátil. Z reči do reči ženy spoznali, že je to slušný chlapec, bol by rád išiel študovať, ale nemal peňazí. Podporili hop, pomohli mu a stal sa z neho kňaz v 33-tom roku svojho života.

Hľa, slušnosť, zdvorilosť priniesla svoje veľké ovocie, krásny dar pre celý život.

DP 1989, 3

POSLEDNÝ súd – koniec sveta

172. Posledné účtovanie

Istý učiteľ hovoril svojim žiakom nasledujúci príbeh:

Dvaja z jeho bývalých spolužiakov a stretli po niekoľkých rokoch. Prvý, pozerajúc sa na spolužiaka, sa ho pýta:

- Prečo si taký smutný?

- Mám sľúbenú dobrú prácu v zahraničnom obchode.

- Tak ju ber!

- Rád by som, ale nemôžem, pretože žiadajú dobrú znalosť anglického jazyka, a ja – ako dobre vieš – som sa veľmi neučil. Dostatočné známky som často dostával len vďaka opisovaniu, pretože inak by som bol prepadol.

Tak je to v každodennom živote. Tu sa často „fušovať“, opisovať dá... Ale ako to s nami bude na večnosti?

Hom. smernice 1992, 28

173. Posledná kontrola

Mnohí z nás poznajú Gogoľovu komédiu *Revízor*. Píše sa v nej, ako je očakávaný príchod kontrolóra, ktorý má moc potrestať každé zlé hospodárenie, alebo aj odmeniť tých, ktorí by mali všetko v poriadku. Strach zavládol v celej dedine, keď počuli o blízkom príchode tohto revízora.

Gogoľ túto hru napísal veľmi dávno, ale každému z nás je iste známy strach z nejakej kontroly, previerky, skúšky či revízie. My, veriaci ľudia, vieme tiež o poslednej kontrole našich životov o Poslednom súde. Možno, že čakáme, že tento Boží súd sa prejaví hlavne na

druhých, na našich nepriateľoch. Ale cítime, že i pre nás raz nastane posledné účtovanie – na konci života, na konci sveta, pri príchode Ježiša Krista.

Hom. smernice 1992, 25

174. Odíd'te odo mňa...

Slávny taliansky básnik A. Dante (1265-1321) bol z politických dôvodov vyhnaný zo svojej vlasti. Zomrel vo vyhnanstve v Ravenne. Sotva zavrel oči, otvorili sa oči jeho rodákov vo Florencii a chceli básnika pochovať so slávou vo svojom meste. Obyvatelia Ravenny však jeho mŕtvolu nevydali. Nestali ste o neho za živa, nedostanete ho ani po smrti.

Ak nestojíme o Boha v živote, nedostane sa nám ho ani po smrti.

Hom. smernice 1990, 3

175. Nemáme čas?!

Wilhelm Busch, známy evanjelický teológ, spomína tento príklad:

Jedna loď sa potápala. Cez chodby beží steward a reve:

„Všetci na palubu! Loď sa potápa!

Beží aj okolo kuchyne. Kuchár tu úplne pokojne pečie kurčatá a hovorí:

„Musím si najprv splniť svoju povinnosť!“ – a pečie kurčatá. A potom sa aj so svojimi kurčatami utopil.

Tak nám pripadá dnešný človek. Ježiš? - Neaktuálne! Nezaujímam ma! Nemáme čas!... tak ide svet bez Ježiša – do pekla.

W. Busch: Ježiš náš osud

PANNA MÁRIA – Matka Božia, ochrana, úcta k nej...

176. Panna Mária, matka všetkých

V Japonsku je málo kresťanov. Misionári pracujú, aby aj v tejto zemi zasvietilo svetlo Kristovho evanjelia.

Jeden z týchto misionárov veľmi vážne ochorel. Zaviezli ho do nemocnice v Tokiu. V nemocnici bolo celé prostredie pohanské. Lekári, sestry i pacienti. Misionár si na svoj nočný stolík postavil obrázok Panny Márie. Zvedavá sestrička to zbadala a opýtala sa, kto je na tomto obrázku. Odpoveď misionára bola: „Moja Matka!“ Po celom oddelení sa hneď roznieslo, akú krásnu matku má ten cudzinec, ktorého priviezli na ich oddelenie. Všetci prišli si tú krásnu ženu pozrieť. Len naraz jedna sestrička priniesla kyticu kvetov a položila k matke cudzinca. Jej príklad nasledovala ďalšia a ďalšia, až kvetov bolo toľko, že sa nevmestili na stolík a museli ich položiť na zem.

Veru, takú krásnu Matku mal tento misionár, že jej krása uchvátila i srdcia tých pohanov v Tokiu. Ale ona nie je len jeho Matkou, ale i našou, ona je Matkou všetkých...

(Aplikácia: A táto Matka má dnes narodeniny... Dnes jej patria naše kvety...).

Ludové kázne

177. Jej zverme svoj život

Stará legenda hovorí, že žil jeden pustovník, ktorý chodil do sveta. Koľkokrát sa doň vybral, vždy vraj zapálil sviecu pred obrazom Panny Márie a prosil ju, aby sa Panna Mária starala o tú sviecu, pokiaľ sa nevráti.

Panna Mária je našou sprievodkyňou. Vykročme za ňou bez strachu, ako dieťa za svojou matkou. Jej zverme celý náš život, svoju radosť, smútok, plány i úmysly... Dúfajme v jej mocný príhovor...

DP 1992, 10

178. Svoje problémy do rúk Panny Márie

Taliansky sochár Buonarroti Michelangelo (1475-1564) vtesal do dlane svojej svetoznámej Piety – Sedembolestnej Panny Márie – iniciálky svojho mena. Akoby do tej dlane bol vložil seba, svoje problémy a svoj život.

Tento geniálny umelec vedel, prečo tak robí... Nezabudnime na to ani my. Panna Mária nie je všemohúca, ale mocná svojím príhovorom u Boha.

J. Vrablec: Homílie A

179. Pozri, aká je krásna!

Dňa 20. septembra pripomínal pápež Ján XXII. Veriacim vo svojom rodisku v Sotto il Monte Madonu delle Canove: „Tá svätyňa“ – hovoril – „je jednou z najkrajších spomienok pápežovho detstva. Pamätám si veľmi dobre, ako ma tam často vodievala moja milovaná mama a dvíhajúc ma ako chlapčeka do výšky, ukazovala mi cez mriežky okna milý obraz Madony a hovorila mi: „Pozri sa, na Pannu Máriu, vidíš, aká je krásna!“

Láska voči Panne Márii sprevádzala Angela Roncalliho vo všetkých ťažkých poslaniach, ktoré mu zverovala Svätá stolica, až po zvolenie za pápeža, ako aj potom, čo sa stal pápežom. Jeho mariánska nábožnosť bola taká, aký bol jeho život: jednoduchá, spontánna, pokorná...

Mariánske zvony 1993, 5

180. Počúvajte Pannu Máriu

Sv. Ján Bosko vo svojich osobných záznamoch, do ktorých zhrnul aj svoje spomienky na matku, je aj taká poznámka:

„Snažil som sa zachovať matkinu radu a zdá sa mi, že od toho času sa môj život značne zlepšil.“

Ak chceme, aby sa aj náš život značne zlepšil, zoberme si k srdcu slová Panny Márie, ktoré povedala svadobčanom v Káne Galilejskej: Urobte všetko, čo vám povie môj Syn!

DP 1992, 4

181. Blahoslaviť ma budú...

Dňa 13. mája 1992 bol posvätený v Zakopanom v Poľsku kostol zasvätený Panne Márii Fatimskej. Otcovia palotíni chceli, aby kostol bol považovaný ako dar Panne Márii za to, že ochránila pápeža Jána Pavla II. pri atentáte 13. mája 1981 na Námestí sv. Petra v Ríme.

Mariánske zvony 1993, 5

182. S Pannou Máriou sa ľahko umiera

Z detských rokov poznáme postavu Old Shaterhanda. Ten veľmi veľa rozprával Vinnetouovi o kresťanstve, o učení, ktoré v prvom rade hlása lásku a odpustenie. Raz mu zaspieval pieseň *Ave Mária* a vysvetľoval Vinnetouovi, kto bola Panna Mária a že tá nám má byť príkladom v odpúšťaní a láske. Old Shaterhand nielen slovami, ale aj osobným príkladom učil Vinnetoua odpúšťať aj nepriateľovi. Svojich zajatcov pravdaže potrestal, ale nikdy ich nemučil a ani nezabíjal. Vinnetou si osvojil odpúšťanie a lásku k ľuďom. Keď zomieral, povedal: „Zaspievaj mi aj s tvojimi priateľmi tú krásnu pieseň o tej vašej Matke.“ A keď znela posledná sloha piesne, Vinnetou ticho povedal: „Krásna pieseň. Teraz sa mi bude ľahko umierať!“

J. Vrablec: Homílie A

183. Počul volanie Matky Božej

Sú ľudia, ktorí chcú podobne konať ako Panna Mária. Jeden z mnohých je Juseppe Rivella. Na jeho hrob chodia mnohí ľudia vďačne, lebo bol veľkým dobrodincom chudobných. Počítajú ho medzi najhorlivejších apoštolov kresťanskej dobročinnosti v Ríme. Mal 32 rokov. V Janove mal dohodnutú schôdzku so svojím dievčaťom. Cestou na tú schôdzku našiel letáček, ktorý pozýval na stretnutie mariánskych ctiteľov. Zašiel naň. Čo tam zažil? Aký zážitok prežil, že sa rozhodol zasvätiť svoj život štýlu, aký prežívala Panna Mária, to nevieme. Namiesto cesty k snúbenke sa rozhodol, že toto bude deň zvratu v jeho živote.

Vrúcna láska k Panne Márii vdychovala jeho správaniu a stvárňovala jeho život. Panne Márii zasvätil všetko, čo mal. Z toho pramenila čínorodá láska k ľuďom.

Zomrel 3. októbra 1942, na prvý piatok, počas sv. liturgie, ktorá bola slúžená v jeho izbe.

Posila v Slove C

184. Žena v modrom

Na sviatok Zvestovania Panny Márie 25. marca 1988, kedy na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave sa odohrala pamätihodná dráma, spomína sa udalosť, ktorej mnohí pripisujú mimoriadnu hodnotu.

Proti pokojným účastníkom manifestácie, veliteľ ozbrojených jednotiek prijímal hlásenie a dával príkazy vysielacťou. Dajaký šikovný amatér sa náhodou napojil na jeho vlnovú dĺžku a všetko nahral. Medzi povelmi bol aj tento: „Chyťte ženu v modrom!“

U veriacich tento povel vyvolal svojskú myšlienku. Mimovoľne si pomyslel na tú, ktorá sa tak často zjavovala v modrom rúchu – Panna Mária! Ved' ako mohol veliteľ rozoznať farby za tmy a navyše za dažďa. A aj keby veliteľ bol skutočne videl dajakú účastníčku v modrom oblečení z hotela Carlton, nič to neubránilo na ich presvedčení, že Panna Mária je uprostred veriaceho ľudu ako spolutrpiaca Matka a Prostrednica. Ona, Panna v modrom, Matka kresťanov, vzývaná tisíckami veriacich modliacich sa ruženec na námestí a uliciach dookola, stála uprostred svojho ľudu, tak, ako už neraz, keď sa na ňu akýmkoľvek spôsobom veriaci ľud obracal.

Ozvena Slova 2

185. Záchrana je v ochrane Matky Božej

Ctihodná Božia služobnica, stigmatizovaná Terézia Neumannová, ktorá zomrela v bavorskej obci Konnersreuth, odpovedala na otázku istého Slováka, ktorý sa jej pýtal na budúce osudy svojej vlasti, takto: „Slovensko sa zachráni do takej miery, do akej sa bude s dôverou utiekať pod mocnú ochranu svojej Sedembolestnej patrónky.“

A Slováci majú dôveru a utiekajú sa k nej. Vidieť to aj na mnohých pútiach – ak túto účasť možno pokladať za prejav angažovanej viery. To neostane bez odpovede z neba. A to je tiež záruka, že naša vlasť obstojí, premôže zlo pred všetkými Božími nepriateľmi.

Ozvena Slova 2

186. Bola to Panna Mária

Hans Frank, zlopovestný generálny guvernér nacistického Nemecka v Poľsku počas druhej svetovej vojny, si 2. marca 1940 napísal do denníka: „Keď v Poľsku zhasli všetky svetlá, predsa ešte dve ostali: Svätá z Čenstochovej a cirkev.“

Lepšiu charakteristiku tejto krajiny v jednom z najtemnejších jej dejín by nebol dal ani biskup. Ktovie, či to neboli práve tieto dve svetlá, ktoré tomuto vojnovému zločincovi zasvietili počas čakania na popravu. Lebo podľa hodnoverných správ sa pred smrťou v norimberskom väzení obrátil a zomrel ako kajúci lotor po pravici ukrižovaného Pána.

Ozvena Slova 2

187. Orodovanie Matky božej

V rozhlasovej *Dobrej zvesti* v nedeľu 29. novembra 1992 sme počuli túto anekdotu:

Apoštol Peter chodí po nebi a šomre, že v nebi je príliš veľa hriešnikov.

Kristus Pán mu hovorí:

„Veď ty máš kľúče, ty si za to zodpovedný.“

„Dobre, dobre, ale keď títo hriešnici toľko prosia, a tvoja Matka ich vpúšťa bočnými dverami.“

Hľa, čo dokáže Panna Mária!

Dobrá zvest' 29.11.1992

189. S Ježišovou Matkou Máriou

Keď pápež Ján Pavol II. v marci 1979 vydal svoju prvú encykliku *Redemptor hominis*, záverom sa v nej obracia k Matke našej dôvery, k Panne Márii a jej zveruje seba, veriacich i Cirkev. Veriacich volá k úprimnej modlitbe spolu s Pannou Máriou a vyjadruje svoju vieru, že táto spoločná modlitba prinesie tak dary a ovocie, ako modlitba apoštolov s Ježišovou Matkou vo večeradle pred zostúpením Svätého Ducha.

Hom. smernice 1991, 51

190. Nielen na odpustoch

Stalo sa to na jednom pútnickom mieste. Po skončení bohoslužieb sa pútnici dali na spiatočnú cestu. Na stanovište prišiel prvý autobus kyvadlovej dopravy. „Mariánski ctitelia“ ho vzali takým útokom, že prevrátili niekoľko starších a slabších a hrozilo pošliapanie detí. Nahnevaný vodič začal kričať: Ste ľudia, či dobytok? – Keby sa tak na nich pozeral neveriaci človek, čo by si asi pomyslel o týchto „mariánskych ctiteľoch“?

Ak chceme svojím životom smerovať k nebu, musíme „ctiť a velebiť“ Pannu Máriu nielen v chráme, na odpustoch, ale predovšetkým v živote.

Hom. smernice 1992, 254

191. Ochrana Panny Márie je veľkou hodnotou

Pomoc a ochrana Panny Márie je veľká a účinná. Kto však nepočíta v živote s jej pomocou tým, že sa usiluje „urobiť všetko, čo hovorí jej Syn“, podobá sa istej chudobnej vdove, ktorá žila na škótskej vysočine.

Trela veľkú núdzu. Jedného dňa ju navštívil dobrý muž, ktorý sa dopyčoval o jej veľkej biede a chcel jej pomôcť. Vypytoval sa jej ako sa má, aby zistil, čo najviac potrebuje. Stará pani sa sťažovala na svoje postavenie a poznamenala, že jej syn je v Austrálii a že sa mu darí veľmi dobre.

„A to sa vám nesnaží ani trošku pomôcť?“ – spýtal sa udivený muž.

„Nie, ani trochu“, - trpkou odpovedala chudobná žena. „Píše mi však pravidelne, raz za mesiac a vždy priloží len taký malý, zbytočný obrázok ku každému listu.“

Host si želal vidieť jeden z tých obrázkov, ktoré dostávala. S prekvapením zistil, že ten malý obrázok nie je nič iné, ako šek na desať libier. Prezreli všetky staré listy a v každom našli podobný šek. Chudobná vdova zistila, že vlastní peknú kôpku peňazí.

Ochrana Panny Márie je veľkou hodnotou pre život. Nebuďme k tomu ľahostajní, ale z celej sily sa snažme „urobiť všetko, čo nám povie jej Syn“, aby sa v našom živote rozmnožili zázraky na jej príhovor.

Príklady a podobenstvá veľkého služebníka

192. Panna Mária – uzdravenie chorých

Vo svätovojtešskej legende sa zachovala epizóda z detstva sv. Vojtecha Slavníka z polovice 10. storočia. Podľa nej ako malý chlapec ťažko ochorel a rodičia v obave o jeho život odniesli ho do chrámu Božej Matky na rodnom hradisku na Libici. Tu ho položili na oltár a zasvätili Bohu. Stal sa zázrak. Chlapec vyzdravel a rodičia, dodržiavajúc svoj sľub, dali chlapca na kňazskú dráhu. Stal sa veľkým ctiteľom Božej Matky.

E. Frická-Vavrová: Mária. Rozprávania o najobľúbenejšom mene

193. Panna Mária odpovedala rúhačovi

Pred pár rokmi podnikol jeden akademik so svojou ženou a synom okružnú cestu autom po Francúzsku. Jeho katolícka manželka chcela navštíviť aj Lurdy a on, hoci bol celkom neveriaci a vystúpil z Cirkvi, neodoprel jej túto radosť. Úplne nezúčastnene, i keď nie s odporom, pozoroval modlitby a spev ľudí a s rukami za chrbtom si premeriaval sochu v jaskyni zjavenia. Potom sa vytratil a šiel sa prejsť do rušných ulíc Lúrd, kde sa cítil oveľa voľnejšie.

Neskoro večer, prv než sa uložil na odpočinok, ťahal ho to raz k jaskyni, pred ktorou sa medzitým vyľudnilo. Znova si prezeral sochu v skalnom výklenku a potom sa jej nahlas prihovoral:

„Keď to všetko má byť pravda, čo sa o tebe rozpráva, tak urob, aby moja žena, ktorá je teraz v druhom stave, priviedla na svet dvojčatá: chlapca a dievča! Keď toto dokážeš, uverím ti, ináč nie!“

O pár mesiacov neskôr jeho žena naozaj porodila dvojčatá, syna a dcéru, presne tak, ako si to vtedy želal. To bola prvá časť odpovede Panny Márie.

O pár dní však deti zomreli, krátko po tom, čo boli pokrstené. O niekoľko dní neskôr zomrela aj matka deti na embóliu.

Bola to ďalšia odpoveď rúhačovi. Stelesňovala potrestanie i milosť súčasne, pretože otvorila zaslepenému oči, otriasla jeho srdcom a on pochopil odpoveď tej, ktorú provokoval, a obrátil sa!

Kňaz, ktorý sa kajúcnika ujal a na jeho vlastnú prosbu ho poučil i prijal naspäť do Cirkvi, je jeden z mojich najlepších priateľov. Nedávno mi s dojatím rozprával o tomto

lurdskom zázraku, ktorý odhaľuje dôstojnosť, úctu, ale aj milosrdenstvo Matky Božej. Matka s deťmi sú v nebi, na zemi pyšný otec, teraz pokorený a zachránený.

Z knihy Gott greift ein od A. W. Weigla – KN 1991, 27

POKRYTECTVO

194. Sila dobra

Heinrich Böll v románe *Adam, kde si bol?* opisuje veliteľa koncentračného tábora a jeho spevákov. Tento esesák, ktorý kedysi chcel byť hudobníkom, založil z trestancov spevácky zbor. Každý novoprihodiaci mu musel niečo zaspievať. Ak mal dobrý hlas a sluch, mohol si byť istý, že si zachráni život.

Raz istá židovka pri hlasovej skúške zaspievala Litánie ku všetkým svätým. To veliteľa priviedlo do zúrivosti. Chytila ho triaška, bez rozmýšľania vytiahol pištoľ a začal strieľať na ženu, kričiac: „Zastreliť ju treba! Všetkých treba postrieľať!“

Táto scéna je bohužiaľ typická pre naše storočie, ktoré ilustruje starú skúsenosť. Kdekoľvek sa predstaví jasne a zreteľne, tam zlobe spadne maska. Tam niet viac pokrytectva.

Ozvena Slova 1

195. Chválou škodia

Akýsi brat bol v duchu tým veselší, čím viac ho ponižovali a vysmiali. Hovorieval: Tí, čo nám na cti utrhajú a nám sa vysmieľujú, podávajú nám pomoc k úspechu, ale tí, čo nás chvália, nám škodia, lebo hovorí Písmo: Tí, čo vás vychvaľujú, líškajú sa vám (Iz 3, 12).

Otečník 459

ODPÚŠŤAJME

196. Kresťan odpúšťa

Mári Rafaelová v knihe *Vinný kmeň* napísala o láske toto: „Keď sa kresťanovi podarí, aby predstihol svoje okolie poctivou láskou k Bohu a ku stvoreniu, urobil dosť. Len táto láska je znamením kresťanstva v nás. Bez toho ostatného sa už do neba nejako pretlčíeme.“

Len ak človek dokáže milovať a odpúšťať, je pravým kresťanom.

Hom. směrnice 1992, 102

197. Človek potrebuje odpustenie

Profesor Karl Heim rozprával, ako na svojej ceste po Číne prišiel do Pekingu. Vyviedli ho na kopec, kde úplne na vrchu stál oltár – „oltár neba“. Vysvetlili mu, že v „noci zmiernenia“ je tento kopec plný státisícov s lampiónmi. A potom tam vystúpi cisár – vtedy vládli ešte v Číne cisári – a prináša pre svoj ľud obeť zmiernenia. Keď nám o tom profesor Heim porozprával, pokračoval: „Títo pohania vedia niečo o Božom hneve, i o tom, že človek potrebuje odpustenie.“

W. Busch: Ježiš náš osud

198. Treba veľkodušne odpúšťať

O francúzskom kráľovi Ľudvíkovi XII. vieme z dejín, že keď nastúpil na trón, napísal si na papier mená svojich nepriateľov a k niektorým pripísal krížik. Jeho dvorania videli papier na stole a preto jeden po druhom, najmä tí, čo mali pri svojom mene krížik, odchádzali z kráľovského dvora, lebo sa báli pomsty. Kráľ si ich dal všetkých zavolať a povedal im: „Zľakli ste sa krížika pri vašom mene? Ten krížik neznamená pomstu a smrť pre vás, ale zabudnutie a odpustenie podľa vzoru nášho Pána Ježiša Krista ukrižovaného. Zostaňte a buďte verní.“

Kázne J. Vrableca IV.

199. Už dávno odpustil

Pápež Ján Pavol II. ma osobnej audiencii prijal matku svojho atentátnika. Keď ho tá prosila o odpustenie za synov skutok, pápež ju uistil, že to už dávno urobil.

DP 1991, 10

RODIČIA – ich povinnosti, úcta k nim

200. Význam výchovy v rodine

Harvardský profesor Hergenrather radil podnikateľom toto: „Skôr ako prijmete niekoho do dôležitej funkcie vo vašom podniku, urobíte dobre, ak sa poinformujete o jeho rodine...“

Základom života nie je štát, škola, ale domov. Nie vládcovia vládnu nad krajinou, nie učitelia vzdelávajú mladých ľudí, ale otec a matka. Výchova v rodine je skutočnosť, ktorá ovplyvňuje celý život a musí sa brať do úvahy pri všetkých dôležitých rozhodnutiach.

Ozvena Slova 3

201. Chyba matky, že ho nenaučila žiť

Leopold Arthofer, väzenský kňaz, tlmočil raz takto slová mladého bezradného väzňa: „Preklínam matku, ktorá mi dala život a nenaučila ma žiť.“

Psychológia a pastorácia, Blava 1993

202. Od matky veľa záleží

Istý misionár hovorí o tom, že keď ešte malým chlapcom, v dedinskej škole boli ich v triede dvanásť detí. Raz sa ich na vyučovaní náboženstva katechéta pýtal, kto z nich príde v nedeľu do kostola. Samozrejme, všetci zdvihli ruky. A potom na dôkaz, že sľub dodržia, aby mu podali ruku. Všetci podávali svoju ruku, ale od malého Gustáva katechéta ruku neprijal. Nič nepomohlo, ani dobiedzanie a uisťovanie malého Gustáva. Kňaz sa nedal presvedčiť.

Keď prišla nedeľa, v kostole boli všetci, okrem malého Gustáva. Išiel do lesa na maliny. Katechéta to potom vysvetlil takto: „Nemohol som prijať ruku Gustáva, lebo dobre poznám jeho matku!“

Nie nadarmo sa hovorí: Aká matka, taká Katka...

DP 1992, 7

203. Najkrajšie pre matku: učiť dieťa Otče náš

Taliansky chemik Stanislao Cannizzaro (1826-1910) bol významným vedcom, ale aj praktickým katolíkom. Raz v parlamente sa istý poslanec chválil, že má mladú ženu, ktorá je presvedčená ateistka. Vraj tu neveru sa nehanbí verejne šíriť. Tu ho vyrušil Cannizzaro a povedal: „Pán poslanec, ak sa vaša manželka stane matkou, čo bude učiť vaše i jej deti?“ Poslanec bol tak prekvapený, že nevedel odpovedať. Tu Cannizzaro pokračoval: „Ja vám poradím. Povedzte manželke, aby sa čím skôr naučila modlitbu Otče náš, aby raz mohla túto modlitbu naučiť aj svoje deti. Nič väčšieho matka nemôže dať svojmu dieťaťu, ako keď ho naučí obracať sa k Bohu ako k svojmu Otcovi.“

Ludové kázne

204. Otcova dôvera

Sledovali sme televízny seriál *Nemocnica na okraji mesta* od Jaroslava Dietla. Primár Sova sa rozhodol: „Zrieknem sa, nebudem už ďalej primárom! Nebudem už vôbec dochádzať na kliniku.“

Kolega sa ho pýta:

„Prečo?“

„Mám syna. Veľmi pije. Neviem, ako by som sa mu priblížil. Dúfam, že pri práci. Pôjdem za ním na jeho obvod!“

Primár sa zrieka svojho výnosného miesta, spoločenského postavenia a odchádza na zapadnutý obvod, aby bol pri svojom synovi, pracoval s ním. Iba jednu túžbu má:

„Azda syn pochopí, že ho mám rád. Azda pochopí, lebo sa odcudzil.“

Keď toto rozhodnutie spravil, mnohí, čo to sledovali, si povedali:

„To je otec!“

Aký hodnotný môže byť človek!

Hom. směrnice 1994, 41

205. Príklad modliaceho sa otca

Sv. Terézia z Lisieux zaznačila povzbudivý vplyv, ktorý mala na ňu modlitba jej rodiny. O svojom otcovi napísala: „Stačilo mi pozrieť sa na otecka, aby som videla, ako sa modlia svätci.“

Ludové kázne

206. Dobrý príklad rodičov

Mladý muž, otec štyroch detí, hovorí o svojej manželke takto:

„Ďakujem Pánu Bohu, že mi dal takú manželku, ktorá ma vedela cez búrky mladosti previesť čistého do manželstva. Čo som vtedy tak ťažko chápal, čo som si vtedy nevedel vážiť, to som pochopil teraz ako otec detí, to si viem vážiť teraz po rokoch manželstva. Môžem povedať tak smelo: Naše deti nikdy nebudú trpieť za hriechy svojich rodičov, lebo sme sa týchto hriechov chránili, vďaka mojej manželke.“

Každý šíri okolo seba to, čo má, čím je presiaknutý. Aby sme mohli dávať dobrý príklad, musíme byť skutočne dobrí...

Ludové kázne

207. Mamička, tu si?

Istý sanitár rozpráva, bolo to na belgickom fronte, ako po bitke zbierali ranených. Pri jednom vojakovi sa zastavili, bol to Angličan. Bol natoľko ranený, že mal len pár chvíľ do konca života. Zomierajúci zápasil so smrťou. Mal veľkú horúčku. „Namočil som mu handru do vody“, hovoril sanitár. „Dal som mu ju na čelo. Vtedy sa vojak trochu prebral z mrákot a hovorí: Mamička, tu si? Trochu som ho pohladkal, on sa usmial a potom zomrel.“

J. Rybár: Príklady...

208. Každé dieťa túži mať matku

V taliansku počas druhej svetovej vojny r. 1943 sa mladému dievčaťu veľmi páčil mladý vojak z cudzej armády. Vedelo, že odíde s frontom, ale nedokázalo sa ho zriecť. Vojak odišiel a dievčaťu sa narodilo dieťa. Jeho adresu nevedela, hanbila sa, že má dieťa i keď nemala svadbu. Odložila ho v kostole a viac tam neprišla. Dieťa zobrali sestričky do ústavu, tam ho pokrstili a dali mu meno Jozef.

Vojna sa skončila, chlapec rástol ale necítil sa dobre. Videl, ako za inými deťmi prichádzali matky s rôznymi darčekom a za ním neprišiel nikto. Sestričkám sa nechcel zveriť o svojom trápení. A kamarátom klamal, že matku má, a veľmi peknú, ktorá ho má rada, ale býva ďaleko, a preto ho ešte nemohla navštíviť.

V predvečer Vianoc rozprával kňaz deťom v kaplnke sestier, že onedlho uvidia dieťaťko Ježiša s jeho Matkou. Mal na mysli pekné sochy, ktoré predstavovali scénu narodenia. Malý Jozef odišiel za záves, postavil sa medzi figúrky a modlil sa. V kaplnke boli sestričky a počuli, ako plače, ako hovorí Ježiškovi: „Požičaj mi svoju mamku aspoň raz.“

V tejto smutnej histórii vidíme, že každé dieťa túži mať matku a dobrú matku. Chce, aby ho mala rada a aby sa o neho starala. Aj Pán Ježiš, keď prišiel na svet, bol ako každé dieťa a potreboval aj on starostlivosť a lásku.

Hom. smernice 1990, 2

298. Kto má rád matku, nemôže byť zlým človekom

Otec biskup Milan Chatur rozprával tento príbeh:

Prednedávnom ma v neskorých večerných hodinách stopoval mládenec. Na pohľad nevyzeral najlepšie. Tackal sa po ceste, šaty rozgajdané, vlasy neučesané. Bolo vidieť, že je v podnapitom stave. Zastal som, lebo som vedel, že nemá ďalší spoj, zrejme by musel veľa čakať. Slovo dalo slovo a v aute sa rozprúdila živá rozprava. Mladík hovoril o tom, kde bol a prečo sa zdržal na zábave. Dal som mu otázku, prečo tak neskoro odchádza, keď vedel, že mu odíde posledný spoj. A on na to: „Viete, chcel som byť za každú cenu doma, lebo som dal slovo mame!“

Aha, dal slovo, pomyslel som si. Tak predsa je v tebe niečo dobré, čo ti hovorí, aby si slovo splnil, aby si bol pri matke. Má rád svoju matku. Môže byť zlý, keď miluje svoju matku?

Psychológia a pastorácia, Blava 1993

210. Cena dobrej rodiny

Keď americký miliardár Pavol Getty robil v prítomnosti priateľov bilanciu svojho života, jeho vplyvní známi mu blahoželali k dosiahnutiu takých skvelých výsledkov: prosperujúce výrobné a obchodné spoločnosti, miliardy dolárov v bankách, prepychové vily vo viacerých krajinách... Vtedy Pavol Getty odpovedal s trpkým úsmevom: „Všetko toto by som obetoval za jedno jediné šťastné manželstvo!“

Slová jedného z najbohatších ľudí našich čias prezrádzajú, že dobrá rodina, dobré manželstvo, je oveľa viac než iné hodnoty sveta.

Svedectvo viery II.

SKUTKY – ich význam, potreba

211. Cennejšie ako modlitba

V synagóge pri modlitbách sa zúčastňovali viacerí rabíni. Jeden z nich pri modlitbe často chýbal.

- Kde chodí? – pýta sa jeden rabín druhého.
- Do neba.
- Do neba? Netáraj, ja si to zistím.

Vytratil sa z modlitebne, išiel k domu, kde rabín býval. Sledoval ho, čo robí. Videl, akosi obliekol pracovný oblek. Vzal vrece, naplnil ho drevom. Potom šiel do domu, kde ležala chorá žena. Zakúril v jej izbe. Obstaral raňajky a všetko, čo potrebovala. Potom šiel domov.

- Čo si zistil? Kde chodí? Do neba? – pýta sa druhý.
- Vyššie! – odpovedal.

J. Rybár: Príklady...

212. Dobrota srdca a skutkov

Karel Otčenášek, královohradecký biskup, bol v leopoldovskom väzení s prešovským gr. kat. biskupom Pavlom Gojdičom. Pri jednej z mnohých prechádzok sa ho raz prosil, aby mu niečo ako starší poradil zo svojej skúsenosti a múdrosti. Biskup Pavel mu vtedy povedal: „Bud' dobrý, vynikaj dobrotou srdca a skutkov; to je pre biskupa to najdôležitejšie. Chytrých a učených, pyšných a akázalo sebavedomých je na svete – a bude i okolo teba – dost'. Tí ti pomôžu a poradia v ťažkej biskupskej službe. Ty bud' dobrý!“

Kat. týdeník 1992, 19

213. Pomáhajme trpiacim

Istý bohatý muž napísal Matke Terézii z Kalkaty toto:

- Prosím vás, príd'te ku mne, alebo niektorá z vašich sestier. Ja som poloslepý a moja manželka je duševne chorá. Naše deti sú všetky preč a my umierame od samoty. Túžim po milom zvuku ľudského hlasu.

Je veľa takých ľudí, možno žijú o jedny dvere ďalej od nášho bytu. Zaiste má veľa vecí, možno sa v nich dusí, no nemá nikoho, kto by sa mu priblížil. Potrebuje našu blízkosť.

S trpiacim Kristom dnes

214. Radosť z dobra

Slávna francúzska tanečnica Justína Favartová mala veľmi šľachetné srdce. Každému, komu len mohla, robila dobre. Často sa jej za to dostal nevďak. Ale ona povedala:

„Môžu mi robiť, čo chcú. Nemôžu mi však vziať radosť z dobra.“

J. Rybár: Príklady...

215. Robme dobro druhým

Kňaz na kázni hovorí o potrebe konania dobrých skutkov: „Na svete sme preto, aby sme druhým ľuďom robili dobre!“ Starší pán v lavici štuchne svojho suseda a hovorí: „A na čo sú na svete tí druhí?“

Každý čaká čosi od života. Ale aj život čosi čaká odo mňa...

Posila v Slove C

216. Čo ste urobili...

Istý kňaz rozpráva, že raz do chrámu prišli traja Vietnamci. Pri sv. prijímaní už tam neboli. Kňaz sa ich neskôr pýtal, prečo odišli. Povedali mu, že keď si ľudia podávali ruky, im ruku nikto nepodal. Preto odišli.

Čo nám povie Kráľ (Mt 25, 31), až raz zasadne na „trón svojej slávy“?

Hom. smernice 1993, 353

217. Čo ste urobili...

Friedrich Ozanam, veľký francúzsky laický apoštol, ako profesor na parížskej Sorbonne chodieval každý deň na sv. prijímanie. A každý deň sa usiloval odplatiť návštevu Ježiša: navštívil dajakého chudobného alebo núdzneho človeka. Bral tak Ježiša za slovo: To, čo ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste urobili (porov. Mt 25, 40).

Ozvena Slova 2

218. Chorý som bol...

Friedrich Ozanam, francúzsky laický apoštol, mal rodičov lekárov. Dlhé roky navštevovali chorých. Zdarma prichodili najmä do chudobných izbičiek veľkého Paríža. Keď im už síl ubúdalo, rozhodli sa, že budú navštevovať len tých, čo bývajú na prízemí, lebo vystupovaním hore schodmi im škodilo na srdce. Raz otec Ozanam ošetroval chorého na prízemí a spomenuli mu, že na štvrtom poschodí leží chorý vo veľkej biede. Otec Ozanam povedal: „Vystúpim k nemu, len prosím vás, nepovedzte to mojej manželke. Ju by to znepokojilo, že si nešanujem srdce.“ A vystúpil na štvrté poschodie. Vošiel do izby chorého. Videl, že chorého ošetruje jeho manželka. Pozreli si tíško do tváre a usmiali sa. Boli šťastní, lebo namáhavým výstupom na štvrté poschodie obaja chceli poslúžiť Pánu Ježišovi.

Nemali by sme aj my návštevu blížnych chápať ako službu samému Ježišovi?

V službe Slova 2

219. Vieru prejavovať skutkami

Slávny francúzsky spisovateľ Gilbert Cesbron (1913-1979) píše o sebe, že ako mladík sa nezaujímal o vieru, občas nazrel do kostola, ale hovorieval, že Boh je pre neho iba starý páno, ktorého on vôbec nepotrebuje. Ale zomrela mu matka, ktorú mal veľmi rád. Pri pohrebných obradoch počúval pozorne Božie slovo. A to na neho tak zapôsobilo, že jeho život sa úplne zmenil. Začal navštevovať chorých, vážňov a chudobných ľudí na parížskom predmestí a rozprával im o veľkom šťastí, ktoré mu prináša hlboká viera v Boha. Písal a vydával knihu za knihu, aby pomohol čitateľom k lepšiemu náboženskému a šťastnému životu.

Áno, viera je naozaj kvalitná až vtedy, keď sa prejavuje skutkami lásky k blížnym.

V službe Slova 2

220. Šťastie zo služby blížnemu

Taliansky autor Teresio Bosco v životopise Pátra Mantovaniho (v knihe *Priekopníci lepšieho sveta*, Rím 1983) spomína dve dievčatá, ktoré mali vo viere mnohé pochybnosti. Ako bohaté turisti si dovolili cestu do ďalekej Indie. Tam videli dlhé rady chorých, ktoré s neobyčajnou trpezlivosťou čakali pred bezplatnou ošetrovňou, ktorú viedli saleziáni. Dlhو pozorovali ich prácu, až napokon sa rozhodli, že im svojou láskou ponúknu pomoc. Zriekli sa naplánovaných výletov po krajine a dali sa do práce v ošetrovni. Tam sa od sestier dozvedeli, že je dobre modliť sa rukami. Modlili sa teda aj ony rukami, keď s láskou zdarma ošetrovali malomocných úbožiacov. Celé týždne takto boli zapojení do práce so saleziánmi. A po návrate domov boli šťastné a vo viere nemali žiadne pochybnosti, iba samú radosť.

V službe Slova 2

221. Odmena aj za pohár vody

V dedine zomrel obuvník Florián, ktorého poznali ako vtipkára, ktorý si rád zašiel i do krčmy. Keď prišiel pred nebeskú bránu, postavil sa do radu a čakal na stretnutie s večným Sudcom. Ale čím viac sa blížil k jeho trónu, tým väčšmi ho trápila myšlienka, že neobstojí pred Božou spravodlivosťou.

Na svoje veľké prekvapenie ho Sudca privítal s úsmevom a zaradil medzi vyvolených. Vtipný Florián sa nezdržal a povedal Pánovi.

- Pane, ani neviem, prečo smiem do neba, veď som si často uhol a niekedy veru poriadne a mám toho veľa na rovaši. A čím bližšie som bol k tvojmu trónu, tým viac som nemohol nájsť ani jeden dobrý skutok.

Pán mu vtedy povedal:

- Florián, nepamätáš sa, ako si ma často rozosmial? Vždy si našiel niečo veselé, keď som bol smutný a znechutený.

A Florián na to:

- Pane, ako to, veď ja ťa dnes vidím po prvýkrát!

- Florián, -hovorí Pán – veď som to bol ja, čom som sa smial na tvojich žartoch a vďaka tvojej veselosti znova som nadobudol chuť do života. Veď každý skutok, ktorý je vykonaný z lásky k núdznym, je vykonaný z lásky ku mne.

Nebanalizuje sa tu Božie slovo? Veru nie. Veď predsa Pán Ježiš prisľúbil odmenu i tomu, kto podá svojmu bližnému i pohár vody.

Ozvena Slova 2

222. Apoštolujme skutkami

K parížskemu duchovnému prišiel neznámy muž z chudobnej štvrte. Povedal: „Keby som bol k vám prišiel pred niekoľkými rokmi, asi by to s vami zle dopadlo.“ Kňaz sa prekvapene pýtal: „To ste mi len toľko prišli povedať?“ „Nie, chcem vám niečo vyrozprávať. V našom dome leží osamelá žena. Je chorá na rakovinu. Jej telo je v rozklade. Strašný zápach v celom dome, ktorí cítime až na chodbe. Nedávno k nej prišla nejaká mníška, ktorá ju starostlivo a s láskou opatruje, ako by to bolo jej dieťa. Keď to pozorujem, povedal som si: Predsa musí byť niečo nad nami! – a tak som dovolil manželke chodiť do kostola. Dnes som vás prišiel požiadať, aby ste našu osemročnú dcérku pripravili a pokrstili.“ A potom sa na chvíľku odmlčal a povedal: „Možno i ja niekedy prídem do kostola.“

Rehoľné sestry dnes apoštolujú predovšetkým láskavou pomocou blíznym. A to je dnes viac ako slová!

Hom. směrnice 1990, 1

223. Obetovať sa až do krajnosti

Keď sa reportér opýtal Matke Terézie ako pomôcť chudobným, jej odpoveď bola krásna: „Dajte tak, aby vás to až bolelo. Teda nie zvyšky, ale to, že to i sami pocítite.“

Táto hlboko ľudská odpoveď stojí za zamyslenie najmä dnes, keď naše svedomie sa čoraz viac stáva egoistické.

Slovenský východ 1992, 2

224. Všetko robme s láskou

Istý mladý človek odišiel na púšť, aby odlúčený od sveta, mohol slúžiť Pánu Bohu. Ale aj tu ho trápila otázka, či robí správne, či si týmto spôsobom zaistí večnú spásu.

Raz mal sen. V tom sne prišiel k nemu anjel a ho vyzval, aby ho nasledoval. Šiel za anjelom až prišli k veľkému chudobnému domčeku. Anjel nenápadne otvoril dvere, vošli dnu a pozorovali dievča, ktoré čistilo veľmi špinavú drevenú podlahu. Naraz sa dievča vzpriamilo, aby si oddýchlo a vtedy si povzdychlo: „Bože, všetko pre teba, aj tú drinu na tvoju česť a slávu!“

Potom nenápadne odišli a anjel ho zaviedol do veľkého chrámu v meste. Chrám bol preplnený ľuďmi. Na kazateľnici bol mladý kazateľ a nadšene kázal. Všetci ho počúvali a niektorí si aj poplakali. Kázeň skončil, ľudia boli zamyslení a kazateľ odchádzal. Zdalo sa, že bol pyšný na to, ako sa mu kázeň vydarila. Vtedy sa anjel opýtal pustovníka: „Čo si myslíš, kto viac urobil pre svoju spásu – ten kazateľ, alebo to dievča.“ Pustovník bez rozmýšľania povedal: „Zaiste ten kazateľ, ktorý povzbudil toľkých ľudí.“ Anjel mu však povedal: „Mýliš sa. Kazateľ iste urobil veľa, keď povzbudil toľkých ľudí, ale pre svoju spásu nič neurobil. To preto, že nehľadal Božiu slávu, ale svoju slávu. To dievča robilo všetko na Božiu česť a slávu.“

Nezáleží na tom, čo robíme, ale na to, ako to robíme. Pán Boh nepozera na veľkosť a dôležitosť našich skutkov, ale na lásku, s ktorou sme naše skutky vykonali.

Misionár 1993, 10

225. Prázdne ruky

Od mexického maliara A. D. Siqueirosa pochádza obraz *Naše časy*. Na obraze vidieť nevýraznú siluetu ľudskej tváre, svalnatých ramien a rozpačito rozťahnutých rúk, ktoré zívajú ako svedectvo prázdna.

Čo z toho, že ruky sú mohutné, keď sú bez naplnenia? Ale či silné ramená a prázdne ruky nie sú neraz svedectvom aj života ľudí dnešných čias? Nepripomína nám to aj náš život s jeho skutkami?

DP 1991, 1

226. Nielen vonkajšie úspechy

V istej poviedke Poliaka Mrožáka sa hovorí, ako v zoologickej záhrade mali všetky zvieratá okrem slona. Aby uspokojili deti, kúpili nafukovacieho gumeného slona. Slon rástol pred očami natešených detí, ktoré od radosti tleskali. Bol obrovský a vyzeral celkom ako skutočný. A najväčší jasot nastal, keď slon sa zdvihol zo zeme a začal sa vznášať. Deti od radosti za ním bežali – dovtedy, kým nenarazil na ostnatý drôt. Slon splasol a skončila aj radosť detí, ktoré sa sklamané rozchádzali domov.

Otvára sa pred nami nová doba, doba nových možností, doba veľkých nádejí, ale aj úskalí... Pán Ježiš nás varuje, aby sme nenaleteli na lacné vonkajšie úspechy...

227. Dávajme s radosťou

Sv. Augustín raz povedal: „Ak podáš núdznemu kus chleba so smutnou tvárou, stratíš chlieb i zásluhu.“

Preto autentická je iba obeta radostného. Radosť je najlepšou vizitkou kresťana.

„Tajomstvo šťastia spočíva v tom, že nachádzame radosť v radosť iného“ (G. Bernanos).

Ozvena Slova 3

228. Úsmev má moc

Veľký americký psychológ R. Allers odpovedal na otázku, na čo slúži úsmev, takto: „Na pretváranie tváre a ľudských vzťahov.“

Úsmev má naozaj magickú moc. Fascinuje srdcia. Je akoby slnko, ktoré vychádza na obzore duše. Hodí sa všade.

„Kto sa usmieva, miesto toho, aby zúrilo, je vždy silnejší“ (Japonské príslovie).

Ozvena Slova 3

229. Robme druhým radosť

Istý slepý človek pestoval kvety za oknami svojej izby s veľkou starostlivosťou. Jedného dňa sa pod jeho oknom zastavil okoloidúci a povedal: „Prosím, prečo pestujete tieto krásne kvety? Veď vy ich vôbec nevidíte!“ Slepec sa usmial a povedal: „Mám na to tri dôvody: Najprv, - môžem sa týchto kvetov dotýkať. Po druhé – mám rád ich vôňu. A ten tretí dôvod – to ste vy!“ „Ako to, veď ma vôbec nepoznáte!“ „Nepoznám, ale takto som si vás predstavoval: Iste pôjde niekto okolo, komu moje kvety urobia radosť. Zastaví sa pri mojom okne, bude so mnou o nich hovoriť, a tak budem mať radosť ja.“

Áno, lebo to vždy platí: „Tolko radosť zažiješ, koľko jej sám rozdáš druhým.“

Ten slepec sa neuzavrel do svojej tmy, ale vyšiel z nej na cestu lásky. Vyšiel robiť druhým radosť, a tak ju mal sám.

Hom. smernice 1993, 323

230. Nielen slovami

Veľký ohlas kedysi vzbudil dar bývalého Sovietskeho zväzu Organizácii Spojených národov: veľká socha kováča, ktorý prekováva meč na pluh. Mnohí v tom videli krásne gesto. Zabudli však, že toto „impérium zla“ kuje najviac tankov, diel, atómových bômb.

Hom. smernice 1993, 4

231. Vieru nielen slovami

Syn bohatých neveriacich rodičov Weitovcov študoval na univerzite v Londýne. Na univerzite kňaz čítal a vysvetľoval študentom Sväté písmo. Študenti má kládli otázky. Keď sa syn vrátil domov na prázdniny, žiadal otca, aby aj doma čítali Písmo. Otec nemohol odolať synovi. Po niekoľkých dňoch čítania došli k stranám Svätého písma, ktoré boli úmyselne zalepené. Keď sa syn pýtal otca, prečo sú zalepené, namiesto odpovede dostal zaucho. Keď sa syn tajne dostal k zalepeným stranám a rozlepil ich (lebo odpoveď zauchom ho neuspokojila), videl, že sú to strany, na ktorých Kristus od nás žiada nielen slovami, ale praktický život.

Nepoznáme sa občas v tomto otcovi?

A. Záh: *Z večných prameňov*

232. Vedieť rozdávať a deliť sa

Anglický spisovateľ Oscar Wilde (1854-1900) napísal rozprávku *Šťastný princ*, v ktorej hovorí o tom, ako nad mestom stojí socha šťastného princa, celá pozlatená a vykladaná drahými kameňmi. Tento princ vraj kedysi žil v samých radovánkach, a teraz stojí vysoko nad mestom a vidí množstvo biedy a preto veľmi trpí.

Raz priletí k nemu lastovička a on ju prosí, aby z jeho meča vybrala drahokam a zaletela s ním do chudobného domu, kde je ťažko choré dieťa a jeho matka nemá peniaze. Každú noc potom rozposiela po lastovičke drahokamy a kúsky zlata chudákovi svojho mesta. Až teraz spoznal svoje šťastie. Šťastie rozdávané z obety. Za túto službu lastovička zaplatila životom, lebo včas neodletela do teplých krajín. A sochu dala mestská rada odstrániť, lebo bola už škaredá, bez zlata a drahokamov.

Keď potom poslal Boh svojho anjela, aby doniesol najvzácnejšie veci zo zeme do raja, priniesol anjel mŕtvu lastovičku a princovo srdce. Boh ho pochválil za správnu voľbu. Lebo je to naozaj vzácnosť, keď niekto vie rozdávať a vie sa rozdeliť.

DP 1992, 1

233. Využiť talenty pre druhých

Gréci majú rozprávku o veľkom Spartánovi, ktorý sa volal Paedaretos. V Sparte sa konali voľby 300 mužov do mestskej správy. Paedaretos bol jeden z kandidátov. Keď oznámili výsledok volieb, jeho meno nebolo medzi vyvolenými. „Aká škoda, že ťa nevyvolili“ - povedal mu priateľ – „ľud predsa mal vedieť, akým múdrom správcom by si bol býval.“ „Som rád“ – odpovedal Paedaretos – „že v Sparte je 300 mužov lepších odo mňa.“

Hľa, muž, ktorý sa stal legendou, lebo bez žiarlivosti vedel dať prvé miesto druhým... Koľko problémov by sa vyriešilo v našom živote, keby ľudia viac mysleli na to, čo môžu urobiť pre druhých, než to, ako by mohli využiť druhých pre seba!

Š. Senčík: Rozhlasujte zo striech B

234. Navzájom sa napomínať

Francúzsky kráľ Karol VIII. jedného dňa premýšľal, prečo králi, a zvlášť ich deti, sú tak málo obľúbení u obyčajných ľudí. Pýtal sa na to svojich poradcov, ale tí sa len usmievali a nič nehovorili. Po dlho uvažovaní kráľ došiel k záveru: to preto, že kráľovským deťom sa všetci len líškajú, všetci ich chvália, a často aj falošne, len aby sa im zapáčili. Ale nikto ich nenapomenie, aj keď sa správajú nesprávne.

Hom. smernice 1990, 6

235. Pomáhajme zblúdeným

Sv. Ján Bosko prišiel raz na návštevu do svojej rodnej obce Becchi, aby si odpočinul. Jedného dňa sa vracal z lesa domov. V tom sa za stromom ozval hlas: „Peniaze alebo život!“ Kňaz Bosko sa najprv zľakol, ale po chvíli povedal, že je chudobným kňazom a peniaze nemá. V tom vyskočil iný muž s nožom. Kňaz Bosko v ňom poznal mladíka, o ktorého sa staral, keď ešte bol kaplánom vo väzení v Turíne. Mladík sa veľmi zahanbil a povedal: „Otče, poznám vás, odpusťte mi. Keď som bol z väzenia prepustený, nikto ma nechcel prijať domov.“

Dokonca aj matka ma odsúdila. Hovorila, že im prinášam hanbu. Ani prácu som nemohol dostať, najmä ak sa dozvedeli, že som bol vo väzení.“ A Bosko sa o neho postaral. Vyspovedal ho, a skrz známych mu zohnal aj prácu.

Rodina a známi toho chlapca odsúdili ako farizeji a zákonníci, ktorí sa pohoršovali, že pán Ježiš hovorí s hriešnikmi a že sa im venuje. Sv. Ján Bosko sa však zachoval ako dobrý pastier z evanjelia.

Hom. směrnice 1992, 279

236. Poctivosť v maličkostiach

Rozprávka hovorí o Guliverovi, že bol obrom, ktorého nikto nevedel premôcť. Raz prišiel medzi trpaslíkov do Liliputu. Obor všetko zjedol. Nestačili mu hádzať jedlo do úst ani lopatami. Niekoľkokrát sa trpaslíci snažili zbaviť sa obra. Ale žiadny povraz nebol taký silný, aby ho obor nepretrhol. A predsa trpaslíci zvíťazili. Guliver raz po výdatnom obede zaspal. Trpaslíci omotali obra hodvábnymi niťami v tisícoch závitoch. A hľa, obor, ktorý trhal povrazy ako pavučiny, teraz sa nemohol pohnúť. Trpaslíci ho odkotúľali k rieke a hodili ho do nej.

Množstvo vlákien vykonalo viac než najsilnejší povraz. Množstvo svedomito vykonaných povinností urobí viac než snaha o ohromujúce dielo.

Fermentum 1994, 5

SLOVO BOŽIE – Sväté písmo, Biblia

237. Biblia – bohatstvo

V staročeskej piesni vyhnancov *Vyhnaní* (r. 1631) sa hovorí, že po belohorskej pohrome museli opustiť českú vlasť, Vltavu, Prahu a žiadať útočisko pod Tatrami, aby tam mohli žiť a nakoniec zložiť aj svoje kosti. A čo so sebou zobrali? Pieseň hovorí: „*Nevzali jsme s sebou nic, po všem veta, / len bibli Kralickou, Labyrint světa.*“

J. Kollár: Národné zpievanky, II. - 20

238. Božie slovo – útecha pri smrti

Dcéra ruského spisovateľa F. M. Dostojevského (1821-1881) hovorí o smrti svojho otca toto:

„Keď kňaz odišiel, zavolať nás do svojej izby, zobral naše ručičky do svojich rúk a matke prikázal, aby otvorila Bibliu a čítala stať o márnotratom synovi. Sám mal zatvorené oči a uvažujúc počúval.“

V. Freischlag: Veríte v Boha?

SMRŤ – náhla, nečakaná; úcta k mŕtvym

239. Všetci tam prídeme

Z rodnej obce slávneho amerického spisovateľa Marka Twaina (1835-1940) poslali Markovi list s prosbou, aby prispel na ohradu cintorína. A Mark Twain im odpovedal takto: „Na takú hlúposť nedám ani grajciar. Na čo potrebuje cintorín plot? Všetci sú tam, už sa nikdy nedostanú odtiaľ. A tí, čo tam ešte nie sú, sa tam celkom iste netlačia!“

Posla v Slove C

240. Využime čas!

Pred niekoľkými sto rokmi bol sv. František Xaverský na malom ostrove neďaleko Číny. Tento veľký misionár sa takto modlil: „Pane, daj mi ešte desať rokov života a uvidíš, čo pre teba urobím.“ Prišla však choroba a on zomrel.

Aj my si často myslíme, že nám Pán Boh dá ešte mnoho rokov, že urobíme ešte to i ono. Každý má svoj čas, v ktorom môže vykonať mnoho dobra.

Hom. směrnice 1990, 2

241. Smrť patrí k životu

V jednej rímskej klinike v r. 1957 zomieral známy novinár a reportér Curzio Malaparte. Lekári mu vysvetľovali, že bolesti sú následkom ťažkého zranenia pľúc, ktoré ako vojnový dopisovateľ utrpel počas revolúcie v Číne. Sami však vedeli, že ide o rakovinu a niet pomoci.

Jedného dňa prišiel k nemu rehoľník. Po krátkom rozhovore povedal: „Je mojou povinnosťou povedať vám pravdu. Neide tu o následok zranenia, ale o rakovinu. Vaše dni sú spočítané, mali by ste myslieť na večnosť.“ Malaparte sa nahneval. Zazvonil na sestru: „Kto sem vpustil toho kňaza? Okamžite ho vyhoďte!“ Rehoľník odišiel. Novinár však začal rozmýšľať, a on, vlašný kresťan, si naraz uvedomil, že vôbec nie je pripravený na stretnutie s Bohom.

O niekoľko dni žiadal, aby mu oného rehoľníka zavolali. Začali rozhovor o živote a smrti, o večnosti. Po krátkej dobe Malaparte prijal sviatosti a na to pokojne zomrel.

Smrť patrí k životu a my sa s tým musíme zmieriť. Musíme počítať s odchodom z tohto sveta, preto sa na smrť musíme pripravovať.

Hom. směrnice 1993, 379

242. Uvedomelá smrť

Lekárka Elisabeth Kübler-Rossová vo svojej knihe *Rozhovor s umierajúcimi* podáva aj správu o rozhovore s matkou sedemnásťročného smrteľne chorého dievčaťa. Matka v tomto rozhovore vraví: „My sme veľmi nábožensky založená rodina a každé ráno konáme pobožnosť. Modlime sa prv, než deti idú do školy a to je pre deti pravdepodobne veľká pomoc. Prítom sme hovorili aj o chorobe, a naša dcéra dokonca určila aj podrobnosti o pohrebe.“

J. Vrablec: Nádej večného života

243. Aký život, taká smrť

„Ako umierala tvoja žena?“, pýtal sa kňaz svojho známeho, ktorému pred časom zomrela manželka. „Tak, ako žila!“ dostal odpoveď bez rozmýšľania. Teda pokojne a trezливо.

Aký život, taká smrť!

Ozvena Slova 2

244. Zomierala v nádeji na večný život

Orleánsky biskup Dupanloup bol jeden z najznámejších francúzskych biskupov. Raz ho zavolali k dvadsaťročnej žene, ktorá po pôrode svojho prvého dieťaťa zomierala. Mala veľmi bohatého, ale aj dobrého muža. Jej rodičia ju tiež veľmi milovali, pretože bola ich veľkou nádejou. Keď ju otec biskup videl v akom je stave, nezdržal sa a povedal: „Dieťa moje, to je rana!“ Ona sa na neho pozrela a s úsmevom povedala: „Aká rana, Veď ja idem do neba a to nesmie byť rana!“

Takto zomrela mladá žena, ktorá opustila manžela, rodičov i svoje dieťa. Pokojne odišla na druhý svet, lebo žila s modlitbou a nádejou na večný život.

Ludové kázne

245. Pamätať na koniec

V životopise sv. Leopolda Mandiča čítame, že myšlienka na stretnutie s Ježišom Kristom ho poháňala na ceste k svätosti. Sv. Leopold hovoril: „Bojím sa smrti, lebo ako sa ukážem pred Pánom, ja hriešny?“

A čo my?

Rok v Nižnom Žipove I.

246. Strach pred smrťou

Wilhelm Busch, známy evanjelický teológ spomína, ako mu raz jeden človek povedal: „Vy farári vždy len strašíte ľudí so smrťou.“ On mu odpovedal: „Nepotrebujeme tým ľudí strašiť, lebo pred smrťou máme strach všetci!“

W. Busch: Ježiš náš osud

247. Nezabúdať na smrť

Pred rokmi vo Vajnorochoch pri Bratislave boli svetové majstrovstvá v parašutizme. Bol pekný slnečný deň. Pri jednom zoskoku sa jednému parašutistovi neotvoril padák. Padol na zem a zomieral. Pribehla k nemu jeho manželka. Keď videla, čo sa stalo, začala volať po kňazovi. Medzi divákmi bol aj jeden katolícky kňaz, ktorý vedel francúzsky. Prišiel k zomierajúcemu, vzbudil s ním dokonalú ľútosť, dal rozhrešenie a tak ho pripravil na cestu do večnosti. A manželka bola spokojná. Ona nevolala po lekárovi, lebo ten by už nič nepomohol. Netrhala si vlasy od zúfalstva, ale urobila pre svojho manžela to, čo bolo najpotrebnejšie. Prečo, lebo obidvaja boli veriaci. Verili Kristovi a preto sa im dostalo milosti, ktorá mu otvorila cestu do večného života.

Aký je bežný postoj ľudí k smrti? Ľudia tak nenávidia smrť a predsa na nič tak nezabúdajú, ako na smrť.

Ludové kázne

248. Mať čisté svedomie pri smrti

Staručký Samuel v Starom zákone sa lúčil s ľuďmi, ktorému bol dlhé roky sudcom, týmito otázkami:

- Komu som ako sudca zobral voľa, osla, alebo koho som utláčal?
- Nikoho si neutláčal! – volal ľud.
- Z čiej ruky som prijal úplatok?
- Od nikoho si nezobral úplatok, nikomu si neuškodil! – volal ľud. – Bol si spravodlivý!

Bárs by to mohol pred smrťou povedať každý.

J. Rybár: Príklady...

249. Večnosť – podľa našich skutkov

Keď v r. 1931 bola dostavená najvyššia budova v New Yorku, Ján Raskop, predseda stavebného výboru, povolal ostatných členov výboru aj s manželkami, aby si išli pozrieť mesto New York zo 102 poschodia. Ako tak išli, výťah sa zasekol medzi devätnástym a dvadsiatym poschodím. Jedna pani celá prestrašená sa pýtala predsedu: „Ak sa teraz pretrhne kábel, pôjdeme hore či dolu?“ Predseda jej zdvorilo odpovedal: „Milostivá pani, to bude závisieť od toho, ako sme žili.“

J. Rybár: Príklady...

250. Aj udalost'ami k nám hovorí Boh

Bál sa smrti.

Pod týmto nadpisom uverejnila *Smena* strašnú katastrofu, ktorá sa svojho času stala vo francúzskom meste Saint Laurent du Pont. Od odhodenej zápalky vznikol na bale oheň, kde za 6 minút zhorelo 42 chlapcov a dievčat. Museli to byť strašné chvíle. Ktorí nezosašaleli, modlili sa. Väčšina zuhoriatených tiel mala ruky zopnuté k modlitbe.

Matky prišli za svojimi dcérami a synmi, a objímali spálené telá milovaných detí. Niekoľko tisíc mládeže prišlo na miesto tragédie a plakali spoločne a držali sa všetci okolo pliec a vytvárali akoby ohromný veniec.

Ten „bal smrti“ priviedol mnohých mladých ľudí k Bohu. K modlitbe zopnuté ruky, ktoré sa už nedali rozopnúť, lebo stuhli v ohni; davy mladých ľudí, ktorí sa držali za plecía a plakali – vlastne splnili to, čo žiada od nás evanjelium: aby sme boli medzi sebou zjednotení a aby sme všetci boli zjednotení s Bohom.

V službe Slova C

251. Odísť môžeme kedykoľvek

Wilhelm Busch, známy evanjelický kazateľ, spomína, že počas prvej svetovej vojny boli na pochode do Francúzska. Sedel v priekope vedľa svojho priateľa, poručíka. Čakali na rozkaz k postupu. A ako vždy, aj teraz rozprávali vtipy. „Práve som rozprával jeden“, - hovorí Busch, - „keď môj poručík sa zrazu zvalil, a ja vidím, že je mŕtvy. Malá črepina granátu ho zasiahla priamo do srdca. Čo si taký nezdvorilý, kamarát, že nepočkáš, ako som dorozprával vtip!“

V tej chvíli ma však napadlo: „Kde je?“ Ešte teraz ho vidím, ako stojím v priekope. „Tento stojí pred svätým Bohom! Keby sme sedeli opačne, zasiahlo by to mňa a pred Bohom by som teraz stál ja! Nie pred voľajakým pánbožkom, ale pred Bohom, ktorý zjavil svoju vôľu, vydal prikázania a ja som ich všetky prestúpil, ako ste ich aj vy všetci prestúpili.“

Vtedy som zopäl ruky a modlil som sa: „Milý Bože. Nedovoľ mi padnúť prv, než budem presvedčený o tom, že už nepôjdem do pekla!“

W. Busch: Ježiš náš osud

252. Smrťou sa všetko nekončí

Cez poslednú vojnu jeden kanadský vojak, keď videl, ako jeho priatelia pred jeho zrakom mína roztrhla na kúsky, skríkol vášnivo: „Bude žiť ďalej! To predsa nejde len tak ho odbaviť!“

Nie je možné, aby sme svojich drahých zosnulých len tak jednoducho odpísali. Smrťou sa všetko nekončí...

J. Vrablec: Nádej večného života

253. Myslel na koniec

Hovorí sa o istom pánovi, ktorý vošiel do chrámu, kde v jeho prítomí počul dve slová: „Za šesť!“ Otriaslo to ním. Za šesť hodín zomriem, povedal si. I začal dávať do poriadku svoje veci s Bohom. Prešlo však šesť hodín a nič sa nestalo.

Povedal si: „Asi za šesť dní!“ Počas šiestich dní úplne zmenil svoj vzťah k blíznym. Ani ho nepoznali, tak sa zmenil. Ale znova sa nič nestalo.

To bude asi za šesť rokov. Preto si povedal: „Bože, ty si mi dal ešte šesť rokov, aby som mohol dokázať, že ťa mám rád a že mám rád tých, s ktorými žijem.“ Začal sa venovať chudobným, všimol si chorých, bol láskavejší k manželke a deťom. Bol z neho celkom iný človek. Po šiestich rokoch sa nič nestalo, nezomrel.

Ale predsa sa stalo. Tento sa úplne zmenil, lebo myslel na svoj koniec.

Hom. směrnice 1994, 7

254. Vidieť Boží zámer (smrť dieťaťa)

Po narodení nástupcu franckého trónu sa na kráľovskom dvore rozpútal tuhý zápas. Jeho matka sv. Klotilda prosila kráľa, dovtedy pohana, aby dovolil pokrstiť dieťa. Verila, že po ňom prijme krst kráľ i celý francký ľud. Kráľ s krstom dieťaťa súhlasil. Ale chlapec o niekoľko dní po krste zomrel. K bolesti matky prišli aj výčitky otca, že na vine je krst. Pohanskí bohovia by boli chlapca zachránili, tvrdil otec. Ale Klotilda sa nepýtala, prečo? Povedala: „Všemohúcemu Bohu, Stvoriteľovi všetkých ľudí, ďakujem, že ma nepokladal za tak nehodnú, a že plod môjho života prijal do svojej ríše. Moje srdce nie je naplnené bolesťou, pretože viem, že môj syn sa ďalej raduje pred Božou tvárou.“

Otvorila sa Bohu, a v jeho sile bola schopná povzniesť sa nad pozemskú tragédiu a vidieť nádheru Božieho úmyslu.

Hom. směrnice 1992, 271

255. Hroby mŕtvych nás učia

Dánsky evanjelický teológ, filozof a spisovateľ Sören Kierkegaard (1813-1855) raz napísal: „Ak sa nám niekedy zatemní úvaha o rozličných cestách života, zájďme k mŕtvym, u ktorých sa všetky cesty zbiehajú, a tam sa nám všetko stane jasným.“

Naozaj hroby mŕtvych nás v mnohom môžu poučiť, aby sme pochopili, čo je zmyslom nášho života.

J. Vrablec: Nádej večného života

256. Prinášajme obety za zomrelých

Dávnejšie stáročia poznali pozoruhodný zvyk udeľovať priamo pri hrobe almužnu núdznym. Nebola to prázdna vonkajšia konvencia. Bolo to čosi ako živé povedomie, že mŕtvi sú odkázaní na pomoc živých a že im treba celkom konkrétne pomáhať obetou a modlitbou. Chcela byť mostom cez priepasť, deliacu duše zosnulých od Boha.

Je to pre nás stále aktuálna výzva. Modlitba a dobré skutky lásky sú jediným vencom, ktorý nikdy nezvädne.

J. Vrablec: Nádej večného života

SPOVEDĚ – pokánie, obrátenie

257. Spoved' prináša pokoj

Švajčiarsky psychiater a psychológ Carl Gustáv Jung (1875-1961), profesor na univerzite v Zürichu a Bazileji, raz vyhlásil: „Doteraz sa v mojej praxi ešte neobjavil ani jeden katolík, ktorý sa pravidelne spovedal.“

Dobre vieme prečo. Katolík má k dispozícii božský prostriedok na vyriešenie problému viny. Je to sviatosť zmierenia! V nej sa nám odpúšťajú viny, obnovuje sa harmónia medzi nami a Bohom.

Rok v Nižnom Žípove I.

258. K spovedi treba vôľu

V knihe francúzskej spisovateľky Françoise Saganovej (*1935) *Dobry deň, smútok*, čítame, že u človeka príčinou každodenného smútku je ľarcha hriechu, ktorá cez celý život ťaží jeho dušu. Znemožní radosť, pokoj, pocit slobody.

Je to upozornenie, ale nevystačí, aby človeka zaviedla do spovednice. Ako slabé bolenie zuba nás nenúti, aby sme hľadali lekára. Jedno i druhé si žiada vôľu.

DP 1991, 1

259. Môžeme aj neodpovedať

V románe slovenského prozaika J. C. Hronského (1896-1960) *Jozef Mak* sa opisuje scéna, ako sa jedného dňa Jozef Mak zaľal a odišiel od svojho chlebdarcu. Ten volal za ním: „Jožkóóó!“ Hora odpovedala, ale Jožko nie. Hora poslúchala zákony, ktoré jej boh dal, ale človek, keďže je slobodný, môže aj Bohu neodpovedať.

Š. Senčík: Rozhlasujte zo striech B

260. Predovšetkým pokánie!

Novinár John Haffer dostal r. 1957 povolenie rozprávať sa so sestrou Luciou, ktorej sa v r. 1917 zjavila vo Fatime Panna Mária. Položil jej v prvom rade túto otázku: „Je modlitba ruženca hlavným odporúčaním Panny Márie?“

- Nie!

- Čo teda?

- Pokánie: Madona povedala, že pod pokáním rozumela verne si plniť svoje povinnosti. Aj ruženec je dôležitý, lebo keď si chceme plniť povinnosti, musíme sa modliť.

J. Vrabec: Príklady...

261. Pokánie žiada sebaodriekanie

Zosnulý berlínsky kardinál Bengsch v jednej zo svojich kázní povedal: „Je pravda, že je možné robiť pokánie bez akýchkoľvek formalít. Lenže – myslíte si, že by bolo normálne úprimné pokánie a obrátenie človeka, keby ho konal v mäkkom kresle na pohovke, za zvuku veselej hudby a keby si pritom chrumkal sladkosť.“

Bohužiaľ, tak si mnohí dnes pokánie predstavujú. Pokánie si však neraz aj námahu, odriekanie, ba aj drinu...

Hom. směrnice 1994, 12

262. Milosť obrátenia

Anglický spisovateľ a dramatik Oscar Wilde (1856-1900) bol známy v celom Londýne a považovali ho za modlu, za človeka, ktorý má kráľovské príjmy a jeho dom sa skvie umeleckými dielami. Okrem toho vydržoval si nádherný byt v Paríži a mal mnoho priateľov. Ale každý o ňom vedel, že je neveriaci.

Jedného dňa však bol obžalovaný za nemravnosť a odsúdený na dva roky väzenia. Sedel v tmavej cele väznice. A tu ten, ktorý bol zvyknutý na vyberané jedlá, ktorému ani drahý porcelán nebol dosť dobrý, sa naučil jesť i obyčajnú kašu z plechovej misky. Tento životný úder ho priviedol k tomu, že napísal svetoznámu báseň *Z hlbín* (De profundis), v ktorej ďakuje Bohu za utrpenie, pretože mu odkrylo v jeho duši pravdu o Božej existencii. A keď vyšiel z väzenia, stal sa veriacim, a umierajúc, mal na krku ruženec a v ruke obrázok sv. Františka Assiského.

Takýchto príkladov obrátenia zo sveta umelcov a spisovateľov je mnoho. Je to veľká Božia milosť, že Boh pomôže nájsť jeho správne miesto v pozemskom živote.

Hom. směrnice 1992, 268

263. Pán nechce vyhubiť zlého človeka

Charles de Foucauld bol v mladých rokoch zlým chlapcom, ľahkomyselným dôstojníkom. Až potom zásluhou kňaza začal vážne brať svoju vieru a žil na Sahare zabúdajúc na seba a slúžiac iným. Až napokon ho zastrelili Tuaregovia. Pochovali ho na Sahare. Až po jeho smrti si ľudia uvedomili jeho veľkosť a krásu jeho duše. Mnohí ľudia sa nadchli za neho, žijú ako on v bezženstve, chudobe, aby pomáhali celým srdcom a zo všetkých síl tým, čo sú biedny a slabí. Čo by sme mali dnes, keby bol Boh ten kúkoľ v mladých rokoch vykántril.

J. Vrablec: Homílie III.

SVÄTÍ – svätosť života

264. Ako vyzerajú svätí?

Na otázku, ako vyzerajú svätí, ktorí žijú medzi nami, dominikán Henri de Lubac povedal: „Sú to tí medzi nami, ktorí málo hovoria, ale viac robia dobra. Nevymýšľajú nové systémy ideológie, ale prichádzajú s novými nápadmi, ako slúžiť v láske. Nikoho nezavrhujú a nikomu nelichotia, ale sú láskaví. To je ich najdôležitejšie znamenie – majú láskavú tvár Božích dietok. Sú to deti svetla, pretože sa nechávajú viesť Svätým Duchom.“

Prosme aj my Svätého Ducha, aby sme žili ako deti svetla, aby v nás každodenne dozrievalo ovocie Svätého Ducha: láska, miernosť... (Gal 5, 22).

Hom. směrnice 1990, 6

265. Buďte svätí

Sv. František Saleský ešte ako mladý muž sa zúčastnil na kanonizácii, vyhlásení za svätého, Františka Xaverského. Vtedy si tam povedal: „Toto je už tretí František vyhlásený za svätého. Ja musím byť štvrtý, hoci by ma to stalo aj život.“ A vieme, že František Saleský je tiež svätý.

Hom. smernice 1993, 374

266. Sila svätých

Sv. František Assiský, aby udržoval sv. Kláru a jej spolusestry v duchu absolútneho odtrhnutia sa od všetkého, aj od svojej osoby, veľmi zriedka ich navštevoval. Raz ich František navštívil v zime (hovorí nám to legenda) a vo chvíli lúčenia Klára si kľakla do snehu a prosila Františka o požehnanie, ochotná uspokojiť sa akoby to bola jeho posledná návšteva. No ľudská túžba znova ho vidieť ju posmelila spýtať sa: „Otče, kedy sa znova uvidíme?“ Keďže František chcel čím viac oddialiť budúce stretnutie, povedal: „Keď zakvitnú ruže.“ Vtedy Klára radostne zvolala: „Otče, pozrite!“ – a okolité kriky, predtým bez listov, sa premenili na nádhernú ružovú záhradu v plnom rozkvetu.

To je legenda, ale hovorí o veľkej sile svätých!

Mariánske zvony 1993, 4

267. Aj svätí mali ťažkosti

Sv. Terézia z Ávily na sklonku svojho života napísala, že potrebovala 47 rokov, aby natoľko dozrela, že sa mohla dať viesť Duchom Božej lásky.

Hom. smernice 1991, 251

VIERA V BOHA – potreba; príklady nevery, obrátenia

268. Viera v Boha nás neoberá o radosť

Sv. Lidvína bola v mladosti krásna deva, ale postihla ju nepríjemná choroba, že mala celé telo napadnuté vredmi. Práve v tejto chorobe sa dostala do vrúcnej jednoty s Bohom, že keď sa dotýkala svojich vredov, hovorievala: „Aká som šťastná, že vás mám, veď ste ma priviedli k láske k Bohu, ktorá prevyšuje všetky radosti tohto sveta.“

Kresťanstvo nás teda neoberá o radosť zo života. Pýtajme sa na to rehoľníkov!

V službe Slova C

269. Viera v Boha dáva zmysel životu

Veľký mysliteľ svetového významu L. N. Tolstoj (11829-1910) odvtedy, čo našiel zmysel života, vyhlásil, že žil iba vtedy, keď veril. Odvtedy totiž poznal odpoveď na všetky svoje trýznivé otázky. Vedel, že zmysel života je vo viere v Boha, v láske k blížnemu, v nádeji na nesmrteľnosť. Vedel, že viera dáva zmysel i životu po smrti. Niet divu, že svoje posledné chvíle chcel prežiť intenzívne s Bohom a chcel slúžiť iba Bohu.

Maliar Ján Styka zobrazil jeho smrť ako objatie s Kristom. Na obraze je v Kristovom náručí.

DP 1991, 7

270. Vo viere v Boha polovičatosť neexistuje

„Alebo Boh jestvuje, ale nejestvuje. Na ktorej z týchto dvoch hypotéz staviate?“ – takto oslovil a už viac ako tristo rokov stále oslovuje francúzsky filozof a matematik Blaise Pascal (1623-1662) čitateľov svojej slávnej knihy *Myšlienky* (Penseés). Musíme sa rozhodnúť; polovičatosť nie je možná.

Ozvena Slova 2

271. Viera dáva svetlo životu

Vo vlaku hovorí mladá slečna veriacemu mužovi: „Ja som už dávno vyrástla z náboženskej viery a tie rozprávky z kostola nepotrebujem.“ „Predstavte si“, - hovorí jej muž, - „že pri autonehode by ste stratili svoje zdravé nohy. Ako by ste sa s tým vyrovnali?“

„Neviem si to vysvetliť. Takýto krutý žart by som nezniesla. Otvorila by som kohútik na plyne, prípadne by som vzala dávku arzénu... A bolo by po všetko.“

„Skutočne“, - dodal muž. – „Kto nemá v živote svetlo viery, tomu zostávajú len tieto veci.“

DP 1992, 6

272. Viera všetko pretrpí

Roza Fitzgerald Kennedyová, matka prezidenta Kennedyho, napísala knihu, ktorej dala názov *Všetko má svoj čas*. Titul zobrala zo Svätého písma (Kaz 3, 1-8). V knihe opisuje radosti a utrpenia, ktoré prežila s deviatimi deťmi, ktorých osudy neboli ľahké. V závere tejto knihy hovorí, že čo má človek najdôležitejšie v živote, je viera. „S vierou vo večný život som vedela zniesť všetky tieto nešťastia. Som pokojná, vyrovnaná, lebo viem, že sú súčasťou Božieho plánu.“

J. Rybár: Príklady...

273. Chráňme si svoju vieru

Dvaja starší úradníci odišli na služobnú cestu do Bratislavy. V meste sa jeden z nich sem-tam chytil za hrud'. Druhý sa ho spýtal: „Čo ti je?“ „Ale nič. Iba zisťujem, či som náhodou nestratil peňaženku.“ Starší pán zaiste vedel o rozličných nástrahách, preto si dával pozor.

Aj my sa neraz pohybujeme v prostredí, ktoré je nebezpečné pre našu vieru. Preto si na ňu musíme dávať dobrý pozor, aby sme ju nestratili, prípadne nám ju neukradli.

Rok v Nižnom Žipove I.

274. Prečo veríme?

Andrej Siňavskij, jeden z najvýznamnejších ruských spisovateľov, ktorý pre vernosť svojmu presvedčeniu strávil niekoľko rokov v sovietskych koncentračných táboroch, sa pri istej príležitosti takto prihovára Bohu:

Pane, prečo vlastne verím?

Vari zo starého zvyku....

A či z úzkosti pred smrťou...?

Prečo teda verím, Pane?

Lebo mi vieru nanútili rodičia...?

Alebo ma kázne prestrašili?

A či verím, Pane, preto,

*Aby som si spasil dušu,
Alebo že chcem byť lepší ako iní?
Pane, prosím, zasiahni do môjho vnútra,
Aby som veril jednoducho preto,
Že jestvuješ.*

Spolu so Siňavským si aj my položíme otázku: Prečo veríme, Dobre je občas sa takto spýtať, už aj preto, aby sme o týchto veciach mali jasné pojmy, prípadne aj preto, aby sme vedeli odpovedať, ak sa nás niekto na to opýta.

Ozvena Slova 1

275. Naša viera nemá stáť na zázrakoch

Pred vojnou cestoval duchovný otec Chariton do mesta. V jednej dedine vlak najdlhšie zastavil. Všetci cestujúci využili prestávku, aby sa išli pozrieť do neďalekého chrámu, kde sa vraj stal zázrak. Jedna ikona začala sama od seba roniť slzy. Len otec Chariton ostal vo vlaku.

Keď sa jeho spolucestujúci vrátili späť do vlaku, jeden pán, celý pohoršený, povedal:

- Vy, otče, neveríte?

- Ja verím a preto ma zázraky neudivujú. Vy však neveríte a z toho dôvodu ste sa boli pozrieť na miestny zázrak, aby ste uverili. Že je to tak? Teraz už veríte?

Naša viera nemá stáť na zázrakoch. Máme kráčať k Bohu cestou, ktorú nám zjavil vo Svätom písme, a ktorú nám predkladá Cirkev.

Hom. směrnice 1989, 3

276. Boh je svetlo

Veľký učenec sv. Bonaventúra povedal: „Boh je svetlo. A čím viac je kto bližšie k svetlu, tým viac svetla sa mu ujde.“

Oslpnime trochu pre pôžitky tohto sveta, aby sme lepšie vedeli prijať Božie volanie do trvalého a blaženého priateľstva s Bohom.

J. Vrablec: Homílie IV.

278. Nestačí mať hocijakú vieru

Wilhelm Busch spomína, ako v Berlíne na letisku musel prejsť pasovou kontrolou. Pred ním stál pán, ktorému úradník povedal, že má neplatný pas. Tento pán odpovedal: „Nebudte predsa malicherný! Hlavne, že nejaký pas mám!“ „nie“, vysvetľuje úradník s istotou. „Hlavné je mať platný pas!“

Takisto je to aj s vierou. Nejde o to, aby som vôbec mal nejakú vieru. Treba mať pravú vieru, s ktorou sa dá žiť aj keď sa veľmi zotmie, ktorá je oporou vo veľkých pokušeniach, vieru, s ktorou sa dá aj zomrieť.

W. Busch: Ježiš náš osud

279. Blahoslavená, že si uverila

V súčasných dejinách máme príklad o Matke Terézii. Mala táto žena predstavu, že raz bude nositeľkou Nobelovej ceny? Že ju budú raz poznať na celom svete? Tiež o tom nespívala. Ale predstava Boha. „Keď ty budeš plniť moju vôľu, budeš si všímať biednych a ubiedených, staneš sa veľkou!“ Blahoslavená si Matka Terézia, lebo si splnila, čo ti Pán povedal.

280. Viera mu bola silou

Don Fra Ilija bol jedným z mála katolíckych kňazov, ktorí prežili ukruté prenasledovanie komunistickej diktatúry v Albánsku. Uväznili ho r. 1969 a takmer počas dvadsiatich rokov znášal v trestných koncentračných táboroch najrozličnejšie utrpenia a útrapy. Trpel zimou a hladom. Videl toľkých spoločníkov umierať a sám niesol znaky tých mnohých utrpení na svojom tele i po vyslobodení r. 1986. na jeho viere možno sa poučiť, ako mu pomáhala zniesť každé utrpenie, ktorá ostala neohrozená. Ba tie hrozné skúsenosti ju ešte v ňom utužili.

Slov. hlasy z Ríma 1992, 9

281. Neveriaci človek je bezradný

Príklad z nedávnej minulosti:

Babička prosila, aby jej domáci zavolali kňaza. Dostala odpoveď: „Čo ťa napadá babi, volať farára do domu. Predsa vieš, že náš mladý študuje.“

Babička potom zomrela. A situácia sa mení. Rodina ide za kňazom, ktorý prv nesmel prísť do domu. Teraz je babička stredom pozornosti. „Pán farár, urobte jej pekný pohreb, viete, ona bola veľmi nábožná.“ Na otázku, prečo nemohla byť zaopatrená, len pokrčili plecami. Ale pohreb musí byť nádherný. A tak babička, ktorej nezavolali kňaza, ktorá sotva niekedy dostala kyticu k sviatku, teraz je obklopená v záplave kvetov a vencov, ako nejaká princezná.

Neveriaci človek je voči smrti bezradný. Svoju bezradnosť sa snaží zakryť okázalým pohrebom, žulovými pomníkmi. O nich už aj svätý Pavol povedal, že sú bez nádeje.

Hom. smernice 1990, 6

282. Neveriacemu nemožno veriť

Senátor Remon prišiel do Paríža zaujal izbu v hoteli a zaplatil peniaze dopredu. Hostinský sa ho pýta, či potrebuje potvrdenku. „Nie“, znela odpoveď. „Boh vidí, ýe som zaplatil. A vy veríte v Boha?“ „Ja neverím“, hovorí hostinský. „Tak mi dajte potvrdenku, že som zaplatil.“

J. Rybár: Príklady...

283. Hľadal Boha

Nemecký spisovateľ Willi Fehse v knihe *Martinean* píše o slávnom hercovi, ktorý svojím umením vedel strhnúť obecnosť. Hoci bol mladý, vážne ochorel a keď si bol vedomý, že predčasne zomrie, manželke doma hovorieval: „Mňa neuspokojuje úspech na javisku, hľadá, čo je vyššie, čo je nad všetkými pôžitkami, hľadá Boha!“

J. Vrabec: Homílie IV.

284. Veril až do konca

Veľký taliansky spisovateľ Giovanni Papini (1881-1956), autor známej knihy *Život Krista* (a i.), bol za svoje presvedčenie prenasledovaný. Musel sa skrývať aj pred fašistami, takže z toho ochorel. Jeho telo ochrnulo a oči oslepli. Prišli k nemu ľudia ako voľakedy k Jóbovi a vraveli mu: „Takou strašnou chorobou a slepotou trpíš a pritom ešte veríš v Boha?“

Ale od viery v Boha sa nedal odtrhnúť. Aj keď jeho telo úplne ochrnulo, ale za to silnelo, veril v Boha až do konca.

Hom. směrnice 1993, 210

285. Boh ho hľadal a našiel

Francúzsky spisovateľ Gilbert Cesbron (1913-1979) píše o tom, ako prišiel od nudnej povrchnej viery k radostnej, hlbokkej viere: „Umrela mi matka, ktorú som miloval viac, než všetko na svete. Mal som vtedy dvadsať rokov. Do tej chvíle čože bol pre mňa Boh?... Z času na čas som chodieval na sv. liturgiu, ale len tak zo zvyku. Stál som vzadu v chráme, pozeral som sa na hodinky a odchádzal som skôr, než sa bohoslužby skončila. Nemal som o to záujem.

Ale čo sa stalo so mnou po pohrebe mojej matky? Pohrebné obrady sa konali v chráme. Cítil som sa tam ako opustená sirota. Boh to videl. A prišiel za mnou. Nechal 99 verných ovečiek, čo sa modlievali ráno a večer, čo poznali chuť Božieho chleba. Nechal ich a vybral sa hľadať nevďačného syna...“

Tento spisovateľ od pohrebu svojej matky vieru pochopil ako vrúcny vzťah k Bohu a až do smrti nachádzal vo viere radosť a šťastie.

Hom. směrnice 1994, 106

286. Boh ho hľadal a našiel

V životopise sv. Doroty čítame, že to bola mladá, pekná a nábožná žena. Pre svoju vieru v Boha bola uväznená a súdená. Keď ju prehovárali, aby zradila Krista a tak si zachránila svoj mladý život, pozrela sa vonku, kde bola práve veľká zima a víchrica. Vtedy povedala: „Ani netúžim po tejto zemi, ktorá je taká nepohostinná, ale s radosťou sa uberám do tej zemi, kde niet zimy, ani jesene, ale kde v záhrade môjho snúbenca stále kvitnú ruže a dozrievajú plody.“

Keď to počul cisársky komorník Teofil, povedal, aby mu potom poslala s tých ruží a z tých plodov. Dorota sa na neho vážene pozrela a povedala: „Pošlem ti, leť aby si potom bol hodný tohto nebeského daru.“

Dorotu odsúdili na smrť, zatiaľ čo Teofil sa veselo bavil v spoločnosti. Dorota pokojne prišla na popravisko, kde ju čakal kat s mečom. Už ju chcel sťat', keď tu prišiel krásny chlapec s košíkom v ruke. V košíku boli pekné ruže a čerstvé jablká. Chlapec podal Dorote košík so slovami: To ti posiela tvoj nebeský Ženích.“ Ona prosila chlapca, aby to zanesol Teofilovi.

Kat sťal hlavu Dorote, kým Teofil sa bavil. Práve spomínal, či Dorota splní svoj sľub. Náhle sa otvorili dvere a do miestnosti vstúpil chlapec s košíkom. Podal ho Teofilovi so slovami: „To ti posiela mučenica Dorota.“ Ten bol veľmi prekvapený a zamyslel sa nad celou vecou. Obrátil sa, stal sa kresťanom a tiež pochopil, že lepšie je stratiť pozemský život a nájsť večný život. Takto sa aj on stal mučníkom za Krista. Boh si ho našiel takýmto spôsobom a iste v nebi bola veľká radosť z jeho obrátenia.

Ludové kázne

287. Viera vedcov

Slávny francúzsky vedec Louis Pasteur (1822-1895) je známy nielen svojimi vedeckými objavmi, ale tiež svojou hlbokou vierou. Potvrďuje to mnoho zaujímavých príhod. Jedna z nich:

Mladý univerzitný študent vstúpil do vlaku a sadol si vedľa staršieho pána, ktorý sa práve modlil ruženec. Študent sa mu prihovril, že či ešte verí tým bájkam, že on už s tým

dávno skončil, a že by bolo lepšie, keby aj on to radšej vyhodil oknom a venoval sa novým vedám.

„Novým vedám?“ pýtal sa starší pán. „Neviem, o čo ide. Môžeš mi pomôcť, aby som to mohol pochopiť?“

„Samozrejme, veľmi rád, len mi dajte svoju adresu, aby som vám poslal nejaké knihy“, povedal študent.

Starší pán vytiahol svoju vizitku a dal ju mladíkovi. Ten na nej čítal: Louis Pasteur, Pasteurov ústav. Paríž. Študent nepovedal ani slovo a odišiel z kupé.

Hom. směrnice 1990, 3

288. Znovuzrodenie

Ruský spisovateľ a mysliteľ F. M. Dostojevskij (1821-1881) v jednej zo svojich kníh opisuje rozhodujúci okamih svojho života. Za nejaký priestupok v mladosti bol cárskym režimom odsúdený na trest smrti. Všetko bolo pripravené. So svojimi druhmi bol privedený na popravisko, zaviazali im oči a čakali už len na povel. Namiesto toho však počuli povel k spusteniu zbraní a jemu i všetkým odsúdeným bola prečítaná zmena rozsudku. Na miesto trestu smrti štyri roky nútených prác na Sibíri (1850-1854). „V tú chvíľu som si po prvýkrát uvedomil, akú cenu má život“, napísal neskoršie. Všetko sa potom v jeho živote zmenilo. Akoby sa znovu narodil, akoby teraz začal žiť.

Hom. směrnice 1993, 170

289. Predať, aby sme získali (perla viery)

Príklad z nedávnych rokov.

Dve inžinierky, ktoré prepustili z podniku kvôli náboženstvu. Po nejakom čase v liste bývalým kolegom napísali okrem iného toto: „Dlho sme hľadali zamestnanie. Každý sa nás bál. Teraz pracujeme na JRD. Nebolo ľahké zvykať si tu. Je to celkom iný život. To však, čo sme získali, je neporovnateľne väčšie: sloboda. Konečne môžeme žiť podľa svojho presvedčenia a svedomia, bez ohľadu na ľudí okolo seba a bez strachu pred udavačmi.“

Ozvena Slova 1

ŽIVOT – problémy, ťažkosti, radosti...

290. Nenanucujme svoj spôsob

Sv. František Xaverský ako misionár Japonska veľmi sa divil, že taký inteligentný národ, ako len môže písať zhora dole. Lenže aj on sa vtedy zamyslel: Čo je vlastne správne? Znamená to vždy len ten náš spôsob? Spôsob, ktorý by sme chceli vnútiť všetkým, pretože ho považujeme za jediný a správny?

Hom. směrnice 1991, 285

291. Len človek sa nezmenil

Vynikajúci nemecký vedec Albert Einstein (1879-1955) sa vyjadril: „Rozviazaná sila atómu zmenila všetko, len spôsob zmýšľania človeka sa nezmenil.“

Áno, človek sa ženie za pohodlím, mocou, ale o dobro sa tak málo stará, a tak ide do katastrofy. A najmä preto, že pre dobro nevie prinášať obety.

292. Vždy je treba učiť sa

Karel Havlíček Borovský napísal: „Kto si myslí, že sa učí, bude pýchou pre vlast'; kto si myslí, že vie dosť, začína byť trúba.“

Človek sa nikdy nesmie cítiť „hotový“, spokojný sám so sebou; domýšľavý v tom, že keď včera dočítal Sväté písmo, že je chytrý, že vie všetko, že chce preverovať tých, ktorí ho študujú celé stáročia.

Hom. směrnice 1994, 34

293. My „robíme“ časy

„Časy sú zlé“, nariekali ľudia za čias sv. Augustína (†430). „My sme tie časy, odpovedal sv. Augustín.

Áno, my sme tie časy, my, ľudia spoločne „robíme“ naše časy, našu dobu s jej radosťami i starosťami. Nenariekajme, ale usilujme sa byť novými ľuďmi v každom čase.

Hom. směrnice 1993, 90

294. Predsudky

Grécky filozof Herakleitos z Efezu (540-484 pr. Kr.) povedal: „Psi štekajú na každého, koho nepoznajú.“

Robia tak preto, lebo každého cudzieho človeka pokladajú za nepriateľa, zlodēja, záškodníka. Psie predsudky, psí omyl...

„Predsudky sú príčinou našich omylov“ (Voltaire).

DP 1991, 5

295. Nedajme sa oklamať sľubmi

Keď boli Nemci pred Moskvou, Stalin otváral chrámy. Čo bolo s veriacimi po jeho víťazstve, je všeobecne známe.

Nedajme sa oklamať nijakými sladkými sľubmi (napr. pred voľbami).

Kresťanský hlas 1990, 7

296. Človek rozumie strojom, ale...

Slávny francúzsky letec Antoine de Saint-Exupery v knihe *Malý princ* hovorí: „Aký nerozumný je svet dospelých, múdrych ľudí. Rozumejú len strojom, zemepisu a politike. Ale vlastné, svetlo, mraky, oblaky, nebo a hviezdy, tomu nerozumejú.“

Rodinné spoločenstvo 1994, 3

297. Nevidieť len svoju pravdu

Francúzsky spisovateľ Victor Hugo (1802-1885), v románe *Bedári*, píše:

Policajný komisár prenasleduje väzňa, ktorý utiekol z galejí. Má svoju pravdu: väzňa treba chytiť. Táto pravda vplýva na jeho život. Núti ho dlhé roky pátrať po väzňovi. Konečne, keď sa stretnú, komisár robí úžasný objav. Pochopil, že jeho väzeň, ktorý bol odsúdený len preto, že ukradol peceň chleba pre hladné deti, je mimoriadne šľachetný a dobrý človek. Pochopil, že nepatrí do väzenia. A keď mu väzeň odpustil, ba priam zachránil život, cítil, že

jeho pravda, jeho doterajšie zmýšľanie a presvedčenie sa búra, ničí, lebo stráca svoj zmysel. Riešenie nachádza v samovražde.

Je veľa ľudí, ktorí žijú len pre svoju pravdu. Môže to byť sláva, peniaze, kariéra. Ale keď táto ich pravda vybuchne, strácajú životnú rovnováhu.

Rok v Nižnom Žipove I.

298. Zákony sú ako pavučina

Keď sa grécky filozof Anekarsi dozvedel, že Solón chce dať svojmu ľudu zákony, usmial sa a povedal: „Zákony sú ako pavučiny. Chytia len malé muchy. Veľké muchy pavučiny pretrhnú.“

J. Rybár: Príklady...

299. Ak zabijeme v človeku ducha

Saul Below, nositeľ Nobelovej ceny za literatúru z r. 1976, napísal: „Kto zabíja ducha, zobudí démonov.“

Veru, tu treba hľadať vysvetlenie toľkých násilnosti, pohrôm a zverstiev v posledných desaťročiach. Beda národom, kde sa duch potláča! Vypomstí sa to na nich, na ich deťoch, vnukoch a susedoch.

Ozvena Slova 3

300. Prehral som svoju životnú partiu

Francúzsky básnik, románopisec a esejista; básnik zloby, lásky a revolúcie Louis Aragon (1897-1982), stalinista v tom najplnšom zmysle slova, ku koncu života do určitej miery pochopil, ako sa tragicky zmýlil. V poslednom čísle *Les lettres francaises*, ktoré potom komunisti stiahli z obehu, o. i. napísal: „Prehral som svoju životnú partiu.“

Koľkí politici, umelci, podnikatelia po dosiahnutí veľkých úspechov, museli doznať to isté: Prehral som svoju životnú partiu. Rozbil som život sebe a rodine, žil som na účet iných, snažil som sa vždy byť niečím, veľkým. A ak by sme to chceli povedať slovami evanjelia, - stával dom na piesku.

Ozvena Slova 1

O. A. M. D. G.

Kružlov 21. novembra 1994 – v Roku rodiny

Zoznam použitej literatúry

- BUSCH, W.: *Ježiš náš osud*. Bielefeld, 1993.
DEVAMBEZ, P.: *Lexikón gréckej civilizácie*. Bratislava : Tatran, 1977.
FREISCHLAG, V.: *Veríte v Boha?* Trnava 1937.
MATEJE, A. H.: *Ozvena slova 1*. Zagreb, 1985.
MATEJE, A. H.: *Ozvena slova 2*. Zagreb, 1989.
MATKA TEREZA: *S trpiacim Kristom dnes*. Rím, 1987.
HLINKA, A. *Ozvena slova 3*. Bratislava, 1992.
CHALUPA, J.: *Posila v slove C*. Bratislava, 1993.
IŠTVANÍK, Š.: *Ludové kázne*. Kolrožal, 1984.
KERUL-KMEC, M.: *Rok v Nižnom Žipove I*. Nižný Žipov, 1993.
NAGAI, T.: *Zvony Nagasaki*. Praha 1957.
RYBÁR, J.: *Príklady pre kazateľov, rečníkov a vychovávateľov*. Bratislava, 1993.
VRABLEC, J.: *Pomôcka k homíliám A*. Bratislava, 1986.
VRABLEC, J.: *V službe slova C*. Rím, 1991
VRABLEC, J.: *Nádej večného života*. Olomouc.
VRABLEC, J.: *Kázne Jozefa Vrablca I.-IV.* (Samizdat).
SENČÍK, Š.: *Rozhlasujte zo striech B*. Rím, 1987.
WOJTOVIČZ, K.: *O kázni a dáždňikoch*. Bratislava, 1992.

Časopisy:

Diecézny hlas
Duchovný pastier - DP
Fermentum
Homiletické smernice
Christijanskij holos
Slovenské hlasy z Ríma
Katolícke noviny - KN
Kresťanský hlas
Misionár
Slovo
Slovenka